

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 152

Poznań, wtorek dnia 1 kwietnia 1930

Rok XXV

Czy zgodne z konstytucją?

Zaledwie Sejm w przepisany terminie uchwalił budżet, p. Prezydent Rzplitej podpisał zarządzenie, zamykające sesję sejmową i — prawie jednocześnie — nominację członków nowego rządu, w którym przewodnictwem powierzył p. Sławkowi. W rządzie p. Sławka znalazł się i p. Prystor, któremu Sejm właśnie był uchwalił wotum nieufności. Jak się przedstawia ze stanowiska prawnego ta nominacja?

Według obowiązującej konstytucji ministrowie są odpowiedzialni przed Sejmem zbiorowo i osobiście. Nie potrzebujemy tu wykazywać, jak wielką doniosłość dla utrzymania porządku prawnego w państwie posiada zasada odpowiedzialności rządu i poszczególnych jego członków: wystarczy wskazać na sprawę b. ministra skarbu Czechowicza, którego trzeba było aż oddać pod sąd za bezprawne szafowanie funduszami skarbowymi, na które całe społeczeństwo ciężko pracować musi. Ministrowi pracy i opieki społecznej Prystorowi zarzucono w dyskusji nad wotum nieufności liczne bezprawne czyny; na postawione mu zarzuty ani sam minister, ani nikt imieniem rządu nie odpowiedział; zarzuty te pozostały nieodparte. Do ministra Prystora Sejm zastosował przepis art. 58 konstytucji, który mówi: „do odpowiedzialności parlamentarnej pociąga ministrów Sejm zwykłą większością głosów. Rada Ministrów i każdy minister z osobna ustępują na żądanie Sejmu.”

Rząd nawet nie bronił p. Prystora przed postawionymi mu zarzutami, ale oświadczył swoją z nim solidarność i podał się do dymisji. Dalszy przebieg wydarzeń mamy wszyscy w świeżej pamięci. Do końca sesji budżetowej pozostało przeszło dwa tygodnie. Większą część tego czasu zmitrężył p. Szymański, resztę zmitrężył p. Jan Piłsudski; przez kilkanaście dni nie można było jakoś utworzyć rządu, ale gdy tylko budżet został uchwalony, rząd znalazł się w ciągu... paru godzin.

Tutaj jednak obchodzi nas nie ta okoliczność, lecz nominacja ponowna p. Prystora na ministra pracy i opieki społecznej. Sejm uznał, że nie może on być nadal ministrem pracy i opieki społecznej; skutki takiej uchwały są wyraźnie ustalone przez konstytucję: p. Prystor powinien odejść. Faktycznie jednak wcale nie przestał kierować tym działem rządu i po kilkunastu dniach zarządzania nim, jako minister w stanie dymisji, został znowu formalnie do niego powołany, jako minister pracy i opieki społecznej. Sprzeciwia się to wyraźnie sensowi art. 58 konstytucji.

Mogą nam na to powiedzieć: formalnie stało się zadość prawu, bo p. Prystor otrzymał dymisję wraz z całym rządem p. Bartla, odszedł więc, a nic w konstytucji nie zabrania mianować go ponownie. Takie tłumaczenie konstytucji, które zdaleka zalatuje melodiami p. Cara,

O zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł.) W ciągu dzisiejszego południa rozpoczęły się obrady centrolewu oraz P. P. S. w sprawie zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej. Na porządek dzienny sesji grupy te wysuwają następujące postulaty: 1) stosunek do rządu, 2)

sprawa kredytów dodatkowych na rok 1927/28, 3) sprawa ustroju państwa, 4) położenie gospodarcze.

Klub Narodowy ze swej strony od pierwszej chwili nalega na stawienie wniosku o zwołanie sesji nadzwyczajnej. (w)

Ku czci J. L. Popławskiego

Lwów, 1. 4. (AW) Z inicjatywy komitetu młodych odbyła się uroczystość ku czci Jana Ludwika Popławskiego. Uroczystość odbyła się w sali Towarzystwa Pedagogicznego, przemawiali pp.: St. Korczak, i red. Rembie-

liński. Następnie uformował się pochód, w którym wzięły udział korporacje ze sztabami. Pochód udał się do domu przy ul. Pełczyńskiej 3, gdzie dokonano odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Popławskiego.

Przed wotum zaufania w Reichstagu

Berlin, 1. 4. (AW) Horoskopy w związku z wotum zaufania parlamentu dla gabinetu Brüninga nie przedstawiają się tak niekorzystnie, jakby napozór z samego cyfrowego zestawienia głosów się wydawało. Pomijając już sam fakt operowania groźbą rozwiązania parlamentu na wypadek nieuzyskania wotum ufności, wydaje się możliwe uzyskanie większości w samym głosowaniu za wotum.

Klucz sytuacji spoczywa w rękach Hugenerga, którego grupa, licząca 64 posłów, nie tylko nie może się wstrzymać od głosowania, lecz musi odkomenderować conajmniej 1/3 do

głosowania za wnioskiem. Prawdopodobnie Hugenberg nie zastosuje w swoim stronnictwie przymusu jednomyślności.

Socjaliści i komuniści wniosą o odmówienie zaufania, który to wniosek poparty przez narodowych socjalistów uzyskałby niechybnie większość około 218 głosów przeciwko 225 partyj prz rządowych. Wydaje się jednak wcale możliwe, że i socjaliści ze względów taktycznych i aby nie dopuścić do rozwiązania Reichstagu, przez nieobecność pewnej liczby posłów w Izbie, dopomogą do utrzymania się gabinetu.

Po ratyfikacji planu Younga w francuskiej Izbie Dep.

Zadowolenie w Berlinie

Berlin, 1. 4. (PAT.) Przebieg ostatniej debaty i przyjęcie olbrzymią większością głosów planu Younga przez francuską Izbę deputowanych wywołały zadowolenie w berlińskich kołach politycznych, które z uznaniem wyrażają się, zwłaszcza o odpowiedzi premiera Tardieu na interpelację posła socjalistycznego Bluma, stwierdzającą, iż z chwilą rozwiązania komisji reparacyjnej art. 430 Traktatu Wersalskiego nie może być stosowany.

Z naciskiem wskazują koła berlińskie na słowa Tardieu, że pakt międzynarodowy nie są dla Francji świstkiem papieru i że rząd francuski, w razie niewypełnienia przez Niemcy zobowiązań planu Younga, utrzyma swe postępowanie w ramach traktatów międzynarodowych, zwłaszcza paktu Kellogga i paktu Ligi Narodów. Z takim wynikiem głosowania — podkreślają berlińskie koła polityczne — Niemcy mogą się zgodzić.

Budżet angielski

Londyn, 1. 4. (PAT.) Według urzędowych danych w kończącym się dzisiaj roku budżetowym dochody

wynosiły 734.138.748 ft. szt., wydatki zaś 748.712.011 ft. szt. Deficyt zatem wynosi 14.523.263 ft. szt.

O samodzielność Indyj

Londyn, 31. 3. (AW.) Według doniesień z Bombaju, powstała na terenie Indyj specjalna komisja, złożona z przewodców hinduskich, delegatów parlamentu oraz panujących maharadzów. Celem komisji będzie zapoznanie się z postulatami stronnictw hinduskich oraz ostateczne sformułowanie żądań ludności Indyj w sprawie usamodzielnienia się. Przedewszystkiem brana będzie pod uwagę możliwość jaknajwiększego usamodzielnienia rządu indyjskiego przy równocze-

snem ograniczeniu praw i przywilejów maharadzów, sprawujących na pewnych obszarach władzę niemal absolutną.

Ostatni marsz propagandowy Ghandiego odbił się szerokim echem wśród ludności Indyj i doprowadził do porzucenia stanowisk przez licznych urzędników-hindusów, pełniących niejednokrotnie poważne i odpowiedzialne funkcje. Ogółem opuściło swe stanowiska 75 urzędników hinduskich.

prowadziłoby do absurdów i nadużyć. Można sobie wyobrazić, że, otrzymawszy wotum nieufności, minister jedną ręką poda do podpisu swoją dymisję, a dru-

gą — ponowną nominację na to samo stanowisko: czy i tu jest wszystko w porządku, bo została podpisana dymisja? Podkreślamy jeszcze raz: p. Pry-

stor faktycznie ani na chwilę nie odsunął się od kierownictwa swego ministerstwa i uroczystość została utwierdzona na tem stanowisku.

Tam, gdzie cały rząd zawsze występuje i odpowiada solidarnie, zdarza się, że po otrzymaniu wotum nieufności rząd ustępuje i wraca tylko częściowo zmieniony: jest to zrozumiałe w tych krajach, gdzie nieraz dla usunięcia jednego ministra musi Izba uchwalić wotum nieufności całemu rządowi. Ale i u nas też nie dziwiło nikogo, że w różnych rządach pomajowych zasiadali ci sami ministrowie: np. pp. Staniewicz albo Kwiatkowski. Przeciwno p. Czerwińskiemu było zgłoszone wotum nieufności, ale nie zostało uchwalone, bo rząd podał się do dymisji zaraz po uchwale przeciwko p. Prystorowi; jeżeli więc w rządzie p. Sławka znalazł się p. Czerwiński, formalnie rzecz jest w porządku. Ale powoływać ponownie ministra, którego usunięcia imiennie Sejm zażądał, sprzeciwia się istocie art. 58 konstytucji. Konstytucja dawała tylko jeden sposób utrzymania p. Prystora na stanowisku ministra pracy i opieki społecznej: rozwiąć Izby i przeprowadzić nowe wybory, żeby się przekonać, czy może wyborcy opowiedzą się za p. Prystorem, a przeciwko dotychczasowym posłom.

Kto ponosi odpowiedzialność za tę nominację?

Zarządzenie p. Prezydenta, mianujące p. Prystora ponownie ministrem pracy i opieki społecznej zostało kontrasygnowane przez nowego premiera, p. Sławka. On więc odpowiada, jako doradca pierwszy i urzędowy, p. Prezydenta Rzplitej. I tu nasuwa się uwaga: w swoim projekcie zmian konstytucji B. B. domaga się, by Prezydent podpisywał nominację bez kontrasygnaty odpowiedzialnego ministra. Gdyby tak się stało, za sprzeczną z prawem nominację musiałby ponosić odpowiedzialność bezpośrednio p. Prezydent, co nie byłoby z korzyścią ani dla jego wysokiego urzędu, ani dla Państwa; lepiej, że odpowiada prezes Rady Ministrów.

Ostatnia uwaga. Partja rządowa ubolewa, jak twierdzi, że Prezydent Rzplitej w Polsce posiada zbyt małą władzę. Ołóż dobór osób przy mianowaniu nowego rządu daje bardzo duże pole do samodzielnej akcji każdego Prezydenta. I w tym wypadku p. Prezydent mógł decydować zupełnie samodzielnie. Ubolewać więc należy, że doradcy p. Prezydenta nie zwrócili Mu uwagi na przepis art. 58 konstytucji.

Prof. B. Winiarski,
poseł na Sejm.

Konferencja angielsko-egipska

Londyn, 31. 3. (PAT.) Dziś w Foreign Office odbyło się otwarcie konferencji angielsko-egipskiej, która ma za zadanie przeprowadzenie rokowań w sprawie traktatu, któryby zaspokoił żądania Egiptu, dotyczące jego niezależności.

Premjer egipski Nahas-Pasza, odpowiadając na przemówienie Hendersona, oświadczył m. in., że Wielka Brytania, matka wolności, powita niezawodnie z radością wejście Egiptu do Ligi Narodów.

Prasa włoska a traktat handlowy polsko-niemiecki

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Rzym, w marcu.

Interesującym jest śledzić głosy prasy zagranicznej o traktacie polsko-niemieckim. Pozwalają one kontrolować, często w sposób bezstronny, sądy i opinie polskie o tej doniosłej sprawie. Otóż co do prasy włoskiej, to ta z jednej strony podkreśla znaczenie ekonomiczne porozumienia dla obu krajów, z drugiej wszakże nie żywi najmniejszych złudzeń co do następstw politycznych traktatu, które uważa za ujemne dla Polski, o czym najdobitniej świadczą zastrzeżenia Hindenburga przy podpisaniu traktatu. „Układy likwidacyjne dotyczące rozmaitych kwestyj spornych charakteru finansowego — pisze rzymska „La Tribuna” — są faktami ważnymi, ale bynajmniej nie rozwiązują sytuacji (politycznej), jak o tem świadczą słowa Hindenburga”.

W kilka dni później, w dłuższej korespondencji z Warszawy „La Tribuna” wraca do tego samego tematu i podniósłszy raz jeszcze, iż traktat bądź co bądź przynosi odprężenie w stosunkach polsko-niemieckich, dodaje znamienne zastrzeżenie: „Ze stanowiska ekonomicznego i międzynarodowego traktat ma ten błąd, iż nie usuwa wzajemnych restrykcji handlowych, pozostawiając niezrealizowane postulaty polskie w dziedzinie wolnej wymiany produkcji zwierzęcej i ograniczając eksport nierogacizny do małych kontyngentów, co uniemożliwia Polsce pełne przystąpienie do konwencji genewskiej”.

Ze stanowiska zaś włoskich interesów handlowych w Polsce, autor artykułu radzi mieć na oku dokonaną obecnie zmianę, gdyż otwarcie granicy polskiej dla produktów niemieckich, kładzie kres dotychczasowemu uprzywilejowaniu produktów przemysłowych, które napływały bezkonkurencyjnie do Polski z innych krajów, a więc i z Włoch. Obecnie wchodzi w rachubę groźna konkurencja niemiecka. Ta sama konkurencja zaciąży także na towarzystwach okrętowych triesteńskich, bo część emigrantów polskich, która wsiadała na okręty w Trieście, obecnie skieruje się do Niemiec, a towarzystwa handlowe niemieckie cieszą się klauzulą największego uprzywilejowania i będą biły stowarzyszenia włoskie.

„Jakkolwiek cyfra wymiany produktów polsko-włoskich nie jest znaczna — pisze dalej „Tribuna”, — to trzeba zwrócić jak największą uwagę na rynek polski i czujnie pracować, aby utrzymać i wzmocnić włoskie pozycje w stosunku do niemieckich”.

Korespondent „Tribuny” pisząc to, nie mógł nie mieć na myśli zadań i obowiązków, jakie dla wzmocnienia stosunków polsko-włoskich ciąży na oficjalnych przedstawicielstwach obu krajów. Sfery handlowo-przemysłowe zarówno we Włoszech jak i w Polsce,

mają prawo domagać się od swych rządów, by działalność np. radców handlowych w ambasadach obu państw była mniej biurokratyczna, a więcej obfitym w realne, praktyczne dowody współpracy handlowo-ekonomicznej polsko-włoskiej.

Psychoza antypolska w Niemczech

Artykuł tygodnika pacyfistycznego „Das andere Deutschland” — Co się kryje za kulisami alarmów niemieckich na temat rzekomego polskiego szpiegostwa „lotniczego”?

W niemieckim tygodniku pacyfistycznym „Das andere Deutschland” ukazał się artykuł, omawiający psychozę antypolską, którą przeniknięty jest cały naród niemiecki, a którą autor określa mianem „Polackenpsychose”. Psychoza ta posunięta jest tak daleko, że — jak stwierdza autor — nawet w kołach Niemców, pacyfistycznie nastrojonych, słyszy się zawsze zastrzeżenie: „Tak, ale ci Polacy...”

Artykuł podkreśla, że nienawiść ta jest systematycznie wywoływana i podsykana na łamach prasy i na zebraniach publicznych. Na każdym zebraniu wyborczym określenie „polnische Schwein” odgrywa główną rolę, a na wschodzie Niemiec niema wprost pisma, nie wyłącza prasy lewicowej, któreby potrafiło rzeczowo mówić o problemie Pomorza polskiego. Zaczyna się od frazesów o „polskiej gospodarce”, o „państwie dobrokiewców wojennych” — później zaś poprzez brednie o „polskich zakusach zaborczych” przechodzi się do otwartej naganki.

Ze szczególną zaciekłością — stwierdza „Das andere Deutschland” — uprawiana jest ona w prowincjach wschodnich, gdzie prasa stara się utrzymać ludność w stanie ciągłego wrzenia antypolskiego. Jednym z takich koników agitacyjnych jest rzekome „polskie szpiegostwo lotnicze” nad pogranicznymi obszarami Rzeszy Niemieckiej. Owo „szpiegostwo” — podkreśla „Das andere Deutschland” — polega poprostu na tem, że lotnikom polskim wskutek niepogody lub niedostrzeżenia linii granicznej zdarza się czasami zabłąkać nad terytorjum niemieckim.

Trzeba mieć złą wolę — pisze autor artykułu, — by widzieć w tem co innego. Zaciekłość naganki dochodzi do tego, że niedawno np. pisano o przelocie polskich lotników nad Pomeranią — tymczasem okazało się, że byli to lotnicy niemieccy, wracający z uroczystości lotniczych w Królewcu.

Świeżo zaś „Völkischer Beobachter” doniósł, że samolot polski przeleciał tak nisko nad jedną z wiosek prowincji „Grenzmark Posen - Westpreussen”, iż niewątpliwie chodziło tu o zamiar szpiegowania. Cytując to doniesienie, „Das andere Deutschland” robi ironiczną uwagę, że widocznie Polacy oznaczyli na

Na ogół stwierdzić należy, że koła polityczne włoskie uważają stronę zasadniczą sporu polsko-niemieckiego za nierozwiązaną, do czego uprawia enuncjacja prezydenta Rzeszy. W świetle tych głosów tem jaskrawiej wydają się obawy i nawoływania narodowej opinii w Polsce, która nie przestawała przestrzegać rządu przed niebezpieczeństwem i zgubnymi skutkami tego doraźnego przehandlowania najistotniejszych interesów polskich. S. M.

swych mapach wojskowych rozmieszczenie poszczególnych kup nawozu w owej wiosce.

„Jednak na bok z żartami — pisze dalej autor artykułu. — Co jest właściwie takiego do wyspiegowania w tych małych dziurach na pograniczu, czego by Polacy znacznie łatwiej nie mogli się wywiedzieć albo przez podróż na samo miejsce, albo przez informacje osiadłych tam licznie mieszkańców narodowości polskiej? Tylko w jednym wypadku używanie samolotów do celów szpiegow- skich miałyby jakiś sens — mianowicie gdyby minister Reichswehry Groener, podobnie jak poprzednio Gessler, budował w ciemnych lasach małe ukryte fortyfikacje...”

„Chcielibyśmy tego nie przypuszczać — pisze dalej „Das andere Deutschland” — ale tylko to mogłoby wyjaśnić nerwowość, jaką okazują pewne koła przy ukazaniu się każdego samolotu polskiego...”

Tak pisze „Das andere Deutschland”. Niestety, pismo to — podobnie jak zbliżone do niego tygodniki pacyfistyczne „Die Welt am Montag” oraz „Die Zeit” — reprezentują nikłą zaledwie garstkę szczerych pacyfistów, którzy nie mają najmniejszego wpływu na nastroje narodu niemieckiego.

Do jakiego stopnia obłąd antypolski ogarnął nawet „liberalne” sfery niemieckie, o tem dzień w dzień przekonywać się można, czytając trzy główne organy partii demokratycznej: „Berliner Tageblatt”, „Vossische Zeitung” i „Frankfurter Zeitung”.

O tonie, jakiego używa w stosunku do Polski „Frankfurter Ztg.”, świadczy choćby następujący wyjątek z artykułu, który ukazał się na łamach tego pisma w chwili rozpoczęcia wojny celnej polsko-niemieckiej:

„Tak czy inaczej — pisała wówczas „Frankfurter Ztg.” — Polska musi wyjść z wojny celnej śmiertelnie ranna. Z jej krwią odpłyną jej siły, a wreszcie i jej niepodległość... A wtedy, za lat kilka, dobijemy umierającą...”

Mniejsza o to w tej chwili, że krwiożercze przepowiednie „Frankfurter Ztg.” zupełnie się nie sprawdziły. Chodzi o fakt, że tego rodzaju niewiarygodny wprost dokument nienawiści ukazał się

Uwagi!

Oszczędne Panie domu!

Paczka mydła Regera wazy w stanie wysuszonym 600 gramów. natomiast inne mydła wazy w stanie świezym 400 gramów.

P 10341/2-R 1638

na łamach pisma, reprezentującego niby „umiarkowany” i „pokojowo nastrojony” odłam narodu niemieckiego.

Nic też dziwnego, że w tych warunkach jeden z nielicznych szczerych pacyfistów niemieckich, wybitny myśliciel prof. F. W. Foerster już kilka lat temu zwrócił się do narodów, sąsiadujących z Niemcami, z apelem, by nie wierzyły pacyfistycznym deklamacjom oficjalnych polityków niemieckich i by miały się na baczności przed odradzającym się militarystem niemieckim.

Okólnik

Dzisiaj, dnia 1 kwietnia, członkowie redakcji „Kurjera Poznańskiego” otrzymali następujący okólnik zarządu Drukarni Polskiej S. A.:

„Kilkakrotnie już zwracaliśmy uwagę na niebezpieczeństwo, grożące interesom Drukarni Polskiej S. A. z powodu metody działania redakcji „Kurjera Poznańskiego” pod obecnym jej kierownictwem i w obecnym jej składzie. Podczas kiedy przed tym okresem wydawnictwo doznało dotkliwego uszczerbku wskutek spadku liczby abonentów „Kurjera Poznańskiego” o 8 tysięcy, obecnie zaznacza się przesadny kierunek odwrotny. Abonament — mimo drożyzny piędza — nie tylko podniósł się z powrotem do najwyższego poziomu z czasów inflacyjnych, ale przekroczył go już, zbliżając się do liczby 34, a przy sobocie 37 i pół tysięcy egzemplarzy. Zagroza to — wobec drożyzny papieru — naszej kalkulacji ogłoszeń, bo ogłoszenia „Kurjera Poznańskiego” dają wobec jego i tak bardzo wysokiego nakładu i bezkonkurencyjnego charakteru to samo, bez względu na to, czy liczba abonentów wynosi kilka tysięcy mniej czy więcej. Wobec tego

„1. wzywamy redakcję „Kurjera Poznańskiego”, by pohamowała sugestywną siłę swego działania, ażeby bezwzględnie i natychmiastowo wstrzymać wzrost liczby abonentów „Kurjera Poznańskiego”;

„2) gdyby to nasze wezwanie wskutek uporu politycznego redakcji nie miało odnieść skutku, zarząd Drukarni Polskiej S. A. zastosuje z chwilą przekroczenia 35 tysięcy, a w sobotę 38 i pół tysięcy abonentów środki represyjne w postaci obniżenia pensyj redaktorów w stosunku 5 proc. za każdy nowy tysiąc abonentów.”

Umorzenie zaległości podatkowych

Katowice, 31. 3. (AW). Na zasadzie upoważnienia ministra skarbu śląski urząd wojewódzki umorzył w w ostatnich miesiącach około 3500 płatnikom zaległości podatkowe, któreby mogły zachwiać egzystencję płatników.

Samobójstwo górnika

Katowice, 31. 3. (AW). Na kopalni „Hrabia Franciszek” 22-letni górnik Lasończyk pozabawił się życia, rzucając się do szybu, głębokości 450 metrów. Lasończyk poniósł śmierć na miejscu.

Skinol

do przebarwienia obuwia

np 9792

Grype, kaszel i brachit uteczysz systematycznym pićm szczawnickim wód kruszcowych „Stefana” i „Józefiny”. Choroby żołądka i przemian, materii usunie Ci szczawnicka „Magdalena” i „Wanda”. Do nabycia w aptekach i skład. aptecznych. nw 766

Wybory gminne na G. Śląsku

Wzrost liczby mandatów polskich; porażka Niemców

Rezultat dodatkowych wyborów komunalnych, odbytych w dniu 30 marca w miastach i gminach wiejskich na G. Śląsku, wypadł dla ludności polskiej naogół pomyślnie. Głosowano w 3 miastach i 28 gminach wiejskich powiatów katowickiego, lublinieckiego, pszczyńskiego, rybnickiego i świętochłowickiego. Wybory, przeprowadzone przy znacznym rozbiću głosów polskich, dały w wyniku osłabienie stanu posiadania i wpływów stronnictw niemieckich w radach miejskich i gminnych.

Narazie brak jeszcze ścisłych danych co do rozdziału zdobytych mandatów na poszczególne ugrupowania polityczne. Podawane zaś przez P. A. T. cyfry, odnoszące się do „list prorządowych”, są zbyt ogólnikowe, by na nich opierać pogląd ostateczny na wynik wyborów. Nie wiadomo, co P. A. T. zaliczyła do „list prorządowych”. Trzeba zatem oczekiwać dalszych informacji ze strony zainteresowanych ugrupowań.

Wszelako już z tego na razie posiadanego materiału wynika, że wpływ narodowych czynników na G. Śląsku w stosunku do t. zw. list „prorządowych” nietylko nie zmalał, ale się jeszcze wzmocnił. Przedewszystkiem jednak, co już nadmieniliśmy poprzednio, zaznaczył się dość poważny zanik wpływów niemieckich, mimo że Niemcy nie szczędzili wysiłków, ażeby utrzymać conajmniej swój stan posiadania. Wyniki wyborcze w cyfrach ogólnych są następujące:

W Mikołowie listy polskie uzyskały 13 mandatów, niemieckie 11. Niemcy stracili obecnie 3 mandaty. Lista pos. Korfantego zdobyła 6, lista N. P. R. 2 mandaty.

W Mysłowicach na 30 mandatów listy polskie uzyskały 20, niemieckie 10; zniknęła tam zupełnie w radzie miejskiej grupa Kustosa.

W Tarnowskich Górach na listy polskie przypadło 16 mandatów, na niemieckie 14, a więc ubytek 3 mandatów niem. w porównaniu z poprzednimi wyborami.

W gminach wiejskich w pow. katowickim wybierano w 7 miejscowościach: w Bytkowie, Chochłowicach, Kończycach, Michałowicach, Nowejwi, Siemianowicach i Weinowcu. W r. 1926 Polacy uzyskali w tych gminach 52 na 99 mandatów. Obecnie listy polskie zdobyły 69, niemieckie zaś 30 mandatów. Niemcy stracili posiadaną dotychczas jeszcze większość w radach gminnych w Kończycach, Siemianowicach i Michałowicach. Lista pos. Korfantego uzyskała tutaj 20, N. P. R. 13 i P. P. S. 14 mandatów. Listy „prorządowe” 18 mandatów.

W powiecie lublinieckim wybierano w 4 gminach. W r. 1926 na listy polskie przypadło 14, a na listy niemieckie 22 mandatów. Obecnie listy polskie zdobyły 33 mandaty.

W pow. pszczyńskim wybierano w trzech gminach. Wszystkie mandaty, ogółem 39, przypadły listom polskim, z czego rzekomo 18 „prorządowym”.

W pow. rybnickim wybierano w 13 gminach. W r. 1926 na listy polskie przypadło 118 mandatów, na listy niemieckie 32, na listy mieszane polsko - niemieckie zaś 7. Obecnie wybrano ogółem 120 radnych gminnych, przyczem przeszło 116 Polaków i 4 Niemców.

W pow. świętochłowickim wybory odbywały się w gminie Lipiny, gdzie w r. 1926 Niemcy mieli 14 mandatów i większość w radzie gminnej. Obecnie Polacy uzyskali 14, a Niemcy 9 mandatów. Listy opozycyjne uzyskały 8 mandatów.

Raz jeszcze robimy zastrzeżenie co do ścisłości informacji P. A. T., o ile chodzi o rozdział polskich mandatów.

W obronie jego wywodów i związku przed wpływami „sanacyjnymi” stanęli delegaci kół pow. leszczyńskiego, ostrowskiego, krotoszyńskiego, kościańskiego i część delegatów okręgu poznańskiego.

Tylko dzięki specjalnie mobilizowanej większości utrzymuje zał. d okręgu szluczną przewagę. Dowodem stwarzania nastrojów „sanacyjnych” są poufne okólniki zarządu, odczytane na zebraniu przez por. rez. Kempiańskiego.

W wyborach uzupełniających weszło do zarządu dwóch nowych członków oraz wybrano delegatów na odbyć się mający w Wilnie walny zjazd delegatów z całej Polski, który zajmie decydujące stanowisko w sprawie poczyną Związku w przyszłości.

Miłośnicy galówek

Tutejsze sfery „sanacyjne”, jak donosi prasa obozu majowego, postanowiły uczcić powołanie nowego rządu specjalnymi uroczystościami. Punktem kulminacyjnym obfitego programu będzie wystawienie dziś o godz. 21 w oknie I piętra przy ul. Gwarnej 19 autentycznego talerza, przywiezionego z Warszawy przez specjalną delegację w osobach artystki teatralnej p. Wysłockiej, prof. Namierowskiego i p. Ciszaka. Talerz będzie bogato iluminowany.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, 1 kwietnia 1930.

Spędzono: wołów 149, buhai 257, krów 545, świń 2022, cieląt 748, owiec 292; razem 4 013 sztuk zwierząt.

Płacono za 100 kg żywej wagi za: (Ceny loco Targowice, Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste, wytuczone nieoprzegane 132—138
Mięsiste tuczone młodsze do 3 lat 120—126
Mięsiste tuczone starsze 108—116
Miernie odżywione 000—000

Buhaje:
Wytuczone pełnomięsiste 130—136
Tuczone mięsiste 118—122
Nietuczone, dobrze odżywione starsze 104—110
Miernie odżywione 090—100

Krowy:
Wytuczone pełnomięsiste 122—128
Tuczone mięsiste 110—114
Nietuczone, dobrze odżywione 096—100
Miernie odżywione 076—080

Jałowice:
Wytuczone pełnomięsiste 128—134
Tuczone mięsiste 114—122
Nietuczone, dobrze odżywione 100—106
Miernie odżywione 094—096

Młodzież:
Dobrze odżywione 100—104
Miernie odżywione 096—100

Cielęta:
Najprzedniejsze cielęta wytuczone 144—152
Tuczone cielęta 130—140
Dobrze odżywione 118—122
Miernie odżywione 106—116

OWCE:

Wytuczone, pełnomięsiste jaźnięta i młodsze skopy 140—150
Tuczone starsze skopy i maciorci 130—136
Dobrze odżywione 120—124
Miernie odżywione 000—000

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 244—248
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 234—240
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 226—232
Mięsiste świnie ponad 80 kg 216—222
Maciory i późne kastroty 210—214
Świnie bekony 226—232
Przebieg targu spokojny.

Kurs złotego. Dziś rano notowano w obrotach nieoficjalnych kurs dolara w Warszawie 8.88 3/5 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.89 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach 212.49 do 212.79 zł, gotówką 212.09 zł; za 100 guld. gd. dewizach 173.16 do 173.42 zł, gotówką 172.82 zł.

(k) **Sprostowanie.** Do cedyu Giełdy zbożowej i towarowej w n-rze poniedziałkowym zakradła się nieścisłość: winno brzmieć. Cena transakcyjna żyta — zł. 21; ceny orientacyjne 20.00 — 20.50 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 1 kwietnia 1930.

Dzisiejsze zebranie giełdowe jako pierwsze w miesiącu wykazało tendencję nadal utrzymaną.

Papiery procent. wzgl. lokacyjne prawie wyłącznie w płaceniu jak 5 proc. pożyczki, po 53,50 proc., 8 proc. listy zast. Zach. Pol. T-wa Kredyt. 91,50 proc., 8 proc.

listy dolarowe Pozn. Ziem. Kredyt. 94,50—95 proc. (przy dew. 8,90), natomiast 4 proc. listy zast. ziemskie były w oddaniu po 42—41,50 proc. Poszukiwano premj. dolarowe po 74,— bez oddawców, zaś oddawców 6 proc. listy żytnie po 22,— bez odbiorców. Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 167,— bez notowania.

W akcjach przemysłowych zauważa się w niektórych papierach brak materiału, notowano jedynie Cegielskiego po 41,— w płaceniu, Herzfeldy po 26—25,— w oddaniu i Unję 82,— w transakcjach. Poza tem robiono mniejsze transakcje R. Mayem po 69,— w płaceniu.

Z pap. nieoficjalnych poszukiwano i płacono za Akwawit 56,—.

Komunikat. Z dniem dzisiejszym została skreślona z urzędowej cedyu giełdowej 8 proc. Państwowa Pożyczka Złota.

Cedula urzędowa z dnia 1 kwietnia 1930 z.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 53,50% P.
8% listy zastawne Zach. Pol. T-wa Kredyt. Miejsk. w Poznaniu 91,50% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 94,50—95% P.
4% listy zastaw konw. Pozn. Ziem. Kred. 42—41,50—42% O.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I em. zł. 41,— P.
Herzfeld - Viktorius I—II em. zł. 26-25,— O.
„Unja” (dawn. Ventzki) I em. zł. 82,— + Tendencja: Utrzymiana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 1. 4. 1930.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjed. tr.: 8,90 sp.: 8,92 kup.: 8,83

Dewizy:

	trans	sprzed	kup.
Holandja	357,90	358,80	357,00
Kopenhaga	236,80	239,40	238,20
London	43,88	43,49	43,27
Nowy Jork czek	8,90,6	8,92,6	8,88,6
Nowy Jork kabel	8,91,9	8,93,9	8,89,9
Pa łyż	34,93	34,99	34,82
Praga	26,41 1/2	26,48	26,35
Szwajcaria	172,61	173,04	172,18
Wiedeń	125,71	126,02	125,40
Włochy	46,75	46,87	46,63

Tendencja mocniejsza.

Papiery państwowe i obligacje:

5% pożycz. konw. 55,00

Akcje w złotych:

Bank Polski 167,25—166,50
W T. Węgla 53,50—54,00
Parowozowy III em. 64,— za 100 szt.
Pocisk 0,00—2,50
Starachowice 20,75—21,00
Haberbusch 0,00—105,00

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg

reszta za 100 kg.

Berlin, 1 kwietnia 1930.

Pszonica march. od st. załad. 76-77 kg przeciętn. jakości 258,00—260,00
Tendencja mocna.
Żyto march. od stacji załad. 72 kg przeciętn. jakości 154,00—156,00
Tendencja mocna.

Owies march. od stacji załad. 148,00—158,00
Tendencja mocna.
Jęczmień browarowy 172,00—185,00
Tendencja mocna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 157,00—166,00
Tendencja mocna.

Kukurydza loco Berlin bez obrotów.
Kukurydza loco Hamburg bez obrotów.
Mąka pszena 28,25—36,50
Tendencja mocna.

Mąka żytna 21,75—25,75
Tendencja mocna.

Ospa pszena 09,25—10,00
Tendencja spokojna.

Ospa żytnia 09,50—10,00
Tendencja spokojna.

Groch Victoria 20,00—25,00
Groch dr. adalny 18,00—20,00
Groch pastewny 16,00—17,00
Peluska 16,50—19,00

Bób polny 16,00—17,50
Wyka 19,00—22,00
Lubin niebieski 13,50—15,00
Lubin żółty 18,50—20,50

Serafela nowa 33,00—36,00
Makuch rzepakowy 13,50—14,50
Makuch lniany 17,80—18,40
Wytłoki suche 06,80—07,00

Srót Soja 14,70—15,10
Płatki ziemniaczane 13,10—13,60
Słoma żytnia pras drut. 1,20—1,40
Słoma pszena pras drut. 1,15—1,30
Słoma owsiana pras drut. 0,90—1,05
Słoma jęczm. pras drut. 0,95—1,10
Słoma żytnia al. wiaz 1,25—1,50
Słoma żytnia pras sznur. 1,05—1,30
Słoma pszena pras sznur. 0,95—1,20
Tendencja ożywiona.

Sieczka 1,75—1,90
Siano zw. handl. 1,80—2,10
Siano dr. I pokos 2,50—2,90
Tymoteusz luźny 3,50—4,00
Siano konic. 3,40—4,90
Siano Miellitz luźne (Havel) 1,70—1,90

Tendencja spokojna.

Ogólna tendencja mocna.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 1. 4. 1930.

Wyplaty na Warszawę 46,85—47,05
Noty wielkie 46,675—47,075

Przesilenie

w senacie gdańskim

Gdańsk, 31. 3. (PAT.) W związku z wystąpieniem liberałów z dotychczasowej koalicji senackiej komitet partii socjalno-demokratycznej uchwalili wycofać się również z koalicji senackiej, tak, że przesilenie w łonie Senatu gdańskiego jest otwarte. Przyczyną tego kroku socjalistów gdańskich jest odporne stanowisko centrum w sprawie ograniczeń na tutejszym rynku pracy. Centrum ograniczenia te chciało rozciągnąć tylko na cudzoziemców, zatrudnionych w Gdańsku. Dzisiejsza prasa gdańska poświęca dużo miejsca obecnemu kryzysowi i wyraża przypuszczenie, że pozostałe w koalicji centrum będzie musiało szukać współpracy z nacjonalistami i innymi grupami mieszczańskimi. Liczebnie koalicja taka jest w zupełności możliwa, wobec tego jednak, że drobne grupy te nie zawsze są zgodne między sobą, Senat taki oparty byłby na bardzo słabych podstawach.

Arcyksiążę Ferdynand żyje!

Paryż, 1. 4. (Tel. wł.) Nadeszła tutaj wiadomość z Meksyku, że przebywa tam b. arcyksiążę austriacki Ferdynand. Jak wiadomo, arcyksiążę uchodził dotąd za zamordowanego w sierpniu 1914 roku, w Serajewie. Mniemanie to okazuje się obecnie mylne. Arcyksiążę uszedł bezpiecznie i ukrywał się dotąd w Meksyku. Wiadomość ta wywołała zrozumiałą konsternację wśród polityków. Jeden z nich wyraził się podobno: „Poco w takim razie prowadziliśmy wojnę?”

Zagadnieniem tem ma się zająć najbliższe posiedzenie Ligi Narodów.

Uroczystości szkolne na G. Śląsku

Katowice, 1. 4. (AW.) W szkołach powszechnych na G. Śląsku zwolniono z nauki ostatni rocznik dziatwy, który ukończył 8-letni okres nauki. Jest to ostatni kontyngent dzieci szkolnych, które rozpoczęły naukę jeszcze przed objęciem Śląska przez władze polskie. Z tego powodu odbyły się dziś w szkołach uroczystości połączone z porankami i wieczorkami urządzone staraniem rodziców i przedstawicieli szkolnictwa.

O tanie domy dla pracowników umysłowych

Warszawa, 31. 3. (PAT.) — W związku z akcją budowlaną Zakładów Ubezpieczeń Społecznych w minister-

stwie pracy i opieki społecznej pod przewodnictwem min. Prystora odbyło się III posiedzenie komisji budowlanej. Obecni na posiedzeniu przedstawiciele organizacji zawodowych pracowników umysłowych przedstawili dezyderaty swe w zakresie budowy domów mieszkalnych. Zjazd przedstawicieli wszystkich zakładów ubezpieczeń społecznych odbędzie się w dniu 12 kwietnia r. b. w celu uchwalenia statutu „Stowarzyszenia budowlanomięszkaniowego zakładów ubezpieczeń społecznych”.

Jak wiadomo, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów zakłady ubezpieczeń społecznych uchwalili przeznaczyć w ciągu 5-ciu lat — 125 milj. zł. na budowę tanich domów dla pracowników umysłowych i robotników. Na okres 1930/31 przeznaczono 37 milj. zł.

Zgon Cosimy Wagner

Monachjum, 1. 4. (Tel. wł.) Urodzona w 1837 r. Cosima Wagner, wdowa po Ryszardzie Wagnerze, zmarła dzisiaj w Bayreuth po długiej chorobie.

Ze Związku Oficerów Rez. okręgu poznańskiego

W niedzielę obradował w sali „Bazaru” walny zjazd Związku Oficerów Rezerwy okręgu poznańskiego. Obradom przewodniczył gen. w st. sp. Serda-Teodorski. Przyjęto sprawozdania z czynności zarządu w roku sprawozdawczym.

W dyskusji ujawniła się ostra krytyka zarządu, wypowiedziana przez delegatów szeregu kół. Kolo Kościan stawiło wniosek o votum nieufności dla zarządu za poczynania polityczne w kierunku „sanacyjnym”. Delegat kół poznańskiego por. rez. Kempiański oświecił i skrytykował pewne podążnięcia zarządu o wybitnych cechach politycznych, a zwłaszcza prezesa płk. rez. Chładowskiego.

Delegat warszawski głównego zarządu w braku pozytywnych argumentów, w sposób niezbyt parlamentarny usiłował zbijać wywody por. Kempiańskiego, wywołując tem sprzeczki i protesty zebranych, m. in. nawet zwolenników zarządu. Por. Płociennik z kół leszczyńskiego, stwierdził w związku z zachowaniem się delegata warszawskiego, że właśnie delegaci zarządu głównego konspirują przeciwko wszystkiemu, co nie działa czynnie na rzecz „sanacji”, i że oni właśnie zmuszają nas do zajęcia stanowiska obronnego.

Samokrytyka obozu pomajowego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Warszawa, 31 marca. Już się teraz pisze coraz otwarcej. W publikacjach „sanacyjnych” znajdujemy często, coraz częściej wynurzenia bardzo szczerze, bardzo surowe głosy autokrytyki.

Świeżo mamy do zanotowania wystąpienie posła Kazimierza Kierzkowskiego na łamach „Przelomu”, charakteryzujące akcję „obozu przelomu majowego” w dziedzinie organizacji społecznej.

„Obóz komendanta przedstawia osobliwy widok (jeśli chodzi o obraz wzajemnej zależności i harmonijnego ich powiązania, o ustalenie odpowiedzialności za podstawy ideowe i kierunek prac dokonywanych). Obok planowego i owocnego wysiłku — burza ruchów, niczem nie powiązanych. My sami z trudem możemy określić, do czego zmierzają te lub inne „pociągnięcia” ciał kierowniczych poszczególnych odcinków, skutkiem czego rodzi się wśród nas dezorientacja psychiczna, osłabiająca nateżenie działań pokrewnych kierunków

„Sytuacja naszego obozu w tej chwili przypomina obraz rabunkowej gospodarki, nie liczącej się ani z odpowiedzialnością właściwych władz kierowniczych, ani z celowością konkretnych poczynań, ani też z oszczędnością materiału ludzkiego i środków. Ujemne cechy, charakteryzujące nasze prace społeczno-polityczne, to przede wszystkim luksus form organizacyjnych, brak ścisłego skoordynowania prac poszczególnych odcinków, doprowadzający do tego, że jedno zagadnienie ujmowane jest równocześnie przez kilka autonomicznie działających środowisk, a w następstwie czego — brak nam poczucia odpowiedzialności za prace w tych warunkach dokonywane, a jako nieunikniony skutek — zasłanianie się cudzym autorytetem”.

Ciężkie zarzuty. Popiera je szeregiem argumentów. Zatem w dziedzinie przysposobienia wojskowego działają: „Strzelec”, Centralny Związek Młodzieży Wiejskiej, Związek Powstańców Śląskich i Centralny Związek Osadników i w ostatnich czasach podjęły prace: Związek Legionistów, który organizuje własne przysposobienie wojskowe, Legja Mocarstwowa o charakterze „piłsudczykowski-konserwatywnym”, Związek Młodzieży Ludowej.

Analogie w dziedzinie młodzieży:

„Proszę mi wytłumaczyć — pyta się pos. Kierzkowski — w jakim celu obok Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej istnieje Zakon Młodej Polski, Legion Młodych i rozmaite kapliczki „Myśli Mocarstwowej”? Młodzież demo-

kratyczna w swych uchwałach w kategorię rycyński sposób zwalcza pomysły „korporanckie”, a tymczasem różni działacze „sanacyjni” stają na czele lub popierają korporacje „Imperja”, „Baltycja”, „Wikingja”.

To samo w dziedzinie robotniczej: Tutaj obok dawnych organizacji Związków klasowych „sanacja” powołała: Generalną Federację Pracy, związki zawodowe „Praca”, Frakcja Rewolucyjna i Konfederacja Związków Zawodowych. Ponadto i tu zaczynają występować „mocarstwowcy”.

W dziedzinie oświatowej położenie nie inne.

Pos. Kierzkowski jest temi objawami przerażony. Jako przyczyny takiego stanu rzeczy wymienia: „brak konstruktywnego planu, dotyczącego organizacji społeczeństwa, brak szacunku i zrozumienia dla społecznych form, które ugruntowały swój byt przez szereg lat, brak wzajemnego zaufania wśród działaczy i brak koordynacji wysiłków”.

I konkluduje:

„Kto zawczasu nie ustali swych zamiarów na długą metę, kto nie przeprowadzi racjonalnego podziału pracy, kto nie wyznaczy odpowiedzialnych kierowników o charakterze społecznym, ten doprowadzi do katastrofy”.

Są to wyznania człowieka, którego pracy zawdzięcza Związek Strzelecki swój rozwój, i który wskutek tarć wewnętrznych został od tego terenu pracy przez swych komittonów odsunięty. Pos. Kierzkowski jest przede wszystkim organizatorem robót wewnętrznych, stąd też diagnoza jego jest tak wyczerpująca i tak bolesna dla „sanacji”.

Inna być nie może. Organizacja społeczeństwa może wyrósć tylko z wiary w społeczeństwo i z dążeń do jego organizacji. Tymczasem cała działalność B. B. i „sanacji” wypływa z niewiary w siły społeczeństwa i w jego moralne zdrowie, z chęci rozdrobnienia lub niedopuszczenia do organizowania sił społecznych. Nie opiera się „obóz przewrotu majowego” o żadną ideologię, jest raczej skupieniem przeróżnych sprądów i kierunków, stąd też nie może tam dominować żaden pierwiastek ideowy ani też harmonia działania czy wzajemne zaufanie. Stan faktyczny, tak dobitnie ujęty w słowach pos. Kierzkowskiego, najlepiej ten nieuchronny chaos charakteryzuje.

H. W.

Pesymizm

„sanacyjnego” „Czasu”

Krakowskiego konserwatywnego „Czasu” nie nastroiła radośnie nominacja p. Sławka na prezesa Rady Ministrów. Twierdzi on, że Sejm przez pewien czas się nie zbierze i że opozycja jest rozdrażniona.

„Rozdrażniona — pisze „Czas” — jest i grupa BB., która za pomocą obstrukcji próbowała przeszkodzić posiedzeniu sejmowemu, a celu nie dopięła. Chwycenie się tak ostatecznego środka, jak obstrukcja świadczy, że grupa dowodzona przez pułkownika Sławka czuje niemożliwość dalszego obradowania tego sejmu. — W jeszcze wyższym stopniu świadczy o tem roznamiętnieniu uderzenie posła Rybarskiego przez jednego z członków klubu BB., czyn brutalny, zasługujący na wszelkie potępienie”.

„Zresztą nie ulęga żadnej, ale to żadnej wątpliwości, że pierwszą uchwałą Sejmu, którą do skutku doszła, byłoby wotum nieufności dla nowego gabinetu. Gabinet, który chce rządzić — nie mógł do tej możliwości dopuścić”.

„Gabinet ma więc w tej chwili wolną rękę i może rządzić. Ale — jak długo? Różne są sprawy, które będą wymagały współpracy rządu z Sejmem, ale dwie z nich mają podkład z zakresu polityki zagranicznej i dlatego są szczególnie doniosłe. Pierwszą z nich jest sprawa umowy handlowej z Niemcami, przez Niemcy przyjętej, a przez Polskę nieratyfikowanej — bo Sejm dotąd na to czasu nie znalazł. Ze strony Rzeszy niemieckiej należy oczekiwać żądania, aby drogą przez konstytucję przepisano, tj. drogą sejmową, umowę tę Polska przyjęła.

„Jeszcze ważniejszą jest sprawa umowy likwidacyjnej z Niemcami, stanowiącej warunek wstępny dla planu Younga. Umowę tę Niemcy przyjęli, Polska dotąd nie. Już nie same tylko Niemcy, ale wszystkie mocarstwa za-

interesowane planem Younga, będą na Polskę wywierać o to nacisk. W tem leży ogromna trudność rządzenia Polską bez Sejmu.

„Wreszcie należy przypuścić, że stronnictwa sejmowe, zbiorą z łatwością przepisana ilość podpisów (trzecia część liczby posłów) i będą się domagać zwolnienia sesji nadzwyczajnej po myśli artykułu 25 konstytucji.

„Gabinet posła Sławka stoi więc przed trudnym zadaniem rządzenia Polską bez Sejmu, choćby tylko przez parę miesięcy. Oczywiście poseł Sławek musi mieć pod tym względem jakiś plan, którego nie znamy. Najprostszą byłaby myśl, z jaką występował poseł Jan Piłsudski, myśl rozwiązania Sejmu i przeprowadzenia nowych wyborów. Traktat handlowy i umowa likwidacyjna zostałyby wówczas przedłożone nowemu Sejmowi. Ale zachodzi pytanie, jak wypadłyby wybory sejmowe przy dzisiejszym rozdrobnieniu społeczeństwa i przy dzisiejszym ciężkim położeniu gospodarczym?”

„Czas” szczerze przedstawił kłopoty obozu rządowego. Powołanie rządu p. Sławka nie tylko nie usunęło tych kłopotów, ale je jeszcze spotęgowało.

Z ruchu wydawniczego

Z dniem 1 kwietnia ukazały się następujące wydawnictwa

Metody Ratajski. „Trwalszy od spizu”. Uwagi o pomniku Kościuszkim. Nakładem Tow. Miłośników m. Poznania. Poznań 1930.

Dr Marjan Gumowski. „Jak zbierać monety współczesne”. Wskazówki dla numizmatyków. Nakładem Muzeum Wielkopolskiego. Poznań 1930.

Prof. dr. A. Jakowski. „Ziuk gnojarski”. Szkic entomologiczny. Nakładem „Strzelca”. Poznań 1930.

La mot. „Przeciw łepieniu wrony”. Nakładem Tow. Ochrony Zwierząt przy województwie pomorskiem. Toruń 1930

Walery Sławek „Bał. dno oka i talerz”. Abebecadlo polityczne. Nakładem

MOULIN-ROUGE

Kantata 8/9.

Teł. 33-69.

Od 1-go kwietnia rb. w salach dolnych i górnych
Moc niespodzianek!

Całkowita zmiana programu! Nowa wspaniała powiększona orkiestra oraz cały szereg wspaniałych i dotychczas niewidzianych atrakcyj krajowych i zagranicznych.

Początek o godz. 8,30 wieczorem.

Ceny umiarkowane!

Znakomita kuchnia i doborowe napoje w wielkim wyborze!

UWAGA! Codziennie po poł. od 5. do 7.3. w lokalach parterowych „KONCERT”. Poreja kaw lub herbaty 1.— zł.

dem prezydium Rady Ministrów. Warszawa 1930.

Juljusz Kaden - Bandrowski. „Na pole On ruszył po Kijów”. Rapsod bohaterski. Nakładem Funduszu kulturalnego przy M. W. R. i O. P. Warszawa 1930.

Roman Górecki. „A kto chce rozkoszy użyć, niech sanacji idzie służyć”. Pieśń z towarzyszeniem fortepianu w tonacji BB-moll. Nakładem Banku Gospodarstwa Krajowego. Barłomin 1930.

B. Allenstaedt. „Talerz a budowla tanich domów”. Najnowszy sposób budowy tanich domów przez skasowanie „sławojek”. — Warszawa 1930. Nakładem Banku Gospodarczego Krajowego.

Miedziński. „Tajemnica skrzynki pocztowej i rozmów telefonicznych”. Wskazówki dla następców. Nakładem „Gazety Polskiej”. Warszawa 1930.

Or. Ot. (ppułk. Artur Oppmann). „Żołnierz Nieznany”. Szkic autobiograficzny. Nakładem „Żołnierza Polskiego”. Warszawa 1930.

Sławoj - Składkowski. „Sławojka a serwis korecki i belwederski”. Studium ceramiczne. Nakładem Tow. Akc. „Osram”. Warszawa 1930.

Ignotus. „Zaginiony generał”. Romans kryminalny. 2 tomy. Wydawnictwo nielegalne.

Sieczko. „Moje boje”. Wspomnienia. Wydanie pośmiertne. Nakładem II oddziału. Warszawa 1930.

K. Świtalski. „Radosna twórczość w Biarritz”. Ze wspomnień premiera. Nakładem „Strzelca”. Warszawa 1930.

J. P. „Moje bojówki z r. 1905 a rządy moje pomajowe”. — Roważania w 25-tą rocznicę napadów na pociągi i monopole. — Warszawa 1930. Nakładem I. Brygady.

Szułdrzyński. „Groźne niebez-

pieczeństwo dla rolnictwa”. — Broszura ta stara się wykazać, jakie nieobliczalne szkody wyrządzić może rolnictwu brak nawozu skutkiem szerszego zastosowania najnowszej idei „talerzowej” — Poznań 1930. Nakładem organu wielkiej własności ziemskiej: „Gazety Powszechnej”.

Z życia artystycznego

Jak się dowiadujemy, Magistrat zamierza przeprowadzić szereg oszczędności w budżetach teatrów miejskich. W związku z tem następną premierą Teatru Wielkiego będzie opera p. t. „Święci tureccy”. Kosztujemy do przedstawienia już są niewielkim kosztem wykonane.

Najbliższą premierą Teatru Nowego będzie „Bitwa pod Raclawicami” z udziałem tysiąca artystów własnego zespołu. Na scenie rozegrana będzie bitwa pomiędzy wykonawcami a dyrektorem teatru. Pożar, ze względów higienicznych, zademonstrowany będzie za sceną.

Z konferencji morskiej

London, 1. 4. (PAT). Wczoraj w pałacu św. Jakóba odbyła się konferencja głównych mocarstw. Tematem narad było sprawozdanie komisji rzeczoznawców. Po południu odbyły się kilkakrotne narady Hendersona z Briandem.

WODA KWIATOWA
CZTERECH KRÓLI

(CARRÉ de ROIS)

POLECA

TWO BROCARD & Cie

nr 9-05

Rano —
po obiedzie —
wieczorem

najlepiej smakuje
HERBATA LIPTONA

nr 9600

Przy bólu zębów zaziębieniu reumatyzmie
ASPIRIN
tabletki

Oryginalne opakowania z czerwoną banderolą i znakiem „BAYER” w kształcie krzyża są do nabycia we wszystkich aptekach

nr 8091

Przez szybkę

Prima aprilis

Obudził mnie o świcie ostry i natarczywy dzwonek telefonu. Wyskoczyłem z łóżka i pobiegłem boszo do aparatu, żeby wysłuchać serdecznych życzeń okolicznościowych z okazji pierwszego kwietnia. Nie chcę nikogo zapewniać, że odpowiadałem rozmówcy w tonie miłym i uprzejmym. Żaden człowiek poważny nie weźmie za złe, że na parę minut zapomniałem o dobrym tonie i rzucalem w słuchawkę słowa ważkie, a brzydkobrzniące.

Tak się to już zdawna przyjęło, że pierwszy dzień miesiąca kwietnia przeznaczony jest na czynienie bliźnim swym drobnych przykrości i mówienie im niemilej prawdy w oczy.

Prima aprilis jest symbolem rzeczy przykrych i złośliwych. Jeśli mówimy, że Bata zrobił szewcom poznańskim prima aprilis, to nikt nie zrozumie tego, jako miłą niespodziankę. Jeśli zecer samorzutnie poprawia w moim feljtonie błąd ortograficzny, który stanowi całą pointę, to powiadam, że urządził mi prima aprilis.

Przyjętem jest bardzo w dniu tem oszukiwanie bliźnich swoich. Oszukiwanie zasadniczo nie jest przywile-

jem pierwszego kwietnia — nie śmiałybym dowodzić, że ludzie przez cały rok nie oszukują się wzajemnie. Wprost przeciwnie! Pierwszokwietniowe oszukaństwa w przeciwieństwie do całorocznych mają charakter niewinny i żartobliwy.

Najczystszej wody prima aprilisem są rozsyłane w dniu pierwszego kwietnia piśmiennne życzenia. Łączą one: złośliwość z żartobliwością, cechy drobnego oszukaństwa, ze szczerem wyznaniem.

Znamy wszyscy doskonale temiłe pocztówki, wyobrażające męża z rogami jelenia, niewiastę z językiem zamkniętym na kłódkę itd. Kto dostanie taki egzemplarz odczuwa mieszaninę radości, że ludziska o nim pamiętają, z lekką przymieszką przykrości, że wyszydzono jego słabą stronę. Wie, że jest w tem lekka doza prawdy, ale pamięta, że to przecież prima aprilis. Tak myślę i nie przejmuję się zupełnie, gdy dostanę piękny primaaprilisowy wierszyk.

„Radzę, dziś chcę być szczerzy. Prześtań pisać mój, Ksawery”. Wiem, że to od Januszka, i że to prima aprilis. A więc — nie należy się przejmować.

X. Awery.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Na Prima Aprilis

Los feljtonisty gospodarczego bywa zły i dobry, zależnie od sytuacji. Bywa zły, gdy ważnego i trudnego zagadnienia nie można wyczerpująco omówić, jest się bowiem związany brakiem miejsca; (gdy feljton przekracza 80 wierszy — publicysta dostaje od redaktorów w skórę!). Ale bywa i dobry, szczególnie wówczas, gdy feljtoniści wolno skorzystają z przywileju pisywania czasami rzeczy wesołych na poważne tematy. Taka rzadka sposobność zdarza się z okazji 1-go kwietnia. Rzecz jasna, że korzysta się z niej skwapliwie.

Ot, dzisiaj np., mamy wielką ochotę pośmiać się na tak, wydawałoby się, mało wesoły temat, jakim jest etatyzm polski. A jednak w pokroju działalności naszych etatystów znaleźć można ziarnka doskonałego humoru. Dowodem tego lektura niektórych rozporządzeń w materjach gospodarczych. Rozporządzenia te, będące objawami wszechdobylstwa i wścibstwa władz państwowych, zawierają wprost perły mimowolnego humoru. Otwieramy zbiór „Dziennika Ustaw” za rok 1929 i wyznajemy sobie pozycję 582, zawierającą przepisy piekarniane. Czytamy:

„W piekarni nie wolno spluwać na podłogę”. Ponieważ, co nie jest zabronione, jest temsamem dozwolone, wolno więc pluć w rozczyn ciasta, w worki z mąką, na sufit, na ściany. Człowiek piekarski może urządzić sobie wspaniałą zabawę! Chyba że przeszkadza jej w pluciu... dzięki zwierzęta, którym wstęp do piekarni nie jest zabroniony, w przeciwnym razie do zwierząt domowych, których na podstawie cytowanego rozporządzenia, do piekarni wpuszczać nie wolno.

Jeszcze w związku z pluciem. Inne rozporządzenie pozwala wielkodusznie pasażerom kolejowym „pluć do własnych chusteczek i do spluwaczek” (poz. 444).

Natomiast pasażerowi autobusu „wzbronionem jest wprowadzanie w błąd obsługi przez naśladowanie używanych sygnałów”, — ale taki muzyczny pan może sobie takie kawały wyczyniać na każdym przystanku, bo „obsłudze nie wolno go zato usunąć”.

„Kozy są zwykle zwaśnione od owiec, podchodzą do zbliżających się osób, są jednak każdej chwili przygotowane do ucieczki”. Prawda, jakie to miłe i jak trafnie spostrzeżenie? Zastępa to pana ministra rolnictwa, który w rozporządzeniu swym z dnia 29 stycznia 1929 r. w dalszym ciągu komunikuje całej Polsce inne, jeszcze ciekawsze spostrzeżenia:

„Zwierzęta zdrowe mają wzrok pogodny, są zwaśnione i zwracają wzrok na otoczenie. Leżące zdrowe zwierzę przy lekkim dotyku zwykle wygina grzbiet. Zdrowe owce strzygą uszami, zdrowe świnie poruszają się, mrucząc i wachając, mają przytem ogon skrecony, tarcza ryjowa jest zwykle zimna i wilgotna”.

„Każde dorosłe bydło rogatego jest przy paszy suchej grupo papkowate i wydziela się w plackach, barwy brunatno-zielonkawatej, przy paszy soczystej — cienko- i papkowate lub płynny, kał cieląt jest więcej żółty i grubo papkowaty, kał świń jest walcowaty... kał owiec i kóz czarniawy, zbity, kształtu bobkowatego”...

— Nie, nie! Myli się Pan. To pisał minister rolnictwa, wyraźnie: rolnictwa.

Zamiast niepotrzebnie węszyć po garnkach kuchennych, czy nie byłoby lepiej, gdyby władze państwowe, wzorem Henryka IV, starały się, aby każdy obywatel w niedzielę miał w garnku kurę?

— Na dzień 10 marca plan zasiewów jarych w Sovietach wykonany został tylko w 58 proc. w stosunku do pierwotnych planów władz.

PODATKI I OPŁATY

(p) Zawieszenie podatku obrotowego od eksportu jęczmienia oraz inwentarza żywego. Na zasadzie art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) ministerstwo skarbu w porozumieniu z min. przemysłu i handlu zawiesiło pobór podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego od transakcyj eksportowych jęczmieniem, bydłem, trzodą i końmi, dokonanych w okresie począwszy od 1 stycznia 1930 k. (c)

Konjunktury

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	4 s.	25 s.	16 s.	27 s.	28 s.	29 s.
Pszonica						
Warszawa	37,00	38,00	—	38,00	38,00	—
Poznań	36,00	—	36,00	—	36,00	36,00
Lwów	35,50	—	—	—	36,00	35,50
Lublin	34,00	35,00	—	—	35,00	—
Żyto						
Warszawa	21,00	21,00	—	21,00	21,00	—
Poznań	19,75	—	19,75	—	19,75	19,75
Lwów	8,50	—	—	—	—	18,50
Lublin	17,00	18,00	—	—	18,50	—
Jęczmień						
Warszawa	19,50	20,00	—	20,50	21,00	—
Poznań	19,00	—	19,50	—	19,50	19,50
Lwów	18,25	—	—	—	—	18,25
Lublin	17,00	17,50	—	—	17,50	—
Owies						
Warszawa	18,00	18,00	—	18,00	18,00	—
Poznań	16,50	—	16,50	—	16,50	16,50
Lwów	17,50	—	—	—	—	17,50
Lublin	—	—	—	—	—	—

Mimo dość żywych obrotów żytem cena jego w ciągu ostatnich dni nie uległa żadnej zmianie i trzyma się w Warszawie na poziomie 21 zł za kwintal, zaś w Poznaniu po 19,75 zł. Mimo, że Poznań jest ośrodkiem akcji eksportowej, cena żyta jest tu o przeszło 1 zł niższa aniżeli w Warszawie. Ten stan rzeczy przypisuje się tej okoliczności, że na niższy kurs na poznańskiej giełdzie wpływa ogromna podaż z wszystkich stron kraju. Pszenica zyskała na giełdzie warszawskiej 1 zł, jęczmień zwykła 0,50—1 zł, cena owsa nie uległa zmianie.

Ilość żyta, która została sprzedana za pośrednictwem polsko-niemieckiej komisji, wynosi wedle obliczeń ministerstwa przemysłu i handlu około 25 tysięcy tonn. Z zapasów państwowej rezerwy zbożowej sprzedano 4300 tonn. Jako dowód stabilizowania się stosunków w polsko-niemieckiej wymianie zbożowej podnieść należy te okoliczności, że Związek Eksporterów zboża R. P. w Poznaniu wchodzi jako udziałowiec do niemieckiej Getreidehandelsgesellschaft w Berlinie (t. zw. koncern Scheuera). W akcji eksportowej Getreidehandelsgesellschaft Związek Eksporterów zboża będzie uczestniczył jako udziałowiec w 50 procentach. Dowiadujemy się jednocześnie, że gdańscy eksporterzy zbożowi, których nie objęto organizacją Związku Eksporterów, utworzyli w Berlinie osobny oddział, który będzie utrzymywał kontakt z biurem polsko-niemieckim.

Podniesienie się ceny na rynku krajowym jest odbiciem nastrojów, jakie panują na rynkach światowych, gdzie notuje się wzmocnioną tendencję. Zwyżka ceny pszenicy odbiła się w podniesieniu ceny maki pszennej i żytniej. Polski handel zbożowy żywo obchodzi fakt, że parlament i rada Rzeszy podniosły cłoprzywzowowe na pszenicę i jęczmień browarniany. Dowodzi to, jak umiejętnie Niemcy zabezpieczają interesy swojego rolnictwa przed konkurencją produktów rolnictwa polskiego. Krok ten uczynił z miejsca iluzorycznymi wszelkie ustępstwa na rzecz przywozu produktów rolnych z Polski, ustalony traktatem handlowym.

Bydło i mięso

Po gwałtownej derucie w cedułach notujących bekony na rynku londyńskim w początkach r. b., obecnie w miarę oddalania się od tego terminu powoli poprawiają się ceny. W zeszłym tygodniu tendencja rynkowa była słabsza dla bekony duńskiego, zwedzkiego i holenderskiego. Natomiast bekony polskie i bałtyckie cieszyły się wielkim popytem. Cena na nie podniosła się o 2 szyl., gdy tymczasem cena bekony importowanych z innych krajów, pozostała bez zmiany. Za bekony polskie zależnie od gatunku płacono 90 do 98 szyl. za centnar ang. Najwyższą cenę osiągnął bekony irlandzki, mianowicie 118 do 138 szyl. Holenderski notowano 97 do 106 szyl., ponieważ jednak sprzedaż postępowała powolnie, towar lokowano z upustem 3 do 4 szyl. Z Polski przybyło w tygodniu sprazdawczym 3797 bał bekony.

Drzewo

Eksport surowca i półprzetworów drzewnych w ciągu marca przedstawiał się nadal niekorzystnie z powodu depresji panującej na rynkach zagranicznych. Przyczyną tego stanu rzeczy jest zarówno zastój w przemyśle budowlanym, jak i konkurencja sowiecka. Obecnie nawet przy rzucaniu malnych ilości drzewa sowieckiego na rynki zagraniczne po bezkonkurencyjnie niskich cenach uniemożliwia się sprzedaż drzewa jakimkolwiek innym państwom. Rynek angielski jest dla nas w tej chwili prawie niedostępny ze względu na niewspółmiernie niski poziom ceny rynkowej w stosunku do ceny surowca w Polsce. Do Francji, Belgii i Holandji wy-

syłano drzewo tylko sporadycznie. Zagranica interesuje się wyłącznie polską olchą. Kola przemysłowców drzewnych uskarżają się na politykę administracji państwowej leśnej, która ustala za surowiec ceny nie odpowiadające koniunkturze międzynarodowej. Do cenników lasów państwowych stosują się zaś automatycznie właściciele lasów prywatnych.

Przetwory ziemniaczane

W przemyśle przetworów ziemniaczanych panuje bardzo osłabiony ruch. Mączka ziemniaczana w zakresie zbytu i cen wykazuje słabą tendencję. Przyczynia się do tego w wielkiej mierze zastój w przemyśle włókienniczym, który zarówno w Polsce jak w całej Europie przechodzi ostrej i długotrwałej kryzys. Ponieważ zaś przemysł ten jest jednym z najpoważniejszych odbiorców mączki, przeto ograniczenie zapotrzebowania nie mogło pozostać bez skutków. Na rynkach zagranicznych daje się dotkliwie we znaki konkurencja Holandji. Z powodu nadzwyczaj dobrego urodzaju ziemniaków, drugiego z rzędu, w ostatnich latach, produkcja tego kraju rozwinęła się w dwójnasób w stosunku do lat poprzednich. Ceny holenderskie w marcu wynosiły 10 florenów za 100 kg., gdy tymczasem cena polska wynosi około 28 zł za gatunek „superior” loco wagon stacja wysyłająca. Bardzo źle kształtuje się zbyt płatków ziemniaczanych. Cena loco granica szwajcarska kalkuluje się po 13 frank szwajc. za 100 kg. Cena ta uniemożliwia wszelką kalkulację przerobów, biorąc pod uwagę bardzo duże koszty przewozu. W dziale syropu ceny nie uległy zmianie, gdyż reguluje je syndykat. Ogółem jednak popyt w tym roku uległ zmniejszeniu, gdyż ograniczyły swoją produkcję wszystkie fabryki karmelków.

Towary kolonialne

W ostatnim czasie na rynkach zagranicznych nastąpiło potanie pieprzu i ziela angielskiego od 30 do 40 proc. poprzedniej ceny. W Polsce zniżka ta jest mniejsza, ponieważ cło od tegoż towaru opłaca się procentowo w stosunku do jego wartości. Herbata również potaniała: zniżka na gatunki cejlońskie wynosi 15 do 20 proc., jawańskie do 10 proc. Na rodzynki sultanki ceny nie uległy zmianom, bo choć zagranica cena obniżyła się o 10 proc., to u nas cło przyczyniło się odwrotnie do podrożenia. Wobec znakomych zbiorów ryżu w Indiach, ceny zagranicą obniżyły się o 10 do 15 proc. Zniżki w cenach krajowych należy się spodziewać w połowie kwietnia, kiedy do Polski dojdą transporty nowego ryżu.

Krótkie informacje gospodarcze

— Ze Sztokholmu donoszą, że król zapłacony Ivar Kreuger zdecydował się udzielić Polsce pożyczki w wysokości 50 milionów dolarów za przedłużenie umowy o eksploatację monopolu zapalczanego w Polsce. Kurs emisyjny pożyczki 98 i pół proc., oprocentowanie 4 od sta.

— Według niepotwierdzonych jeszcze wiadomości, kier. min. skarbu, pulk. Matuszewski wystosował do izb skarbowych okólnik polecający ze względu na notoryczne skurczenie się obrotów w handlu, obniżyć podstawy wymiarów podatku obrotowego o 50 procent.

— Z powodu niepewności w gospodarce przedsiębiorstw państwowych, które — jak wynika ze szczegółowych sprawozdań, utrzymywanych jednak w ścisłej tajemnicy, przyniosły państwu ogromny deficyt, zapadła w radzie ministrów prawie jednomyślna uchwała, przeprowadzenia spieskiej likwidacji wszystkich przedsiębiorstw państwowych z wyjątkiem tych, które służą obronie państwa lub eksploatacji wybrzeża polskiego. Koleje państwowe mają być przeorganizowane na autonomiczną spółkę handlową.

— Przedstawiciele m. Poznania przeprowadzili końcowe rokowania z instytucjami ubezpieczeniowymi o odnośnie sfinansowania planu budowy „wielkiego Poznania”. Pożyczka 60 milj. zł. zostanie wykorzystana na zwalczanie głodu mieszkaniowego przez stworzenie osiedla tanich mieszkań, miasta-ogrodu na stokach Cyta-dei.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Nowe formy oszczędzania.** Bank Spółdzielczy właściciele nieruchomości w Poznaniu, ul. Piekary 1, spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością, wprowadził u siebie bardzo praktyczny sposób oszczędności za pomocą znaczków oszczędnościowych po 5, 10, 20 i 50 gr. Ten wyborczy system oszczędzania szczególnie wśród młodzieży powstał po porozumieniu się z Kuratorem Okręgu Szkolnego w Poznaniu i z Patronatem Zw. Spółdzielni Zarobkowych i Gosp. Bank wydaje stosownie do regulaminu Związku Spółdzielni przy pierwszym zakupionym znaczku karnecik, z nazwiskiem kupującego. W zamian za zapelniony znaczkiem karnecik, Bank wydaje książeczkę oszczędnościową z sumą odpowiadającą nalepionym znaczkom i wydaje bezpłatnie nowy karnecik. Kwoty zapisane do książeczek oszczędnościowych będą przez Bank oprocentowane. Wypłata całej lub części oszczęd-

ności następuje do rąk ucznia po ukończeniu osiemnastu lat lub do rąk rodziców po wyjściu ucznia ze szkoły, względnie innym oszczędzającym na każde żądanie. Wszelkich bliższych informacji udziela Bank Spółdzielczy Właścicielej Nieruchomości w Poznaniu, ul. Piekary 1.

(k) **O wywóz mączki mączki i kostnej do Niemiec.** Państw. Instytut Eksportowy podaje do wiadomości, że przywóz mączki kostnej i mączki z Polski do Niemiec jest obecnie dozwolony, jednak z dn. 1 stycznia r. b. weszło w życie rozporządzenie pruskiego ministra rolnictwa, na mocy którego będzie obowiązywał zakaz przywozu do obszaru Prus mączki kostnej oraz mączki o zawartości większej, niż 12 proc. fosforanu wapna. W rozporządzeniu tem przewidziano nadto, że mogą być wprowadzone do Niemiec mączki kostne i mączki o większej zawartości fosforanu wapna, jednak tylko na podstawie wyjątkowych zezwoleń urzędu niemieckiego. Rzesza niemiecka stanowi bardzo korzystny rynek zbytu dla wspomnianych artykułów.

(k) **O rozwój wybrzeża morskiego.** W tych dniach odbyło się w Gdyni posiedzenie stałej komisji międzyministerjalnej do spraw rozwoju wybrzeża oraz do spraw rozwoju portu i m. Gdyni. Przewodniczył inż. St. Łęgowski, naczelnik Wydziału Portowego. Omawiano sprawy: budowy sztucznej plaży w Gdyni, zaopatrzenia wybrzeża w wodę słodką do picia oraz sprawę włączenia osiedla Helu do starostwa grodzkiego w Gdyni, przekształcenia planu rozbudowy miasta, przebudowy szosy gdańskiej w obrębie Gdyni, oraz sprawę założenia w okolicach Gdyni na Witominie osady ogrodowej i t. p.

(k) **Konsum Urzędników Polskich Spółdzielni z ogr. odp. w Poznaniu.** Zebranie członków Spółdzielni odbyło się 29 marca r. b. pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Zyg. Lewalskiego. Sprawozdanie zarządu oraz bilans z rachunkiem zysków i strat za rok 1929 przedstawił członkowie zarządu pp. Stefan Słowiński i Władysław Fiedler, nadmienając, że pokładane nadzieje na osiągnięcie lepszych rezultatów w roku gospodarczym ze względu na P. W. K. nie ziściły się. Dążąc do stałego rozwoju, Spółdzielnia w roku gospodarczym poczyniła szereg inwestycji m. i. w piekarni K. U. P. przebudowała jeden z pieców na specjalny piec do pieczenia białego a pod koniec roku założyła filię w gmachu miejskim przy ul. Marszałka Focha 98. Obroty Spółdz. były dość poważne: np. wypieczono chleba żytniego na ogólną sumę 828.019,57 zł. do czego zużyto 148 wagonów maki żytniej, pieczywa białego na sumę 87.800,43 zł. do czego zużyto 8 wagonów maki pszennej. Obroty towarowe w filjach Spółdzielni wynosiły 143.042,37 zł. Spółdzielnia zapoczątkowała w roku sprazdawczym akcję zaopatrywania urzędników w opał na raty. Przedstawiony bilans z rach. zysków i strat na dzień 31 XII. 29. zamykający się w aktywach i pasywach sumą 518.202,94 zł. zatwierdzono i udzielono pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. Zysk w kwocie 8.301,40 zł. podzielono w formie proponowanej, tak że na dywidendę od udziałów przypadła 10 proc. Ustępujących z kolei członków rady nadzorczej pp. Sobolewski-go, Starzonka i Maćkowskiego wybrano większością głosów ponownie. Zarząd spoczywa w rękach pp. Stefana Słowińskiego i Wł. Fiedlera.

Z ZAGRANICZY

(z) **Tegoroczne Targi Wiedeńskie.** Tegoroczne Targi Wiedeńskie, mimo niezbyt pięknej pogody, wypadły dość dobrze, frekwencja dość liczna. Największy popyt był na artykuły luksusowe, meble, bieliznę i konfekcję. Doskonały wynik dała Wystawa Reklam i urządzeń, czego dowodem są b. liczne zamówienia zagranicy. Również wystawa bydła tuczonego wypadła b. dobrze. Z dotychczasowych obliczeń wynika, że dość licznie po Czechosłowacji i Węgrzech odwiedziła tegoroczną wystawę Polska, które szczególnie zainteresowanie okazała na: artykuły galanterji skórzanej (teczki, torebki, rączki i okucia do teczek), zegarki, wyroby alabastrowe, marmurowe, przybory do palenia. Specjalne zainteresowanie u Polaków zwrócił awstawa reklam różnego rodzaju, racjonalna reklama świetlna, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia tej gałęzi przemysłu w Polsce. Większe zamówienia ze strony polskiej były na konfekcję dziecięcą, koldry, maszyny do szycia, pikowania, haftowania, na nowoczesne enarzędzia wszelkiego rodzaju, obrabiarki do drzewa i na łamacze kamieni. Sfery zainteresowane polskie zwróciły uwagę na racjonalną maszynową fabrykację papierosów.

(z) **Narady polsko-angielskie o czasie pracy w kopalniach.** Od 24 do 26 marca odbywały się w Londynie narady polsko-angielskie, dotyczące ustalenia czasu pracy w kopalniach węgla. Obrady te prowadzone przez delegatów polskich z brytyjskim Board of Trade miały na celu ułatwienie porozumienia celem zawarcia w Genewie zainicjowanej przez Międzynarodowe Biuro Pracy ogólnej konwencji o czasie pracy w kopalniach węgla.

KTO KUPUJE TOWARY ZAGRANICZNE ODBIERA CHLEB RĘBOTNIKOM POLSKIM!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Rozwój ogródków działkowych

W tej pożytecznej akcji przoduje cała Polska Poznań

Do niedawna idea ogródków działkowych zwłaszcza pod b. załosem rosyjskim i austriackim nie cieszyła się poparciem. Większe już zrozumienie dla niej okazywano w zachodniej części Polski, gdzie ogródki były powszechnie już znane. Na Śląsku do 1918 r. istniało już 10 kolonij, na Pomorzu — dwie. Najlepsze jednak wyniki pod tym względem dała Wielkopolska z Poznaniem na czele, założono bowiem do 1918 r. stałe kolonie w Poznaniu, Pleszewie, Ostrowie, Kępnie itd. Poznań, który zawsze przodował, szczył się w 1918 r. siedmiu koloniami, zajmującymi powierzchnię 17,81 ha.

Od roku 1918 idea tworzenia dalszych ogródków działkowych w Poznaniu nabiera jeszcze większego zrozumienia i rozmachu, a to dzięki dyrektorowi Ogrodów Miejskich p. Wład. Marcincowi, który pod tym względem wykazał wielkie zainteresowanie nie szczędząc trudu ani kosztów. Jego właśnie staraniem powstały dalsze ogródki działkowe nie tylko w Poznaniu, ale również i w innych miastach — przyczem udzielał on daleko idącego i wszechstronnego poparcia. Nowych ogródków powstało 1.115 na obszarze 43,71 ha, a obecnie na terenie 52 ha istnieje razem 1.559 ogródków stałych.

Od 1923 r. magistrat ustanowił specjalnego inspektora, którego zadaniem jest czuwanie nad racjonalnym tworzeniem i rozwojem ogródków działkowych. Poza tem przygotowuje

on plany przy powstawaniu nowych ogródków i wogóle broni interesów działkowca oraz ogródków z punktu widzenia racjonalnej gospodarki. Magistrat w miarę możliwości popiera intensywnie tę akcję udzielając często pomocy finansowej, szczególnie, gdy chodzi o kolonie wakacyjne.

Prawdziwy rozrost kolonij nastąpił dopiero w 1927 r. po stworzeniu Związku Towarzystw Ogródków Działkowych w Polsce. Związek ten ma swą siedzibę w Poznaniu. Obecnie w całej Polsce jest przeszło 15.000 ogródków na 700 ha. Ruch ten wzrasta stale — ogródki powstają nie tylko w większych miastach, lecz również i w mniejszych, w których przeważają robotnicy zajęci w handlu i przemyśle.

Ażeby ogródkom stworzyć trwałe podstawy, opracowano specjalny projekt ustawy, który miastom posiadającym ponad 5 tys. mieszkańców, nakłada obowiązek tworzenia ogródków działkowych. Ustawa ta w roku bież. wchodzi w życie.

Wszelkie towarzystwa ogródków działkowych w Polsce należą do Związku, a jest ich obecnie 36. Poza tem do Związku należą 14 większych miast, spółka osiedleńcza, Zw. Kas Chorych w Polsce, Zw. Okręgowy Kas Chorych na Poznań i Pomorze itd. Przy wszystkich ogródkach działkowych tworzy się co roku kolonie wakacyjne, gdzie dzieci podczas dnia spędzają pod nadzorem czas wakacyjny na świeżym powietrzu wśród zieleni i kwiatów. (z)

Solanka w Poznaniu

Kryształki soli złożone w Ogrodzie Zoolog.

Stwierdzono niedawno, że źródło na Starym Rynku, od kilku wieków tryskające pod figurą Bamberki, posiada zawartość soli. Zrazu faktowi temu nie przypisywano większej wagi. Dopiero gdy zwrócono uwagę, że procent zawartości soli jest stosunkowo bardzo wysoki, zainteresowały się tą sprawą sfery przemysłowe, a także instytucje społeczne, jak Kasa Chorych i Ubezpieczalnia Krajowa. Postanowiono użyć solanki poznańskiej do celów leczniczych, przez doprowadzenie jej do miejskich zakładów kąpielowych. Prace zostaną niebawem rozpoczęte, dziś otoczono miejsce naokoło Bamberki parkanem. Przy kopaniu gruntu pod pale parkanu natrafiono w jednym miejscu na niezbyt duże, jednakże liczne i doskonałe wykształcone kryształki soli; kurjozum to złożono tymczasowo na widok publiczny w małej Ogródzie Zoologicznego, aż do czasu, kiedy w Muzeum Miejskiem stanie przeznaczona na to odpowiednia gablotka.

Dlaczego zgasło wczoraj światło?

O przyczynach wczorajszej przerwy w dostarczaniu prądu elektrycznego podaje nam elektrownia następujące wyjaśnienia:

Ostatecznej przyczyny defektu w zasilaniu sieci elektrycznej całego miasta zdołano dojść dopiero dziś nad ranem. Jak się okazało, firma montująca sieć aparatury, przeoczyła jakieś fałszywe połączenie w planie montażowym. Skutki tego przeoczenia ujawniły się dopiero po dużym obciążeniu sieci w dniu wczorajszym, kiedy włączono jeden z nowszych przewodów. Na przedłużenie się przerwy wpłynęło ponadto zacięcie się aparatury włączającej.

Włączanie następowało stopniowo wskutek dużego obciążenia sieci wieczorem i wymagało stosunkowo dłuższego okresu czasu. Po 20 minutach otrzymały prąd dzielnice zasilane prądem zmiennym, następnie tramwaje, a w końcu sieć miejska prądu stałego. Przedstawienia w teatrach nie doznały znaczniejszych opóźnień.

Podając powyższe wyjaśnienie, musimy zauważyć, że przerwy w dostarczaniu siły elektrycznej zdarzają się w Poznaniu zbyt często. Gasnące światła i stojące tramwaje nie należą do objawów rzadkich. Mogą one spowodować komplikacje bardzo poważ-

ne. Wystarczy pomyśleć, jakie niebezpieczeństwo może spowodować zgaśnięcie światła w czasie operacji w klinikach. Poznań posiada obecnie nową elektrownię. Miejmy nadzieję, że nie będzie już nas narażać na przykre niespodzianki.

Światło znowu zgaśnie

Dowiadujemy się, że należy się liczyć również dzisiaj z przerwą w dostarczaniu elektryczności między godz. 19 a 21. Przerwa ta nastąpi w związku ze stałym udoskonalaniem i naprawianiem naszej sieci elektrycznej. Na dzisiejszy wieczór mogą się więc przydać świece. Elektrownia miejska chcąc przyjąć z pomocą mieszkańcom miasta Poznania, wydawać będzie świece bezpłatnie dziś między godz. 16 a 18. Wyznaczą się dwie świece na mieszkanie. Zamówienia można zalać telefonicznie.

KALENDARZYK

Wtorek, 1 kwietnia 1930.

Słońce: wschód 5,29 — zachód 18,25 — długość dnia 12 godzin 56 min.
Księżyc: wschód 6,15 — zachód 21,24 — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska 0 st. Cels. Pogodnie. Wiatr wschodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 759 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 13 st. Cels., najniższa minus 1 st. Cels.

Kal. rz. kat.: Teodor — jutro Franciszek.
Kal. słow.: Zbigniew — jutro Władysław.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka Sapiieżyńska, plac Sapiieżyński 1. — Apteka pod Eskułapem, plac Wolności 13. — Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75.
Apteka Chwaliszewska, ul. Chwaliszewo 76.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22.

Łazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47.

Wilda: Apteka „Fortuna“, Górna Wilda 96.

W innych dzielnicach miasta apteki tamtejsze.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy, ulica Peczowa 30, dyżuruje we dniu i w nocy. — Telefon 55-55.

KRONIKA KOSCIELNA

— **Pozn. Drużyna Błękitna** weźmie gremjalny udział w rekolekcjach dla młodzieży męskiej, które odbędą się staraniem Pozn. Okr. Stow. Młodz. Polsk. w kościele św. Wojciecha dn. 2, 3 i 4 bm. o godz. 19,30. Spowiedź wielkanocna odbędzie się dnia 5 bm. w dowolnych kościołach a następnego dnia o godz. 9

wspólna komunja św. w kościele Farnym. Do wspólnej komunji św. drużyniacy przystąpią w mundurkach błękitnych.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z II. Sekcji Pań Miejskich** pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej. — Zebranie miesięczne w czwartek 3 bm. o godzinie 17 w sali Księgarni św. Wojciecha Aleje Marcinkowskiego 22, I. Tegoż dnia o godzinie 9 nabożeństwo sodalicyjne z komunją św. wielkanocną w kaplicy Zakładu św. Józefa. Spowiedź św. w tejże kaplicy w środę w godzinach od 16—18.

— **Z Ogniska Polek.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 2 bm. o godz. 18,30 na sali Stowarzyszenia Techników, św. Marcin 21. Wykład wygłosi ks. prof. Warmiński o indeksie.

WYKŁADY

— **Wykłady religijne.** Coroczne wykłady religijne odbywają się w archiwum diecezjalnym w sali parterowej (ulica Lubrańskich 1), w następującym porządku codziennie o godz. 20: W poniedziałki: Ks. Warmiński: „Nadprzyrodzony charakter Starego Testamentu”; w wtorki: ks. dr. Hozakowski: „Mojżesz i jego epoka”; w środy: ks. Bajerowicz: „Nasze obowiązki wobec misyj katolickich”; w czwartki: ks. dr. Janicki: „Emigracja polska w Ameryce”; w piątki: ks. dr. Słomkowski: „Wiara a rozum”; w soboty: ks. Majkowski: „Apostołowie Słowian”. Wstęp bezpłatny.

ŻYCIE SOKOLE

— **Zgłoszenia do biegu „Kurjera Poznańskiego”** oraz biegu na przełaj sekcji lekkoatletycznej Sokola Poznańskiego przyjmują z poszczególnych gniazd druż. L. Stróżyk, ul. Staszica 17. Gniazda zechcą jaknajprędzej i jaknajliczniej nadsyłać te ogłoszenia. Wpisowe wynosi 50 gr.

— **Sokolice, Wilda.** Dnia 3 bm o godzinie 20 odbędzie się apel wszystkich druhen gniazda wildeckiego w sali ćwiczeń szkoły powszechnej przy ul. Gen. Prądzyńskiego.

— **Sokolice Poznań XI. Rataje, gniazdo żeńskie.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 2 bm. o godz. 19,30 w sokolni na Ratajach.

— **Sokolice gniazda XII Śródmieście.** Zebranie plenarne odbędzie się w pierwszą środę 2 bm. lecz dopiero w drugą dnia 8 bm. w sali „Restauracji Zamkowej” przy św. Marcynie.

— **Sokolice Poznań III.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 2 bm o godz. 20 u drh. Zawadkowej. Na porządku obrad wykład drh. Jęzkwowiaka.

WIECZORY, KONCERTY

— **„Nazarejczyk”.** Dnia 2 bm. odbędzie się w sali Ogródki Zoologicznego drugie przedstawienie pasyjne „Droga Krzyżowa”. Rzecz opracowana na temat męki Chrystusa Pana wzbudzi niewątpliwie zainteresowanie szerokiej warstwy katolickiego społeczeństwa. Efektowna wystawa i gra przyczyni się do powodzenia sztuki, pierwszy raz wystawionej w Poznaniu. Początek o godz. 19,30.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Palniarnia.** Karty miesięczne abonamentowe z fotografią na wstęp do palniarni wydaje się w biurze Dyrekcji Ogrodów Miejskich wzgl. przy kasie; ceny: dla dorosłych 2 zł; dla dzieci, służby i żołnierzy 1 zł.

— **Pokaz gazowy.** Dnia 2 kwietnia o godz. 17 odbędzie się w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15, pokaz gazowy z praktycznym gotowaniem do konkursu gazowego i dalszy ciąg odczytu p. Wegemanowej na temat: „Rady i wskazówki do przeprowadzenia projektu perkalikowego według planu p. Deveya” oraz pokaz modeli firmy Bławat Polski w Poznaniu.

— **Nalepki 3-go Maja T. C. L.** Tegoroczne święto narodowe 3-go Maja będzie miało szczególnie uroczysty charakter ze względu na rzadki jubileusz 50-lecia pracy oświatowej T. C. L. Wobec przewidywanego znacznego zainteresowania społeczeństwa nie tylko wzniosłmi uroczystościami jubileuszowymi, ale zwłaszcza dniem 3 Maja, urzędy i zarząd T. C. L. wcześniejsze wykonanie artystycznych i oryginalnych nalepek tegorocznych. Nalepki należy jaknajwcześniej zamawiać w biurze centralnym, Poznań, Fr. Ratajczaka 16.

— **Polskie Przyrodniczo Tow. Pedagogiczne** organizuje wycieczkę kilkuniedniową na Hel pod przewodnictwem prof. J. Sokołowskiego, znanego ornitologa, w celu obserwacji wiosennego ciągu ptaków, przelatujących wzdłuż mierzei helskiej i zapadających tam na odpoczynek. Wyjazd projektowany 14 kwietnia wieczorem, powrót 18 kwietnia. Uprasza się o jaknajprędzej zgłoszenia listowne z podaniem adresu na ręce dr. B. Kaluszy, ul. Strzelecka 4, gimn. im. Bergera, dla umożliwienia zamówienia noclegów. Wycieczka dostępna dla członków i gości. — Koszta wycieczki będą podane uczestnikom później.

W sobotę, dn. 5 kwietnia o godz. 17 odbędzie się w sali przyrodniczej gimn.

Czytelnikom Naszym, przejeżdżającym przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają najświeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”

we wszystkich kioskach gazetowych

na dworcach i w wielkich hotelach

im. Bergera walne zebranie członków Towarzystwa z referatem czl. B. Kaluszy: „O znaczeniu zieleni miast i potrzebie jej ochrony”, po którym nastąpi obrada poświęcona sprawom administracyjnym i organizacyjnym Towarzystwa.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Młode tygrysy** w Ogrodzie Zoologicznym, o których prasa poznańska w ostatnim czasie szeroko się rozpowiadła, zmieniły miejsce swego pobytu. Okazało się bowiem, że utrzymanie ich przy życiu, mimo bardzo starannej opieki, staje się z dnia na dzień coraz bardziej wątpliwe. Zaproszeni znawcy orzekli, że główną przyczyną jest brak naturalnego środowiska, jakim cieszą się ich rówieśnicy na wolności. Zdawało się, że sytuacja jest bez wyjścia. Zwrócono jednak uwagę na to, że w Poznaniu mamy przecież Ogród Botaniczny, który można do tego celu w jakiś sposób zużytkować. W ostatnich dniach ub miesiąca urządzono w palmiarni odpowiednie ogrodzenie, za którym młode tygrysy z dniem dzisiejszym hasają na swobodzie, wspinając się nawet na drzewa.

— **Konflikata.** Dzisiaj został skonfiskowany 1971 nr. „Polonji” katowickiej za feljton „Sejm, C i K. komenda legionów i arcyks. Fryderyk”, artykuł „Na pochyle” i obrazek zatytułowany „Rozłą się rzeki. pełne zwierza bory... I pełno zbójców na drodze”. (tr)

— **Egzotyczne zwierzęta.** Dzisiejszej nocy przybył do Poznania, w przejeździe do Warszawy, niecodzienny gość, bo aż z Afryki, przywożąc ze sobą małego murzynka i dwa ciekawe, dotąd w Poznaniu nieznanne, młode egzotyczne zwierzątka, a mianowicie młodą żyrafę i zaledwie od ziemi dorosłego nosorożca. Zwierzęta te przeznaczone być mają dla nowo powstającego zwierzyńca w Warszawie. Podróżnik ów zatrzymał się, jak nas informują, na dwa dni u swoich znajomych, państwa S. na Grobli 4. Czworonogych gości ulokował w stajni pana S., gdzie ciekawo oglądać je mogą przez dzisiaj i jutro.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Straż ogniowa w gimnazjum.** W poniedziałek wieczorem zaalarmowano straż ogniową do gimnazjum im. Bergera przy ul. Strzeleckiej. Przechodnie zauważyli kłęby dymu, dobywające się z ubikacji gimnazjalnej i przywołali straż. Jak się okazało, przy paleniu w piecach powstało nagle zadymienie, jednak groźne chmury dymowe nie były wcale niebezpieczne. (k)

— **Poparzenie tlenem.** Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się wczoraj o godz. 11 w fabryce H. Cegielski w Głównej. Wskutek wybuchu tlenu pękł kocioł i zajęty przy nim p. St. Drzewiecki doznał poparzeń na rękach i twarzy. Przywołane pogotowie lekarskie 55-55 udzieliło mu pomocy, poczem odwiezło go do domu przy ul. Chwaliszewo 62. (z)

— **Wyłowienie zwłok.** W poniedziałek po południu wyłowiono z Warty zwłoki starszej kobiety. Przy zmarłej, której zwłoki odstawiono do kostnicy miejskiej, okazało się, że jest to 64-letnia Ludwika Przybyłowiczowa z domu Siwczynska, zamieszkała ostatnio przy ul. Kilińskiego 2. Na razie nie zdołano stwierdzić przyczyny śmierci, którą ustali zapewne sekcja zwłok. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— **Szofer rabusiem.** Michał Szyfter z Stęszewa doniósł policji, że w poniedziałek kazał się zawieźć szoferowi Janowi Blumenrederowi, zamieszkałemu przy ul. Dębieckiej 18, na główny dworzec Blumenreder zawiózł go natomiast do Staroleki, zaś w drodze między Ratajami a Staroleką skradł mu przy pomocy innego osobnika portfel z zawartością 775 zł i dokumenty. Blumenredera osadzono w areszcie policyjnym. (z)

— **Kradzieże i włamania.** Kronika dzisiejsza kradzieży notuje włamanie u doktora Heidera przy ul. Wielkiej 7, któremu skradziono z mieszkania złoty zegarek męski z łańcuszkiem marki „Lange Glasshütte” wartości około 1200 zł. — Przy ul. Przemysłowej 35 włamano się do fa-

bryki maszyn Józefa Dziabasewskiego i skradziono metalu za 500 zł. — Zamieszkała przy ul. Długiej 3 p. Marja Chojnacka doniosła, że do jej składu przy pl. Nowomiejskim 6 włamano się i skradziono wyroby czekoladowe wartości około 400 zł. — Przy wypłacie poborów w 7 p. a. c. zginęło ze stołu 100 zł p. Andrzejowi Heryngowi, zamieszkałemu przy ul. Wielkie Garbary 13. — P. Agata Zychtalowa, ul. Poplińskich 11, przytrzymała w piwnicy podczas usilowanego włamania jedną z siasiadek, która oderwała kłódkę u drzwi. — P. Marjanowi Plewczyńskiemu, ul. Maleckiego 5, skradziono portfel z zawartością 125 zł i kurtkę. Jako podejrzanego aresztowano Karola Panka (św. Marcin nr. 47), u którego znaleziono kurtkę i 38 zł gotówki. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Napad na szosie.** W pobliżu Gostynia kilku osobników napadło na przejeżdżającego furmanką robotnika Bączka i zabrali mu konia i wóz z towarami. Powózka była własnością p. Władysława Guzińskiego z Poznania. W dochodzeniach okazało się, że napadem kierował niejaki Szuska, rzekomo z namowy współnika pewnej hurtowni w Gostyniu, mającego zatarg cywilny z Guzińskim. (k)

— **Za podpalenie z zemsty.** W związku z pożarem u Augustyna Brody w Czarnym Lesie w pow. odolanowskim okazało się, iż zabudowania podpalił z zemsty Herman Hofman. Aresztowano go i odstawiono do więzienia sądowego w Odolanowie. (k)

— **Śmiertelny wypadek motocyklisty.** Na szosie między Dołskiem a Gostyniem najechał na drzewo motocyklem aptekarz Wacław Bielawski z Poznania, zamieszkały przy ul. Wisnkowej. Nieszczęśliwy odniósł tak ciężkie obrażenia, iż zmarł wkrótce po przewiezieniu go do szpitala w Śremie. (k)

— **Ofiara wypadku samochodowego.** Na szosie między Pakościami a Inowrocławiem przejechany został przez samochód mieszkaniec Wieloski w pow. mogileńskim Jan Koczyński. Obrażenia były tak ciężkie, iż Koczyński zmarł następnego dnia. (k)

— **Włamanie do kasy miejskiej w Strzelnie.** Nieznani złoczyńcy wylamali kraty i porozbijali biurka, z których zabrali pewną część gotówki. Większej kwoty nie zdołali jednak skraść, gdyż usiłowanie rozbicia kasy ogniotrwałej, znajdującej się w gabinecie burmistrza, nie powiodło się włamywaczom. (k)

— **Kierowca samochodu wjechał w tłum.** Na szosie kakelewskiej w pobliżu Leszna najechana została przez samochód kierowany przez właściciela ziemskiego Henryka Grocholskiego z Gogolewa (pow. gostyński) 41-letnia Zofja Nowakowa i odniosła obrażenia na całym ciele. Winę przypisuje się częściowo Nowakowej, gdyż usiłowała przebiec przed samochodem, ale również i kierowcy, który w zbyt szybkim tempie przejeżdżał obok cmentarza, skąd wychodził tłum ludzi. (k)

— **Straszne odkrycie.** Podczas młócenia zboża przez ludzi dominjalnych w miejscowości Łękno w pow. szamotulskim pracujący w stodole robotnicy dokonali straszego odkrycia. Mianowicie w słomie znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny w wieku od 25 do 30 lat z śladami zamordowania. Nieznajomy, zamordowany był widocznie w celach rabunkowych, gdyż był tylko w koszuli i okradziony zupełnie z odzieży i wszelkich przedmiotów. Przypuszczalnie dokonano morderstwa już przed dłuższym czasem, może już nawet kilka tygodni temu. Na głowie stwierdzono rany, zadane tępm narzędziem. W głębi stodoły znaleziono pasek wojskowy (skórzany) i pokrzwawiony kapelusz. Identyczność zamordowanego nie dotąd ustalili a nadświetleniem tajemniczej zbrodni pracuje policja. (k)

Mecz bokserski

Jutro o godzinie 8-iej wieczorem odbędzie się w sali Teatru Wielkiego wielki mecz bokserski Polska-Czechosłowacja. Udział biorą najwybitniejsi bokserzy polscy i zagraniczni. Przedsprzedaż biletów w firmie Zygariowski, narożnik Gwarnej.

Ku uwadze właścicieli kotów rasy polskiej

Pod hasłem uszlachetnienia polskiej rasy kotów odbywa się w Poznaniu, jak już o tem donosiliśmy, wielki konkurs z nagrodami. Właściciele kotów czystej polskiej rasy, stawić się winni wraz z przeznaczonymi do konkursu zwierzętami, dziś między godziną 18 a 20 wieczorem w Ogrodzie Zoologicznym. Koty powinny być czysto wymyte, uczesane; każdy okaz winien mieć na szyi przywiązaną karteczkę z nazwiskiem i adresem właściciela. Wyznaczone będą nagrody od stu do tysiąca złotych.

POPIERAJĄCIE OŚWIATĘ POLSKĄ wspomagając TGL w jero obecnym roku jubileuszowymi

SPORT

Lekka atletyka

Ogólnopolski bieg na przełaj o puchar przedchodni organizuje sekcja lekkoatletyczna „Sokoła”, w pierwsze święto Wielkiej Nocy. Udział mogą wziąć wszyscy obywatele polscy, którzy ukończyli 17 lat i przed biegiem zostali przez lekarza uznani za zdolnych. Start i meta na boisku Sokola. Długość trasy wynosi 4.000 m. Pierwszy zdobywa puchar na przeciąg jednego roku, następnymi 9 otrzymuje nagrody pamiątkowe. Puchar staje się własnością, a ile zdobywcy się go trzy razy niekoniecznie z rzędu. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 16 bm. dh. L. Stróżyk, (Poznań — ul. Staszica 17); wpisowe wynosi 50 gr.

Klumbergowie i jego treningom poświęca Pozn. OZLA bardzo mało uwagi. Mija już dwa tygodnie, a o jakimś właściwym podziale zawodników na grupy nie słychać. Zauważyliśmy godziny treningowe, na których Klumberg nie ma w hali więcej jak 15 osób, a znów inne, kiedy tę halę wypełnia ponad 100 osób obojga płci. W interesie sportu, zawodników a przedewszystkiem wydobycia maksimum korzyści z pobytu Klumberga w Poznaniu należałoby jaknajprędzej przeprowadzić podział na grupy zawodników zaawansowanych i średnich — a dla pań stworzyć osobną grupę. Treningi Klumberga, tak jak obecnie wyglądają okręgowi tutejszemu dużego pożytku nie dadzą. (ig)

Rozdanie nagród zdobytych w zawodach w hali, organizowanych przez Ośrodek W. F. odbędzie się w czwartek, 3 bm. o godz. 20 w hali „Ośrodek”. Przewidziane jest równocześnie wspólna fotografia zawodników, biorących udział w wspomnianych zawodach. (ig)

Pięściarstwo

Na mistrzostwa Polski mogą zająć poważniejsze przesunięcia w reprezentacji Łodzi żelazni Seweryniak zdoła strenoować do wagi lekkiej, wówczas w półśredniej startowałby Trzonek, a w średniej — Stahl I. W tym wypadku Arski bezapelacyjnie powinien wygrać w swej kategorii, szanse Majchrzyckiego nie zmieniają się zupełnie, a jedynie w lekkiej wzmocni zainteresowanie; naszym zdaniem zwycięstwo Seweryniaka byłoby tu znacznie pewniejsze niż w półśredniej, gdyż Anioła jest jednak bez sprzecznicy (zwłaszcza obecnie!) słabszy od Arskiego. — Cenne nagrody dla zwycięzców ofiarowali: POZB, fir. „Start” (ul. św. Marcina 45), miejski kom. w. f. i p. w., fir. Gąsiorowski i Frankowski (ul. św. Marcina 34), f. Rogoziński (Stary Rynek 64), p. mec. Gniatczyński i firm. Marceli Dziennik (ul. Fr. Ratajczaka 7). W oknie wystawowym — tej ostatniej od dziś będą pomieszczone wszystkie wspomniane nagrody. Również od dziś rozpoczyna się przedsprzedaż biletów w firmie Camera (ul. Fr. Ratajczaka 3).

Piłka nożna

Udział gracza „Cracovii”, Katuży, w drużynie „Legji” w Dreźnie został spowodowany li tylko nieporozumieniem w łonie zarządu PZPN, wyzyskanem w sposób perfidny przez pewnych członków „Legji”, gdyż istnieje formalna uchwała PZPN, zabraniająca t. p. niesportowego wypożyczenia zawodników, i storzenia się w cudze piórka. Sprawa ta nie jest jeszcze zakończona i ciekawi jesteśmy jej epilogu. (c)

„Naprzód” Lipiny zdołał uzyskać z powrotem swego marnotrawnego syna, Nastulę, jednak nie może on grać w barwach macierzystego klubu ponieważ „Czarni” nie chcą mu dać zwolnienia. Warto przypomnieć, iż Nastulę ściągnięto w roku 1927 podczas rozłamu do Lwowa bez żadnego skreślenia ni zwolnienia ze strony „Naprzodu”, a zebranie porozumiewawcze musiało pod przymusem trudnej sytuacji akceptować narzucone przez ligę warunki ugody, pomiędzy którymi było również usankcjonowanie kaperowania graczy przez kluby ligowe. (jc)

Treningi drużynowe K. S. „Pogoń” odbędą się w czwartek o godz. 17 na boisku Sokola przy Drodze Dembińskiej. Wszystkich członków czynnych wzywa kierownictwo sekcji do wzięcia udziału.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Wydział Metalowy Tow. Młodych Przemysłowców.** Roczne walne zebranie odbędzie się w środę, dnia 2 kwietnia o godz. 20 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8a.

— **Tow. Muzyczne Kolejarzy.** Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm. o godz. 19 w kasyjni Gł. Warsztatów I. kl.

— **Tow. Entomologiczne.** Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm. o godz. 19 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc”.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 bm. o godz. 19 na małej sali Domu Król. Jadwigi. Wykład p. red. Powidzkiego.

— **Klub Damskich Fryzjerów.** Zebranie odbędzie się w dniu 3 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym pokój 107.

— **Zw. Tow. Pom. Fryzjerskich.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 3 kwietnia o godz. 20 w salce posiedzeń p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej 8.

— **Stow. Sportowe Wędkarzy.** Ostatnie przedsezonowe zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 3 kwietnia o godz. 19 w lokalu p. Tomczyka, ul. Wronecka 13. Na porządku obrad ważne sprawy. Przed zebraniem sprzedaż oznaków i kart wędkarskich.

— **Tow. Kobiet na Wildzie.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek 3 bm. o godz. 19 na salce parafjalnej.

— **Tow. Przemysłowe „Dzwignia” Łazarz.** Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 3 kwietnia r. b. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Dusika, ul. Marsz. Focha 62. Na porządku dziennym interesujący wykład p. posła Górczaka.

— **Tow. Uczest. Powstania Poznań - Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Zawadkowej, Górna Wilda nr. 75.

— **Koło Seniorów Poznań - Jeżyca.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18. Na porządku obrad m. in. ciekawy referat kolegi Knapkiego.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: M. H. D. P. z prośbą o opiekę, 20 zł; — Brzezińska 5 zł; — Kaczmarkowa 5 zł; — Jadwiga Bartłozówna w pewnej intencji 10 zł; Lipkowska w pewnej intencji 5 zł; H. P. z podziękowaniem za otrzymaną łaskę 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 127 zł.

Na wdowy i sieroty po lekarzach: Dr. Wł. Suwalski ku uczczeniu pamięci ś. p. dr. Dembińskiego 30 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 110 zł.

Na kaplicę SS. Karmelitanek: St. Ch. 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 228 zł.

RADJO

Programy radjofoniczne

Środa, dnia 2 kwietnia 1930 r.

Poznań (335 m) godz. 13.00 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy pien. i zboż.-towarowej; godz. 14.15 komunikaty gosp., roln. PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 16.45 pogadanka francuska (wygl. p. Omer Neveux); godz. 17.05 audycja dla dzieci w wyk. „Wujcia Czesia”. W progr. bajki Andersena z ilustr. muzyczną; godz. 17.45 koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra 58 p. p. pod dyr. kpt. Maksymilian Chmielewicz, sol. Lucja Pieprzówna (sopran), prof. Fr. Łukasiewicz (fortep.); godz. 18.45 nadprogram z ilustr. muz. lud.; godz. 18.55 „Hłupści młodzi”; godz. 19.05 „Silva rerum” — czyli rzeczy ciekawe (wygl. p. Bol. Busiakiewicz); godz. 19.25 „Żywe Iskry” (wygl. prof. Oskar Zawrocki); godz. 19.45 kronika „Tygodnia Radjowego”; godz. 20.05 odczyt p. t. „Z ulicy do władzy” (wygl. p. Jur Leżański); godzina 20.30 pieśni wiosenne ośp. p. Gabriela Krygier-Bernacka (sopran); przy fortepianie p. Jadwiga Komorowska; godz. 20.50 koncert popularny. Wykonawcy: Orkiestra Kola Muzycznego Urzędników Dyr. K. P. pod bat. p. Antoniego Zduna, sol. Kajetan Koczyński (baryton) — Jadwiga Komorowska (akompaniament); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godzina 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Wielkopolanka”.

„Kąt Ziemiarki” w Radjo Poznańskim.

Z dniem 2-go kwietnia br. rozpoczyna Radjo Poznańskie nową stałą audycję, poświęconą sprawom ziemianek wielkopolskich. Audycje te będą się odbywać w każdą środę po komunikatach gospodarczych, a więc około godz. 14.30. Pierwsze inauguracyjne przemówienie, przedstawiające w ogólnych zarysach historię ziemianek, napisała p. Helena hr. Brezina.

Transmisja pochodu 70.000 dzieci.

W dniu 2 kwietnia r. b. wszystkie szkoły powszechne w Kopenhadze obchodzą święto dzieci. W każdej szkole powszechnej w dniu tym zespoły dziecięce w odpowiednich kostjumach odtwarzają sceny z bajek fantastycznych Andersena. W tym samym dniu, w salonach rady miejskiej Kopenhagi, urządzony jest festiwal, w którym bierze udział około 500 dzieci szkół powszechnych, reszta zaś w liczbie przeciętnej około 70.000, odprowadza do pałacu rady miejskiej swych rówieśników — wybrańców, uczestników festiwalu, tworząc wielki pochód maszerujący przez główne ulice stolicy. W tym roku święto Dzieci szkolnych transmitować będą radiostacje duńskie w Kalundborgu i Kopenhadze od 12.45 do 1.45 popołudniu. W tym celu w salonach ratusza i na wielkim placu, gdzie zgromadzi się ta osobliwa armia, zainstalowane będą liczne mikrofony. Do dzieci wygłosi przemówienie po duńsku i angielsku prezydent miasta p. Hedeboł, Wiceprezydent p. Kaper będzie przemawiał po duńsku, francusku i niemiecku. Po festiwalu wielki chór dziecięcy odśpiewa na placu pieśń Andersena p. t. „I Danmark er jeg født” (Danja kolebka moja).

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś, we wtorek pod batutą dyr. Wojełchowskiego piękna opera Moniuszki „Hrabina” w wykonaniu najwybitniejszych sił zespołu. W środę ostatnia nowość repertuaru „Frasquita”, która dzięki wybornej obsadzie ze znakomitą primadonną p. Melą Grabowską na czele oraz dzięki prawdziwie stołecznej inscenizacji i wspaniałym dekoracjom p. Jarockiego zyskała ogromne powodzenie. Na ostatnim przedstawieniu tej efektownej operetki Lehara widownia wypełniona była do ostatniego miejsca a

rozbawiona publiczność darzyła artystów hucznie oklaskami; przedewszystkiem przedstawicielkę partii tytułowej, której „Frasquita” jest pierwszorzędną kreacją, dalej pełną temperamentu i humoru p. Fontanównę, niezrównanego p. Bratkiewicza, pp. Sendeckiego, Raczkowskiego oraz barwne ewolucje taneczne całego zespołu baletowego z primabalerinami pp. Jedyńską i Grabowską na czele. Przy pulpicie kapelmistrz p. Latoszewski.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś doskonała komedia Mikołaja Jewreinowa „Teatr wieczystej wojny” w doskonałym wykonaniu całego zespołu. Jutro jubileuszowe przedstawienie „Kupca weneckiego” W. Szekspira. Komedia ta zdobyła rekordowe powodzenie i grana będzie po raz 25.

W niedzielę po południu po cenach niższych odegraną będzie tylko raz jeden, bajka dla dzieci „Kopciuszek”, która zejdzie już zupełnie z repertuaru.

Pod reżyserją p. Wysockiej codziennie odbywają się próby z widowiska krotoczwilnego podług powieści Haseka i Vaneka „Przygody dobrego wojaka Szwejka” w inscenizacji Emila Zegadłowicza. Pracownie pod kierunkiem p. Jarockiego przygotowują nową wystawę.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś, we wtorek i dni następnych głośnie sztuka pt. „Artyści”, osnuta na tle zakulisowego życia amerykańskich artystów rekwowych. Sceny wesołe, pogodne i groteskowe przeplatają epizody poważne i bardzo nastrojowe. Tańce, piosenki, ewolucje girlsów i jazz urozmaicają tę rekordową sztukę, która się zapowiada jako największy przebój sezonu. Udział bierze cały zespół Teatru Nowego. Reżyserja dyr. Rudkowskiego.

DZIŚ DRUGI WIECZÓR MUZYKI JAZZ WIENERA I DOUCETA.

Przypominamy, że dziś, we wtorek o godzinie 20 w Auli uniwersyteckiej wystąpią po raz drugi i ostatni, sławni paryscy jazz - pianiści Jean Wiener i Clement Doucet. Artyści odegrają nowy, bardzo interesujący program.

Sprzedaj biletów w składzie cygar A. Szrejbrowskiego, ul. Gwarne 20, wieczorem od godziny 7 przy kasie w Auli.

Recital fortepianowy.
Nadzieja Padlewska, znakomita nasza pianistka, której gre mieliśmy sposob niejednokrotnie na estradzie podziwiać, wystąpi z jedynym koncertem w nadchodzący wtorek, dnia 8 kwietnia, o godz. 20 w sali Domu Ewangelickiego. Artystka wykona piękny program składający się z utworów klasycznych jak i modernistów.
Przedsprzedaż biletów w składzie cygar A. Szrejbrowskiego, ul. Gwarne 20, w cenie 8 do 2 zł. zw 22 674

Teatr Wielki

DZIŚ — „Hrabina”, opera Moniuszki. Środa, 2. 4. „Frasquita”, operetka Lehara. Czwartek, 3. 4. „Straszny dwór”, opera Moniuszki. Piątek, 4. 4. „Wesoła wdówka”, operetka Lehara. Sobota, 5. 4. „Lohengrin”, opera Wagnera. Niedziela, 6. 4. po pol. „Kryśka Leśniczanka”, operetka J. Jarno. Niedziela, 6. 4. wiecz. „Frasquita”, operetka Lehara. Poniedziałek, 7. 4. „Hrabina Marica”, operetka Kalmana. Wtorek, 8. 4. „Lohengrin”, opera Wagnera. Początek o godzinie 8 wieczorem. Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wspanoczyć nie będzie. Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Teatr wieczystej wojny”. Środa, 2. 4. „Kupiec wenecki”. Czwartek, 3. 4. „Teatr wieczystej wojny”. Piątek, 4. 4. „Nad polskim morzem”. Sobota, 5. 4. „Teatr wieczystej wojny”. Niedziela, 6. 4. po pol. „Kopciuszek”. Niedziela, 6. 4. wiecz. „Nad polskim morzem”. Poniedziałek, 7. 4. „Walka kobiet”. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Artyści”. Środa, 2. 4. „Artyści”. Czwartek, 3. 4. „Artyści”. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygariowski, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

Szczelny doskonałości ANTRA krom idekatina, matuje cerę. Niezgodny środek toaletowy. Konieczny po goleniu. Laboratorium St. Górski Warszawa

ARAGO ST. GÓRSKIEGO WARSZAWA

ODCISKI ZAPACH WILCZY

Pw 9682

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Tow. Przyj. Nauk. Posiedzenie Komisji Filologicznej odbędzie się d. 2 kwietnia o godzinie 18 w Seminarjum historii literatury polskiej w Zamku. Porządek dzienny: 1. „Sprawa chędogo o mece Pana Chrystusowej”, (rękopis rewindykowany z Petersburga) referent dyr. dr. Stefan Wierczyński. 2. Wspólna melodia dwu pieśni religijnych z wieku XV — prof. dr. Lucjan Kamiński. 3. Początki realizmu w krytyce literackiej polskiej — prof. dr. Tadeusz Grabowski.

Mazowsze lennem korony 1351—1526. Wartościową pracę ogłosiła w 12-tym tomie Studjów nad historią prawa polskiego redagowanych przez O. Balzera p. dr. Ewa Małczyńska (Książce lenno mazowieckie 1351 - 1526, Lwów, 1929, str. 100). W pracy tej wypowiada autorka tezę, że lenno mazowieckie na omawianej przestrzeni dziejów przybiera postać zachodnio-europejskiego wladztwa terytorjalnego, które wyrosło na gruncie wykształconej w świecie zachodnio-europejskim dziedziczości urzędów. Praca ta posiada dużą wartość, gdyż ustosunkowuje formy prawne ustroju polskiego do zachodnio-europejskich, a z punktu widzenia metody, jak też i wyników może być poczytana za wzorową. Przedstawia ona znaczną wartość i dla tego, że stwarza materiał porównawczy pod badanie zależności książąt śląskich od korony czeskiej. Wyniki dr. Małczyńskiej będą niewątpliwie pogłębione przez dalsze badania, te mianowicie, które zajmują się zagadnieniem elementów feudalnych w ustroju polskim w dobie wcześniejszego średniowiecza. Jak bowiem na innym miejscu staramy się dowiedzieć, już dla doby wcześniejszej można przyjąć analogię między księstwem dzielnicowym a zachodnio-europejskim wladztwem terytorjalnym. W dobie od XIV w. — na gruncie uształcenia się w Polsce władzy królewskiej — następuje zupełne już, formalne upodobnienie. (zw)

Polska Akademia Umiejętności tworzy wydział lekarski. Z Krakowa piszą nam: W tych dniach odbyło się Walne Zebranie Polskiej Akademii Umiejętności. Postanowiono naniem utworzyć czwarty wydział Akademii, wydział lekarski. Członkami staną się dotychczasowi członkowie Akademii Nauk Lekarskich w Warszawie. (nk)

Nowy profesor U. J. Docent dr. M. Gatty-Kostyal został mianowany profesorem nadzwyczajnym farmacji stosowanej na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Z Tow. Chemicznego. Oddział krakowski odbył posiedzenie z odczytem dr. B. Skarżyńskiego nt. „Chemja witaminów”.

LITERATURA

Włochy i romantycy francuscy. Utalementowany romanista krakowski dr. Brahmmer zajął się, jak widzimy ze sprawozdań Polskiej Akademii Umiejętności za r. 1929, stosunkiem romantyków francuskich do ówczesnych Włoch. Stwierdza on, że tylko muzyka włoska miała wtedy we Francji wielbicieli, — same Włochy uchodziły za kraj upadły politycznie i obyczajowo. Dopiero po r. 1848 zainteresowanie wzrosło i sympatje także. Brahmmer obiecuje zająć się stosunkiem literatury francuskiej do renesansu włoskiego. Oświetli przy tem może i stanowisko w tej sprawie przebywającego długo w Paryżu Kłaczki. Z radością można stwierdzić, że romanistyka polska, której daleko jeszcze do zajęcia w uniwersytetach polskich odpowiedniego stanowiska, zyskuje w pracowniku krakowskim wybitnego i rzetelnego badacza. (T. Gr.)

MUZYKA

Muzyka starowłoska w Warszawie. Donoszą nam z Warszawy: W sali Konserwatorium odbyła się 61 audycja Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki. — W programie była wyłącznie muzyka instrumentalna i wokalna włoska XVII i XVIII wieku. Panie Justyna Borejsza i Marja Pietraszewska-Kapuścińska odśpiewały arje Gagliana, Steffanigo i Benedetta Marcella na dwa głosy; p. Pietraszewska wykonała dwie arje Strozziowego i Scarlattiego Alessandra oraz Sicilianę Pergolesiego. Koncertmistrz Filharmonii Warszawskiej, p. Jan Dworakowski odegrał przy akompaniamencie Ignacego Rozenbauma dwie sonaty skrzypcowe z basso continuo, a mianowicie Prospera Castruciego sonatę D-dur i Franciesca Veraciniego sonatę E-moll. W drugiej części koncertu p. Eliza Rozenblumówna odegrała szereg utworów fortepianowych, a mianowicie sonatę A-dur Galupiego, trzy sonaty Domanića Cimarosy, trzy sonaty Domanića Scarlattiego i Bernarda Pasquiniego toccatę „Sur le Jeu de Coucon”. Ponadto znany wiolonczelista i kapelmistrz Filharmonii p. Kazimierz Wilkomirski przy akompaniamencie p. Marji Wilkomirskiej odegrał sonatę D-dur Pietra Locatelliego oraz sonatę G-dur Luigi Boccheriniego. — Następną audycja (62) odbędzie się 14-go kwietnia; w programie będą: kantata J. Seb. Bacha „Weinen, Klagen, Sorgen” oraz Ilaendla „Concerto grosso” E moll. (w. m.)

OCHRONA PRZYRODY

O szosę automobilową na Helu. W najbliższym czasie na posiedzeniu Międzynarodowej Komisji dla Rozwoju Wybrzeża ma być omawiana sprawa budowy szosy automobilowej na Helu. — Państwowa Rada Ochrony Przyrody oświadczyła się stanowczo przeciwko budowaniu tej szosy, a to ze względu na ochronę przyrody i nadmorskiego krajobrazu. Już trzy lata temu wyraził to zapatrywanie reprezentant Rady, prof. dr. Adam Wodziecko na ankiecie w sprawie rozwoju naszego wybrzeża. (J. M.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pomnik pod Ostrołką. Z Warszawy piszą nam: Został rozstrzygnięty konkurs na projekt pomnika, który ma stanąć pod Ostrołką na polu bitwy z roku 1831. Pierwszą nagrodę uzyskał projekt pp. art. rzeźbiarza R. Zerycha i architekta B. Zinslerlinga; drugą nagrodę — projekt p. Z. Trzcińskiej-Kamińskiej, trzecią — p. M. Lubelskiego. Do wykonania zatwierdzony został projekt, odznaczony pierwszą nagrodą. (pw)

„FORMA”

Leży przedemną bardzo miła broszura p. t. „Forma, Spółdzielnia Rzeźbiarska”. Jest to wydawnictwo ugrupowania zawodowego profesorów i studentów Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie. Użyłem określenia „miła” dlatego, iż w wydawnictwie wyraźnie zaznaczono, iż organizacja ma na celu kwestję zarobkową. Przywykliśmy do systemu wręcz przeciwnego. Zazwyczaj organizacje głoszą, że mają cele wysoce ideowe a w rzeczywistości wyzyskuje się mandaty i stanowiska dające „wpływy” dla celów osobistych, nierazko materialnych. To też otwarte postawienie sprawy nastraja nas zycielwie.

Idźmy dalej. Drugim, jeszcze milszym rysem jest łączenie się tam profesorów z uczniami. Jest to miłe dlatego, iż świadczy o wzmagananiu się zażyłości w czasie nauki, że uczniowie po zdobyciu papierka nie uciekają tam, gdzie pieprz rośnie, lecz pozostają przy Alma Mater, czując, że będzie im tu najlepiej, że profesor nie tylko nauczył ale potem da robotę i zarobek. W Warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych dostrzegamy ten piękny objaw, że profesorowie nie widzą w swych uczniach podrastających rywali, lecz następców, którzy im wyższy poziom osiągną, tem większej chluby swoim mistrzom przysporzą. Gdyby Szkoła Sztuk Pięknych nie dawała nic więcej tylko tę atmosferę, której echem jest broszura o której mowa, jużbym był skłonny twierdzić, że jest dobrą szkołą.

Zajrzyjmy do treści. We wstępie skreślonym przez dyr. Władysława Skoczylasa czytamy: „Najwyższy jest czas, aby nasza rzeźba religijna i nasze nagrobki cmentarne przestały posługiwać się zagraniczną banalną tandetą i aby przedmioty naszego kultu religijnego były dziełami wykonanymi przez polskiego artystę. Nasze konkursy sportowe, które są przejawem olbrzymiego rozwoju wychowania fizycznego, zbyt często posilkują się znowu najprzeróżniejszymi figurkami i pułkami wyrobu zagranicznego, które jako nagrody szerzą zły smak i obcy przemysł artystyczny...”

Tę lukę pragną wypełnić młodzi rzeźbiarze zgrupowani w spółdzielni „Forma”. Na dowód możliwości sprośnięcia najróżnorodniejszym problemom, przytaczają cały szereg reprodukcji prac swych członków.

Na szczególniejszą uwagę zasługują: Alfons Karny, którego głowy portretowe odznaczają się dużą siłą charakteru i podobieństwem, czego nie należy lekceważyć. Dalej prace Szadeberga, Fierka, Strynkiewicza, Paszyna, Nitchowej, Pietkiewicza, Belowa, Wójtowicza i innych. Książeczkę bardzo ładnie obito w Szkole Przemysłu Graficznego. Dr. L. N.

Warszawa.

Książki nadesłane

Jan Kasprzewicz: „Dzieła. Tom VII. Krzak dzikiej róży”. Kraków 1930. Wyd. Wojciech Meisels.

Ks. Jan Pabis: „Wstanę i pójdę do ojca mego”. Nauki rekolekcyjne dla młodzieży wiejskiej na tle przypowieści o synu marnotrawnym. Tarnów 1930. Nakł. Księgarni Zygmunta Jelenia.

JAK ŻYLI I UMIERALI OSTATNI CAROWIE

Rosjanin o ostatnich carach — Galeria typów — Lęk przed tronem — Ponury cień — Tragedja Pawła I — „Choraży liberalizmu” — Tajemnica zgonu — Mikołaj I, car samobójca — Aleksander III — Mikołaj ostatni.

Rosyjski literat G. Czulkow w książce niedawno wydanej po francusku nakreślił postacie ostatnich władców dawnej Rosji. Przed oczami naszymi przesuwa się galerja ciekawych typów z domu Romanowych. Pomimo całej różnorodności umysłów, charakterów i temperamentów, jeden wspólny rys występuje u tych nieograniczonych władców północy: odczucie ciężaru władzy — lęk przed tronem. Korona to największe zło, które z fatalną nieublaganą siłą zawisa nad każdym z nich, a którego pozbyć się nie można. Każdy z nich, pan życia i śmierci milionów poddanych, sam nie jest pewien nigdy swego losu. Ten strach przed ciągłą i czyhającą na nich śmiercią rzuca ponury cień na wszystkich carów, tłumaczy nieraz chwijną ich politykę, przerzucając się z jednej ostateczności w drugą.

Zapoznajemy się najpierw z tragiczną postacią Pawła I. Od wczesnego dzieciństwa, aż do ponurej nocy marcowej, w której przez Pahlenę a przy współdziałaniu moralnym swego syna Aleksandra został uduszony szarżą, ogarniał go jakiś dziwny, nieraz zupełnie niezrozumiały ani dla niego, ani dla jego otoczenia lęk przed czymś strasznym, nieznanym. Gdy miał lat osiem zaledwie, zamordowano jego ojca. Później dowiedział się, że prawdopodobnie matka jego Katarzyna była główną winowajczynią śmierci Piotra III. Wzrasta w niezdrowej atmosferze dworu Katarzyny. Odgłosy rewolucji francuskiej, wieści o strasznych czynach królobójców przejmują go jeszcze większym strachem. Żyje zdaleka od dworu petersburskiego w pałacyku w Gatchynie. Tutaj oddaje się namiętnej zabawie w wojsko. Ma swój oddział żołnierzy, musztruje ich na swój sposób, całą energję wkłada w zewnętrzny wygląd żołnierza na defiladzie. Tę pasję dziwną do wojska, zamilowanie do parad odziedziczył po nim wszyscy jego synowie. Odcierpił z czasem tę manję i nasze wojsko na placu Saskim w Warszawie, gdzie było nekane, maltretowane i lekceważone przez jego syna Konstantego.

Długo był wolny od tronu, lekceważony przez wszystkich Paweł. Umiera jednak wreszcie Katarzyna. Nie zdążyła ona zrealizować swego zamiaru pozbawienia syna korony. Znienawidzony przez nią Paweł wstępuje na tron. Chce rządzić wielkim imperjum jak rządził swym pułkiem w Gatchynie. Odsuwa od wpływu wielmożców, którzy wszechwładnie panowali koło tronu carowej, lekceważy pułki gwardyjskie, które od czasu śmierci Piotra Wielkiego zrzuciły z tronu niechętnych sobie monarchów. Zraził wreszcie wszystkich do siebie swem dziwnym postępowaniem. Po czterech latach pada z rąk morderców.

Po trupie ojca na tron wstępuje ulubiony wnuk Katarzyny II. wychowany w humanitarnych ideach XVIII w. Aleksander I. Postać tego monarchy najbardziej znana jest czytelnikom polskim. Świetną charakterystykę tego „chorążego liberalizmu”, przerzucającego się z jednego kierunku politycznego w drugi, skreślił nasi dwaj historycy. Prof. Smolka uwzględnił przedewszystkiem ciągły lęk cara przed zamachem królobójczym, obawę, aby nie spotkał go ten sam los, co jego ojca. Prof. Askenazy w ponownym wydaniu Łukasińskiego przedstawił na szerokim podłożu polityki ogólnoeuropejskiej stosunek do prądów politycznych i duchowych tej epoki. Książka Czulkowa stosunkowo niewiele dorzuca nowych szczegółów o tym carze. I rzeczywiście, trudno zdawałoby się powiedzieć co nowego, o żadnym bowiem z panujących w Rosji tak wiele dzieł nie pisano jak o Aleksandrze. Za życia potrafił on zjednać sobie wszystkich, oczarować swoją postacią. Najlepsze nadzieje połączone były z jego panowaniem, a schodził z tronu nie lubiany przez nikogo. Nawet oficjalna historiografika carska nie jest dla niego zbyt łaskawa. Pomimo jednakże pewnych odpychających rysów w psychice Aleksandra, szczególnie dwul-

cowości, postać jego zawsze będzie ciekawością badacza swoją tajemniczością. Zagadki zgonu Aleksandra I., o czym pisaliśmy przed kilku miesiącami w „Dziale” autor nie porusza, uwadnia jednakże bardzo silnie chęć Aleksandra porzucenia tronu.

Szczegółowo opisuje Czulkow moment wstąpienia Mikołaja I. na tron, wykazuje jak słabym było zrazu jego panowanie, jak na włosku wisiały losy imperjum. Zwycięstwo Mikołaja I. nad zbuntowanymi pułkami („powstanie dekabrystów”) na placu Senackim uratowało Mikołaja i samowładztwo rosyjskie. Rządy tego cesarza to apogeum samodzielnia. Mikołaj różnił się od brata swego prostotą swej natury. Nie miał on żadnych skłonności do mistycyzmu, nie przechodził do wewnętrznych kryzysów, nie przerzucał się od prawosławia do kwaków angielskich. Bał się dwu rzeczy: przewrotu w Rosji i rewolucji w Europie. Zamierzał zdusić opozycję rosyjską i podtrzymać chwijące się trony w Europie. Ani jednego, ani drugiego nie osiągnął. Nie stworzył nawet potęgi rosyjskiej.

Na schyłku panowania przekonał się, że armja jego, ta armja, którą on poczytywał za najsprawniejszą na świecie, w gruncie rzeczy ustępuje znacznie wojskom pogardzanego zachodu. Obrazil się, gdy na rewjach cudzoziemcy oficerowie zwracali mu uwagę na jej niedostatki. Wydawało mu się, że żołnierz, który olbrzymim krokiem maszeruje na placu parady i sprawnie wykonywa wszystkie nikomu niepotrzebne ewolucje, również dobrze będzie bić się na polu walki. Kampanja krymska rozchwiała te złudzenia. Irytował się Mikołaj na bezład w dowództwie („biezporiadok w komandzie”) na niesprawność intendantury, wreszcie nie mógł przeżyć klęski i kompromitacji. Popenił samobójstwo. Przyboczny lekarz dworski na rozkaz Mikołaja I. przygotował truciznę, którą zrozpaczony cesarz zażył.

Wiadomość o tem zachowała się w pamiętnikach dra Sawickiego, opisującego dość dokładnie to wydarzenie, świeżo ten fakt przypomniał prof. Mościcki na łamach „Kurjera Warszawskiego”. Nie słusznie też Czulkow wątpi o samobójstwie cara.

Po śmierci Mikołaja nadeszła zrazu era nadziei przy wstąpieniu na tron Aleksandra II. Przypomnieć należy, że charakterystykę tego cara posiadamy i w literaturze polskiej w III. tomie obszernego studjum Kucharzewskiego. „Od Białego Caratu do Czerwonego” Czulkow opisuje głównie zmagania się caratu z ruchem rewolucyjnym i zamachy na życie Aleksandra. W skreśleniu postaci morganatycznej żony Aleksandra II, ks. Dolgorukiej, różni się Czulkow od ambasadora francuskiego Paleologa, który ją zbyt wyidealizował. Natomiast zgodnie z nim przedstawia skłonności Aleksandra II. do porzucenia tronu z powodu ciągłej obawy przed zamachem. Bomba rzucona na Aleksandra II., rozszarpała nie tylko ciało cara, ale zniszczyła wszystkie jego plany reform.

Żywioty reakcyjne wzięły górę. Czulkow doskonale przedstawia jak powoli Pobiedonoscew, najfanatyczniejszy zwolennik reakcji, zdobywa sobie coraz większy wpływ na cesarza. — Aleksander III., całkowicie się mu poddaje. Biernej naturze cara dogadzało to, że nie potrzebował myśleć, że ktoś za niego czuwa i działa. I pograżyła się Wielka Rosja w cichy sen, który opanował całe imperjum. „Oblomowszczyzna”) objęła carstwo, biurokracja sennie spełniała swe obowiązki. Lecz żywioty rewolucyjne nie przestały działać. Z głębokiego snu carski dom został zbudzony za syna Aleksandra III., ostatniego cara, zrazu przez wojnę japońską i pierwszą rewolucję, a potem przez kataklizm ogólnie dziejowy i przewrót państwowy, który w gruzach pogrzył gmach samowładztwa, z takim trudem wznoszony przez Mikołaja I.

Poznań. Dr. K. Chodynicki.

*) Oblomow jest bohaterem powieści rosyjskiego pisarza Gonczarowa (1812—91) w której przedstawiona jest bierność i apatia inteligencji rosyjskiej.

Żelazny jubileusz drukarza

60-letnie pracy drukarskiej p. Jana Nowackiego

Rzadki jubileusz, bo 60-letnie pracy zawodowej w drukarstwie, obchodzi w dniu dzisiejszym zatrudniony obecnie w zakładach Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu składacz p. Jan Nowacki. W dniu żelaznego jubileuszu 74-letni solenizant, jak codziennie, stanął przy kaszcie drukarskiej, przybranej w kwiaty i zieleni, by spełniać codzienne i umiłowane zajęcia.

Przy tej kaszcie też odbyła się podniosła uroczystość uczczenia jubilata. Na tle ukwieconej 60-ki obchód ten miał szczególniejszy urok. Zgromadzili się pracownicy Drukarni Polskiej, a do głęboko wzruszonego solenizanta wobec członków dyrekcji i redakcji z p. dyr. Leitgebem, przemówił prezes Korporacji Zakładów Graficznych i Wydawniczych w Polsce p. Edward Pawłowski, jako dyrektor Drukarni Polskiej S. A. Wspominając o niedawnym jakby, a jednak przed dziesięciu laty odbytym jubileuszu złotym w sali restauracji na Zameczku, wskazał p. dyr. Pawłowski, że jubilat, który przechodził tak ciężkie chwile w życiu i doświadczenia losu, przy czerstem zdrowiu patrzy na pracę trzech generacji w poczuciu spełnionego obowiązku. Podkreślił wielki patriotyzm p. Nowackiego, który zawsze czuł szczerze i głęboko po polsku, w czasach zaborczych pracując dla umiłowanej polskiej idei. Składając życzenia zdrowia imieniem dyrekcji Drukarni Polskiej, jako szczególniejsze życzenie wypowiedział p. Pawłowski, ażeby jubilat mógł mniej pracować, niż dotychczas, i układał sobie pracę według swej woli. Przy tem wręczył mu upominek. Na zakończenie, życząc najlepszego zdrowia na dalsze lata, p. dyr. Pawłowski uczcił jubilata okrzykiem niech żyje, powtórzonym gromko przez licznie zebranych pracowników.

Imieniem kolegów, zatrudnionych w Drukarni Polskiej S. A. przemówił p. Żoldakiewicz, składając we wzruszających słowach życzenia jubilatowi i wnosząc okrzyk „niech żyje“ na jego cześć, zdrowie i pomyślność. Mówca wręczył p. Nowackiemu jako dowód zyczliwości kolegów upominek pieniężny i oprawny dyplom z podpisami towarzyszy pracy w sztuce drukarskiej.

Głęboko wzruszony dziękował jubilat za życzenia, przyjmując uścisk dłoni licznych kolegów.

P. Nowacki jest istotnie niezwykłym przykładem umiłowania pracy zawodowej.

Urodzony w roku 1856 w Mysłowicach na Górnym Śląsku, w dniu 1 kwietnia 1870 r. wstąpił p. Jan Nowacki w naukę u Teofila Nowackiego (swego kuzyna) w Piekarach pod Bytomiem na G. Śląsku. Czas nauki trwał wówczas 5 lat. Po ukończeniu nauki wyjechał do Krakowa. Jednak niedługo tam przebywał, gdyż Związek Drukarzy w Krakowie robił trudności, tak, że musiał udać się w drogę powrotną. — Wrócił do Bytomia, gdzie

pracował w „Gazecie Górno Śląskiej“ w drukarni p. Zaleskiego. Po przeniesieniu drukarni do Gliwic, pracował tamże, a później u stryja swego p. Tomasza Nowackiego w Mikołowie.

W roku 1875 przybył do Poznania i pracował w drukarni p. Jarosława Leitgebiera. Przy końcu roku 1880 przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował w drukarni Girsztolfa, a później Freudenreicha i Okrenta. Lecz nie długo tam przebywał. Po kilku miesiącach wrócił znowu do Poznania. Najpierw pracował 18 lat w drukarni „Dziennika Poznańskiego“, potem przeszło 9 lat w drukarni Deckera & Co. (obecnie Drukarnia Polska S. A.), skąd znowu przeszedł do drukarni „Dziennika Poznańskiego“. Następnie pracował w drukarni „Ostdeutsche Buchdruckerei u. Verlagsanstalt“ (obecnie „Concordia“) przez 14 lat. W drukarni tej obchodził 50-letni jubileusz swej pracy zawodowej.

Od roku 1924 po dzień dzisiejszy pracuje w Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu, gdzie przypadło Mu w udziale obchodzić 60-letnie pracy zawodowej.

Jubilat p. Jan Nowacki należy do wygasającego już dziś pokolenia braci drukarskiej, które odznaczało się długością lat życia i pracy. Jest jedynym z nielicznych już dziś weteranów sztuki drukarskiej, którym danem było dożyć 60-cio lat. 60-cio lecia pracy w zawodzie drukarskim.

Jubilat należał przed wojną do Stowarzyszenia Drukarzy Polskich w Poznaniu. W życiu organizacyjnym tak dawniej jak i dziś czynniejszego udziału nie brał. Zawsze odznaczał się skromnością i nie lakał stanowisk i zaszczytów. Był w całym tego słowa znaczeniu cichym pracownikiem umiłowanej przez siebie sztuki. Przez całe 60 lat swej pracy w drukarstwie udziałem Jego było więcej trosk i zawodów, niż radości. Szukając przed wojną kondycji w b. Królestwie i Małopolsce, doznał wielu przykrości od tamtejszych pracowników drukarskich, a szczególnie od krakowskiej organizacji drukarzy.

W dniu żelaznego jubileuszu po długich dziesiątkach lat ciężkiej pracy w trudzie i znoju towarzysząc solenizantowi życzenia zdrowia i pomyślności w jaknajdłuższe lata. Do tych życzeń dołącza się i redakcja naszego pisma.

20-ta Loteria Państwowa

Ciągnięcie od 6 marca do 10 kwietnia (Bez gwarancji.)

W dwudziestym drugim dniu ciągnięcia 5-ej klasy padły wygrane na numery następujące:

- Po 10.000 zł na nr. 74742 79883.
- Po 5.000 zł na nr. 9490 50942 88089 192003
- Po 3.000 zł na nr. 19899 40905 41439 71750 92799 115072 128685.
- Po 2.000 zł na nr. 39129 76224 124349 135088 158835 164330 194077.
- Po 1.000 zł na nr. 11965 13064 50667 52291 57700 73824 79270 80801 115687 121650 122954 134581 141141 155117 156301 160526 192172.
- Po 600 zł na nr. 12413 14215 15433 23323 24066 24827 29033 35357 49930 51711 58685 61019 72272 72321 85028 138815 139749 139920 149469 161239 174216 176085 181855 182490

- 183539 187046 187751 194498 195500 199996 201387.
- Po 500 zł na nr. 2094 5270 6175 846 7564 9031 10701 10907 11678 12261 598 15635 876 17310 18355 19465 21623 27145 513 28056 360 601 30378 33244 352 36155 38483 39808 41437 42065 907 44977 47019 48898 49844 50705 51115 574 53430 54992 55666 57048 389 58834 59221 61676 63078 65697 66558 67729 754 71593 956 72378 75756 76393 76780 77362 78110 138 747 81153 452 546 82346 520 84577 85941 87491 87760 95078 98498 99108 411 101120 101810 102319 103392 104581 608 661 768 105292 106114 106814 108657 109350 111261 111707 112023 112035 117149 118489 119768 120140 120354 120439 121857 121876 124044 124258 127396 128114 128342 128355 130813 132247 133108 133214 137511 138541 141175 141637 146379 148435 149263 149980 150700 153409 153697 155565 156349 157033 157178 160759 160888 161943 163015 163947 166248 166854 166962 167632 168103 173190 173745 174325 176463 176689 176914 177069 177073 178050 178790 180410 181942 182311 182320 183017 184192 188360 189186 190186 192305 194075 195987 196680 197172 197903 198763 199675 200536 200978 201546 202144 204621 206911 209495.

- Po 250 zł wygrały numery następujące:
- 15 294 326 410 541 617 48 759 1901 6 36 107 11 238 401 44 70 502 616 27 54 61 79 847 910 2082 83 247 58 482 647 948 86 3115 39 63 206 49 453 585 97 619 702 34 883 996 4004 74 77 88 274 395 471 95 542 654 726 34 837 50 74 923 46 5116 28 309 27 84 85 425 706 90 929 6088 139 87 534 650 779 912 7035 112 27 75 332 84 560 612 715 68 822 8007 151 221 26 422 51 63 68 525 65 652 70 89 805 914 55 9179 204 32 7 305 29 30 458 78 524 62 68 83 681 871 10022 246 614 758 86 893 910 11113 45 75 76 234 47 304 37 78 88 619 34 38 86 709 13 814 911 41 12020 231 301 534 67 90 662 779 92 871 74 13072 119 38 58 67 70 72 230 355 683 778 87 906 14008 32 144 273 511 45 690 741 820 86 947 15024 27 102 246 51 352 81 407 12 673 96 898 16057 131 62 210 388 94 663 834 61 910 17157 278 401 560 615 52 70 825 931 57 18056 115 65 77 350 57 77 403 512 14 34 714 874 78 19059 76 235 383 431 55 69 006 711 37 936 20052 166 84 87 98 491 819 21025 87 122 227 427 528 84 681 85 781 804 7 912 22058 195 272 313 81 447 75 553 65 751 828 956 23030 56 179 241 46 582 600 83 700 77 98 24903 280 92 355 72 435 82 511 642 45 92 785 858 906.

- 25212 314 69 94 405 17 44 682 803 956 26053 63 64 82 115 69 72 85 220 38 337 403 50 83 501 735 58 827 28 927 51 63 27142 81 295 302 81 403 529 70 99 628 55 62 732 844 54 922 28032 156 83 412 79 89 520 663 64 95 739 939 29003 26 421 78 93 704 12 64 75 76 919 77 30251 88 358 82 501 698 733 52 801 72 31007 139 313 423 623 92 714 97 849 79 928 79 82 32020 86 118 49 333 502 95 666 85 823 27 917 25 97 33116 206 86 305 425 51 539 893 34371 611 55 906 16 35029 107 309 19 450 97 621 30 55 731 44 60 910 37 38 36001 120 22 01 399 427 663 70 722 38 53 96 822 37092 177 250 82 350 552 79 638 816 64 38193 226 51 510 93 622 962 39903 98 225 58 91 305 49 77 720 72 81 800 54 80 49096 295 309 40 92 403 98 637 842 68 96 918 38 41107 81 91 226 46 332 451 557 74 772 872 903 42083 266 300 556 609 839 68 43008 63 237 60 364 705 32 85 95 851 69 940 44074 159 346 420 534 819 62 931 45165 200 17 25 395 421 79 620 65 80 710 99 801 4 46007 19 63 201 24 34 55 3250 510 68 665 881 910 20 47029 42 56 151 427 71 94 771 939 48259 452 580 624 725 40 885 89 904 49067 62 89 165 204 01 545 47.

- 50054 83 348 427 38 530 617 780 838 982 51005 134 43 254 95 371 520 38 679 772 817 92 980 52054 341 83 451 98 545 644 56 736 53111 95 276 332 49 708 49 65 78 813 54024 147 296 422 89 570 744 853 55260 315 61 69 445 523 826 966 75 77 56026 84 121 36 59 216 349 98 424 638 725 813 961 74 57057 127 250 324 62 69 437 84 85 647 55 66 730 83 85 837 45 47 54 58040 388 92 679 839 75 59120 68 243 412 17 45 46 82 768 864 60044 6 40 50 94 115 71 77 214 51 62 80 431 55 508 74 87 631 43 983 61009 89 296 340 538 813 45 62165 67 237 307 429 46 57 540 48 63 71 668 713 829 36 950 63013 50 187 98 315 426 86 502 31 637 68 927 64097 150 255 372 77 93 492 539 70 644 70 881 967 65070 76 126 82 89 217 326 451 58 790 858 78 66112 13 35 244 61 385 654 69 783 865 960 67108 17 247 382 423 524 610 813 905 19 68107 96 476 95 652 95 832 94 902 85 60032 91 167 207 22 376 518 686 824 78 940 89 79034 203 14 26 79 323 37 55 67 91 518 656 77 748 56 938 71006 16 172 416 55 538 39 611 43 58 81 798 803 939 72020 55 106 59 418 43 94 518 92 732 82 97 98 995 73021 27 144 84 259 378 629 40 64 721 40 90 815 977 79 74019 74 99 112 29 37 57 74 319 443 640 65 95 710 31 813 16 935 64 79.

- 75116 215 67 367 93 579 623 97 821 962 65 7600 4 9 51 100 54 283 324 62 425 48 549 66 620 51 77 976 77007 24 98 109 253 438 543 615 70 731 78038 191 510 619 49 717 57 832 71 941 78 93 79024 92 236 308 446 531 619 72 745 66 900 80006 44 116 23 25 331 68 500 58 79 89 690 719 941 76 81061 116 314 39 81 734 865 82015 216 48 395 429 64 508 761 65 819 83012 26 85 94 128 49 244 79 317 43 560 644 94 722 806 41 52 72 904 66 84186 213 33 329 126 519 664 897 922 64 85031 55 87 111 28 91 350 91 440 62 521 58 636 62 733 813 930 58 86038 41 61 144 73 82 234 314 88 555 635 92 808 87014 178 246 86 341 405 501 755 65 832 39 921 88129 72 293 313 455 553 675 795 832 62 956 89009 93 187 95 232 48 360 419 753 81 849 59 84 941 90031 62 230 358 569 636 63 64 91032 52 115 293 433 43 518 25 99 620 33 776 848

- 991 98 92006 15 24 83 178 322 53 408 653 853 93018 63 121 604 821 902 41 65 94042 95 109 46 383 400 30 72 512 763 901 95421 25 54 587 729 42 857 953 96037 58 299 351 426 87 97201 21 45 84 428 88 559 78 660 66 752 98001 158 238 324 55 423 59 555 88 638 760 72 99071 100 37 54 209 84 379 465 74 531 81 736 44 80 823 953 71.

- 100070 84 130 226 53 327 407 89 612 13 742 931 93 101018 84 242 422 89 596 627 54 911 102083 205 30 89 493 508 9 667 725 65 852 904 32 45 103070 400 22 69 550 704 6 847 65 91 104103 239 344 400 25 85 654 874 87 955 87 96 105364 65 546 74 90 635 726 72 86 93 872 106081 243 497 556 639 98 722 43 942 66 107301 30 92 628 70 871 998 168010 106 215 321 34 537 64 605 783 831 109006 42 545 87 110059 143 81 253 85 301 30 33 464 79 691 714 32 86 872 92 46 58 111307 78 573 792 800 942 112027 116 227 62 66 71 325 474 94 604 6 880 948 113105 14 34 241 47 61 406 15 600 728 808 14 21 978 114055 165 202 320 74 473 580 85 626 885 905 115028 78 87 178 85 616 32 745 51 887 116038 147 84 346 403 41 517 602 700 42 81 806 25 941 91 117047 68 147 80 204 46 335 43 417 28 651 72 922 118135 37 318 71 93 598 634 46 888 905 119258 391 450 54 506 38 716 840 46 905 36 120279 323 68 463 514 23 604 18 20 77 946 63 121036 62 188 276 390 431 601 913 43 122104 73 238 549 791 857 921 12170 237 55 76 85 353 82 400 659 710 83 124099 150 64 517 634 65 761 92 923 39 64.

- 125067 173 252 58 61 468 518 72 620 34 40 727 38 904 30 71 126097 159 218 21 78 365 427 32 79 541 65 82 693 850 925 127059 75 86 148 308 404 50 511 712 63 92 829 85 960 63 86 99 128030 65 96 147 85 293 415 54 56 502 54 648 94 96 702 43 95 826 947 128021 30 228 35 302 20 452 60 71 551 615 31 797 937 38 45 91 138032 50 143 54 209 347 738 69 863 89 983 131148 243 93 463 83 621 747 80 81 132177 234 424 50 85 530 86 789 855 921 54 75 133156 236 495 526 717 850 907 9 134068 83 230 34 36 45 55 311 30 42 506 79 667 76 715 48 804 135561 96 600 32 39 74 94 735 809 944 136044 276 466 715 950 65 137272 77 90 340 77 95 441 655 752 871 138078 109 76 340 459 80 555 727 839 999 139021 57 212 73 386 455 579 85 633 46 83 962 96 140010 41 279 374 736 850 54 932 141127 96 326 67 584 93 694 717 889 90 97 953 81 142195 310 18 415 34 648 724 44 803 81 910 143103 27 93 291 524 29 612 55 747 814 38 59 61 969 144090 92 230 365 446 54 503 35 659 706 837 82 929 145032 74 97 100 229 405 18 26 67 509 43 56 743 841 89 905 146057 196 407 10 55 538 069 812 17 147127 218 21 52 76 320 98 427 58 95 572 735 69 849 76 910 11 148059 73 158 67 79 213 46 309 18 87 458 651 87 90 747 83 86 841 954 71 142921 450 705 28 864.

- 150033 68 85 121 33 88 260 67 323 86 457 536 992 151027 266 307 72 522 59 84 747 83 88 894 919 152136 38 274 440 51 534 50 627 746 944 153115 265 78 320 23 483 610 33 61 92 708 23 91 847 941 50 154009 82 99 115 29 84 214 364 467 86 510 20 60 607 54 746 828 967 155077 122 331 430 43 59 61 506 94 828 729 40 88 830 68 75 932 95 156028 67 74 149 76 347 451 75 649 85 88 864 86 910 157021 145 486 516 682 86 719 56 70 824 53 82 948 158092 217 315 423 28 33 677 761 937 51 159116 76 260 61 331 60 94 436 57 761 824 34 963 160143 241 319 75 565 821 161005 82 401 583 88 674 702 78 809 43 929 84 162035 94 101 387 401 542 818 955 83 163241 314 94 418 539 783 96 809 15 37 39 59 925 33 164031 55 119 35 259 346 69 415 533 611 781 813 48 91 97 935 165056 114 46 87 269 480 575 91 722 805 18 947 81 166107 77 269 70 463 570 624 842 89 969 97 167004 13 117 60 294 358 457 619 31 40 752 929 51 168024 29 106 80 250 54 88 335 76 457 517 622 758 77 875 966 169098 125 50 66 99 247 377 90 501 3 43 674 808 170116 28 304 402 598 712 844 901 5 91 171093 287 383 578 641 876 931 172257 345 608 795 805 6 78 173022 37 67 350 425 51 93 535 683 756 65 72 901 17 18 174014 79 171 236 51 353 57 441 80 83 584 622 72 77 99 729 45.

W poniedziałek, 31 marca 1930 zasnęła w Bogu nagle, po krótkich cierpieniach, moja najukochańsza siostra, s. p.

Stanisława Tomaszewska

urzędniczka Banku Polskiego w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 4 kwietnia, o godzinie 17 po poł. z domu żałoby ul. Wrocławska 13, na cmentarz parafialny przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna w sobotę, o godz. 8 rano, w kościele Farnym, o czym donosi

dw 4678

w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Poznań, Warszawa.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal“, ul. Towarowa 25 — Telefon 31-80.

W niedzielę, dnia 30 marca 1930, o godz. 3 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babcia, teściowa i ciocia, s. p.

Marja z Pieczyńskich Idaszakowa

przeżywszy lat 64, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

dzieci i rodzeństwo.

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 kwietnia, o godzinie 4 po poł., z domu żałoby w Środzie, przy ul. św. Ducha 11. zw 22 673

Środa, Poznań, w kwietniu 1930 r.

Dnia 31 marca 1930 r., zasnął w Bogu wskutek nieszczęśliwego wypadku, opatrzony Sakramentami św., mój drogi syn, nasz kochany brat, szwagier i wuj, s. p.

Wacław Bielański

w 29 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 b. m. o godzinie 14,45 z kostnicy św. Józefa na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej, o czym donosi

w żałobie pogrążona

rodzina.

Poznań, 1 kwietnia 1930 roku.

zw 22682

Zł 150,—

kosztuje zawodowy kurs szoferski przy

Najstarszych Kursach Kierowców Samochodowych

J. Piątkowskiego

Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 28/30. Tel. 78-80.

Zapisy codziennie. zw 22679

5-pokojowe

mieszkanie

komfortowe na 1 piętrze, okolica ul. Matejki, z kompl. eleg. umebl. (fortepian, lampy, obrazy, firany, dywany własnie) za zgodą gospodarza okazjnie natychmiast do oddania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zw 22 656

Teodor Schachtschneider

zam. stale Berlin-Friedrichshagen, Lindenallee 18 b i chętnie przyjmie

administrację

domu w Berlinie.

Referencyj zasięgnąć można u p. Adolf Aj, Poznań, Wołyńska 6, Solacz.

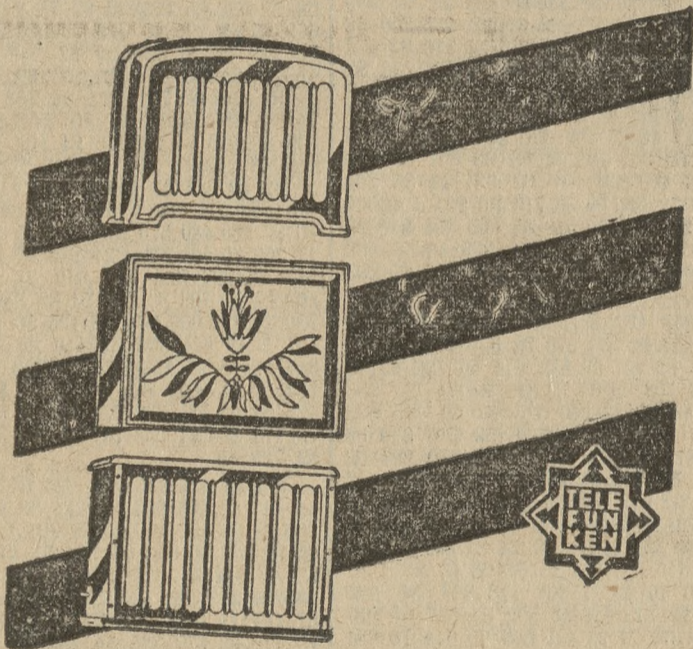
zw 22686

Uczennice

do krawieczyny damskiej mogą się zaraz zgłosić. J. Naskrecka, ul. Działyńskich 7. zd 40 191

Tajemnicą

dobrego głośnika jest falująca powierzchnia membrany zagiętej. Dlatego tak wiernie oddają muzykę i mowę głośnika:

- ARCOPHON 5
- ARCOPHON 4z
- ARCOPHON 3

Prosimy przekonać się osobiście przez porównanie z innymi głośnikami, a potem wybrać!

TELEFUNKEN

W następujących firmach zażądać można bezpłatnej demonstracji głośników ARCOPIION w swem mieszkaniu:

- Poznań: „Emka“, Wrocławska 30. Kachlicki, ul. Seweryna Mielżyńskiego 1. M. Pachulski, pl. Wolności 11. Pozn. Tow. Telefonów, Jasna 9 i Fr. Ratajczaka 30. „Radjoton“, Półwiejska 4. „Elektrovox“, Półwiejska 30. Rybacki, Piekary 24. Stajewski, Stary Rynek 65. Gniezno: „Elektra“, Mieczysława 15. Głazowski, ul. Chrobrego 3. Gust. Dębrówki 11. Leszno: Elektrownia. Wolsztyn: Czarnecki, ul. 5. Stycznia 65. Pw 9701-12.174
 Międzybódz: Furchheim, Wiktoria p. Międzybódz. Krotoszyn: Pawlak, Rynek 26. Pleszew: Rżaniak, Sienkiewicza 7. Ostrów: Tasiemski, Kolejowa 34. Września: Nowakowski, Sienkiewicza 23.

Cukiernia Ziemiańska

Dziś koncert orkiestry węgierskiej, zespołu damskiego

„HUNGARJA“.

Początek od godziny 6-tej do godziny 1-szej w nocy.

Pw 10 539-14.47

6 pokoi

w centrum, II ptr. słoneczne, telefon, bez odstępnego, 500 zł miesięcznie, 2 lata zgóry od zaraz do objęcia. Zgłoszenia do eksp. Kurjera pod zw 22675 lub tel. 56-11

OTWARCIE

zmodernizowanego magazynu wykwalifikowanych
artykułów męskich

nastąpi

w środę, 2 kwietnia 1930 r.

N. POTOCKI

Poznań, Plac Wolności 10
(narożnik Fr. Ratajczaka.)

Pw 1046-14.52

Według przepisu Dra med. Stanisława Breyera

ZIOŁA LECZNICZE

dozwolone do sprzedaży przez Ministerstwo S. W. w Warszawie

Nr. 1. Piersiowe	zł 3,50	Nr. 6. Przeciw blednicy	zł 5,50
2. Na przemianę materji	3,50	7. W chorobach nerkowych	4,—
3. Żołądkowo-kiszkowe	3,—	9. Przeczyszczające; działają	
4. Dla nerwowych	4,—	nadzwyczaj skutecznie —	
5. Przeciw padaczce	5,60	przyjemne w użyciu	1,50

Do powyższych cen dolicza się opłatę poczt. — Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Wyrabia i wysyła „POLHERBA“ Sp. z o. o., Laboratorium chem. farmac. nw 9703
Kraków-Podgórze.

Broszurkę „Jak odzyskać zdrowie“ wysyła się darmo, natomiast „Syntetyczne leczenie ziołami“ wysyła Wydawnictwo: Kraków, Wolska 36, za nadesłaniem zgóry zł 3.25.

Moje niskie ceny obuwia

przekonają każdego, że

niepotrzeba kupować zagranicznej tandety tekturowej

Lakier męski
kosztował w gwa-
rantowanym wy-
konaniu **zawsze**
tylko od zł

38,-

Męskie półbuty
czarne i bronz
szyte **zawsze**
tylko od zł

32,-

Eleganckie dam-
skie buciki w mod-
nych kolorach
zawsze tylko
od zł

28,-

Lakierki
damskie przy-
brane gustownie
zawsze tylko
od zł

24,-

Polski but daje polskiemu robotnikowi pracę!

BAZAR OBUWIA wł. Fl. Kasprzak
Poznań Poczta 2.

P.W. 10 534/14.40/1

Nowości Wiosenne

Płaszczki - Kostjomy - Suknie
Bluski - Spódnice
Konfekcja włóczkowa
Mundurki - Płaszczki
Sukienki dla pań i dzieci

poleca

po niskich stałych cenach

M. MALINOWSKI

Największy specjalny magazyn konfekcji damskiej
Poznań, Stary Rynek 57, ptr., I. i II. piętro
Założony 1903.

Pw 10 532/1-14.40/1

Polecam w olbrzymim wyborze

od najtańszych do najlepszych
bielutkie i ozdobne
fajansowe i porcelanowe

serwisy stołowe

do kawy, herbaty, ciast i owoców.

= Szkło stołowe =

i najszlachetniejsze kryształ

Römery w przepięknych kolorach

Kryształ. alfenid. i nikiel.

menażki do octu i oliwy.

Sztućce = Noże kucharskie

= Sprzęty kuchenne =

wyżymaczki, różne maszynki do
gospodarstwa domowego alumin.
i emal. naczyń a nikielowe serwisy,
popielniczki

Szczotki, drewniane wyroby

Łóżka żelazne, umywalki, garni-
tury umywalkowe.

W. Janaszek

Poznań

ul. Jezuicka 1. Telefon 13-03.

Pw 10 550-14.85

POSZUKUJE POSADY

handlowiec - kierownik hurtowni, z pełnymi kwalifikacjami, w sile wieku, dobrze się prezentujący, zamilowany fachowiec, biegły w języku polskim i niemieckim, zdolny organizator z 15-letn. świadectwem i wybitnymi referencjami Władz i znanych Osobistości w Poznaniu, **zmieni posadę** z powodu zlikwidowania firmy ewtl. na stanowisko dysponenta

magazyniera-ekspedjenta

lub podróżującego za skromnym wynagrodzeniem. Miejscowość obojętna. Na żądanie kaucja. Łaskawe oferty uprasza się pod z 22 671 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Mam zaraz do wynajęcia

mieszkanie 3-pokojowe

z łazienką, pokojem dla służącej przy ul. Spokojnej 18.
Zgłoszenia Czajcza 4. z w 22687

50 — 60 000,— zł

lub równowartość w dolarach ameryk. tytułem pożyczki za gwarancją hipoteczną na nowoczesnie urządzonej i uprzemysłowionej nieruchomości, położonej w centrum miasta Poznania, za dobrym procentem na czas zależnie od umowy, **poszukuje właścicieli nieruchomości i poważnego przedsiębiorstwa przemysłowego.** Łaskawe zgłoszenia pp. kapitałistów, którym o dobrą i pewną lokatę chodzi, przyjmuje ekspedycja Kurjera Poznańskiego pod z 22 677

BURAKI PASTEWNE

Ekendorfskie żółte . . . zł 400,— Mamuty zł 320,—
Ideaty Kirschege . . . zł 450,— Półcukrowe białe . . . zł 250,—
za 100 kg. brutto — netto loko Kraków

EMIL FREEGE, Kraków

Rok założenia 1860. — Cennik na żądanie. Tw 1351

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
Drukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Samouctwo MOTOR

farbowania i garbowania skór
rek systemem lipskim. Zapy-
tania adresować:

„FUTRO”, Łuków.
z w 22684

„Diesla” 50 KM prawie nowy ze wszystkimi przynależnościami okazująco tanio sprzedamy. „STAL”, Warszawa, ul. Przejazd 1. tel. 232-24.
z w 22652

Do naszego oddziału Kapeluszy damskich, potrzebne są zaraz lub później

dwie ekspedjentki marszantki

Panie li tylko z branży zechcą się zgłosić piśmiennie lub osobiście w Dyrekcji, wejście z ul. Żydowskiej.

F. LISIECKI, DOM KONFEKCYJNY Sp. Akc.
w Poznaniu, Stary Rynek 98-100. Pw 10 544-14.46

Kawa

codziennie spożywana ma pobudzać, ale nie podniecać, powinna smakować i nie szkodzić zdrowiu. Kawa Hag, ta bezkofeinowa kawa ziarnista, spełnia te wymagania. Kawa Hag powinna zatem być Waszym codziennym napojem. Smak i aromat są znakomite. Wasze samopoczucie wykaże Wam dobroczynne działanie kawy Hag.

Po gruntownej przebudowie, sprzedaję po cenach znacznie znizonych,
najnowsze fasony wiosenne

TOREBEK DAMSKICH

TOWAR KRAJOWY DOBRY I TANI!

WYROBY SKORZANE, PARASOLE I WALIZKI

WIKTOR CZYSZ, Poznań, ul. Szkolna 11.

Pw 10648-14 58

WŁASNA PRACOWNIA!

Wszyscy mówią

że

Nowe Wystawy Kapeluszy Męskich

wskazują

Co jest najmodniejsze na wiosnę 1930

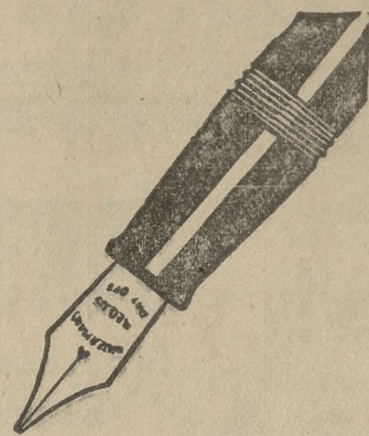
i że świadczą o

Wyborowym guście Bogalym wyborze
Cenach najniższych

The Gentleman

własność Stefana Schaefer

ul. Nowa 1. POZNAŃ ul. 27. Grudnia 4
TELEFON 31-69.

Waterman'a

Wieczne pióro niezrównanej jakości, które służyć może całe życie.

Narzędzia kowalskie

dymadła — kowadła — imadła — wiertarki — maszyny do zgrzewania — klupy i t. d. — poleca korzystnie

„Przewodnik” — św. Marcin 30 — Tel. 15-71.

Pw 10 303-13.214

Po gruntownej renowacji

nastąpi otwarcie

Restauracji „Pod Strzechą”

plac Wolności 7

jutro, w środę, dnia 2 kwietnia r. b.

na które Szanownych Gości i Sympatyków ma zaszczyt jaknajprzejmiej zaprosić

Pw 10 551-14.81

Wanda Stenzłowa.

Dzielną maszyniarke oraz do reki przyjmę zaraz Zaw. ul. blok 9, m. 37, zdw 40 189

PRZEDSTAWICIELI

na miasto Ostrów, Krotoszyn, Pleszew, Kępno, Kościan, Wrześnię, Szamotuły i okolice, poszukuje poważne Towarzystwo Ubezpieczeń prowadzące działy: życiowy, ogniowy, kradzieżowy, wypadkowy i odpowiedzialności cywilnej. Oferty solidnych, dobrze zaprowadzonych możliwie fachowych reflektantów z podaniem referencji, prosimy składać do „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 14,71 Pw 10 552-14,71

Przy przedłużonych jak również i krótkich włosach

stosuje się z wielką korzyścią trwałą ondulację, która czyni fryzurę piękną, długotrwałą. Te zabiegi jak również tarbowanie włosów i brwi, masaż twarzy i głowy, manicure i t. d. wykonuje się przez pierwszorzędną siłę w zakładach fryzjerskich dla Pań i Panów N. Muszyński ul. 27 Grudnia 4, ul. 3 Maja nr. 3 zw 2.6 5

Wszystkim dotychczasowym Szanownym moim Klientom uprzejmie donoszę, że przeprowadziłem się z ul. Romana Szymańskiego 2 i w dniu 2 kwietnia r. b. otwieram skład

zw 22 666/7

zegarmistrzowski-złotniczy

przy Górnej Władzie 36.

Dziękując za dotychczasowe zaufanie, proszę o dalsze poparcie.

F. Mikołajczak.

WIADOMO BYŁO, —

że TAKI KAWALER musi dostać KOSZA! W cerowanej koszuli wymiętym krawacie i kapełuszu, który 2 lata temu powinien był pójść

na EMERYTURE nie można pannie podobać się!

A WIĘC... jazda na St. Rynek 37 do P. OTRA PLUCIŃSKIEGO po nowy kapełusz, koszulę, krawat i skarpetki zw 226-0

Na raty

miesięcznie 20 zł

Kromczyński, Poznań Al. Marcinkowskiego 5 Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni

Akcje

Olejarni Szamotuły kupuję każdą ilość. Oferty do Kurjera pod zw 22670

Gnieźnieńska

Loterja na konie

Cena losu zł 1,-, 11 losów zł 10,- wyłącznie porta lub za zaliczeniem.

Ciągnięcie dnia 28 kwietnia r. b.

Poleca 1091

Felicja Kaschowa,

koloktura Loterji Państw.

Gniezno, ulica Tumska 5 telefon 200

P. K. O. Poznań 20 7907.

LUSTRO powie Wam, że.

Crème Simon

nie barwi, ale przenikając pory skóry, ożywia naskórek, czyni go elastycznym i podnosi naturalną świeżość cery.

Stanowi również doskonały podkład dla pudru... SIMON'a

Crème, Poudre & Savon Simon

PARIS

Firma Stanisław Juracki

Upoważniony do przeprowadzania parcelacji na terenie Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego, przenosi swoje lokale z dniem 7 kwietnia 1930 r. na Aleje Marcinkowskiego 13, III. piętro (Hotel Francuski). Biura w dniach 4, 5, 7 kwietnia z tego powodu nie będą czynne. zw 22 688

Majątek ziemski

5 km stacja kolejowa, 8 km szosa, większe miasto powiatowe Wielkopolski, z powodu śmierci właściciela sprzedam lub zamienię na rentowną kamienicę w Poznaniu. Wpłata gotówkowa 150 000 zł. 900 m² 40 m łąk, reszta pod plugiem. Budynki masywne, dwór 11 pokoi, ogród owocowy — warzywny 10 m², nadkompletny inwentarz żywy i martwy. Pośrednicy wykluczeni. Wywiad.: M. Pogłodziński, Poznań, Niegolewskich 7. zw 22 669

Poszukujemy dzielnych akwizytorów

na Poznańskie i Pomorze do sprzedaży samochodów

znanej i zaprowadzonej marki. Zgłoszenia z podaniem warunków do biura Ogłoszeń „Par”, Aleje Marcinkowskiego nr. 11, pod nr. 14,84

Pw 10 553-14,84

Agentów i akwizytorów ubezpieczeniowych

na Poznań i prowincję, poszukuje poważne Towarzystwo Ubezpieczeń dla działów: życiowego, ogniowego, wypadkowego, odpow. cyw. i kradzieżowego. Oferty z podaniem referencji do „PAR”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 14,57 Pw 10 546-14,57

Prima Aprilis dla Poznaniaków!

Ceny, które są niespodzianką!

Oto wytorny, brązowy bucik męski za 24,50, 32,50 lub 33,80 zależnie od wykonania. Tak niskie ceny niema nigdzie! Fabryczny Skład Obuwia, ul. Wroclawska 15

„WAZA” Pw 10 529-14,27

Składnic

suchych parterowych, z przytęgnięciem 1 lub 2 pokojami ile możności z garażem w centrum miasta poszukuje poważna firma chrześcijańska. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zw 22 658

Dnia 3 marca 1930 r., zostały wylosowane następujące numery 8 proc listów zastawnych Zachodnio-Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

Ser. A. 3 szt. nr. nr. 000 193, 000 195 i 000 291	=	zł 15 000,—
„ B. 4 „ „ 000 658, 000 679 000 160 i 000 059	=	„ 4 000,—
„ D. 3 „ „ 000 190, 000 155 i 000 187	=	„ 600,—
„ E. 1 „ „ 000 172	=	„ 100,—

czyli ogółem: zł 19 700,— (dziewiętnaście tysięcy siedemset złotych)

Należności za wylosowane listy zastawne Zachodnio-Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu, wypłacać będzie, poczynając od dnia 1 lipca 1930 r.

a) kasa Zach.-Polsk. Tow. Kredyt. Miejsk. w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 8.
b) kasa Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 8.

Wylosowane listy winne być przedstawiane do zapłaty łącznie z talonem i wszystkimi kuponami, począwszy od kuponu płatnego 2 stycznia 1931 r.

Zachodnio-Polskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie w Poznaniu. dw 4674

PRZETARG PRZYMUSOWY

Nieruchomości położona w Sosnowcu i w chwili uchylenia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Sosnowiec, tom I., k. 17, na imię rolnika Michała Staszewskiego w Kawczu i żony jego Stanisławy, z domu Misiorna jako współwłaścicieli do wspólności majątkowej małżeńskiej, zostanie dnia 4 czerwca 1930, o godzinie 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 16. Nieruchomość ta jest oznaczona jako zagroda włociańska wielkości 30 ha 87 a 61 m² i zapisana pod art. 19 matrykuły podatku gruntowego i pod numerem 21 księgi podatku budynkowego. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej, dnia 24 lutego 1930 r. Srem, dnia 14 marca 1930 r. nw 9857

Sąd Powiatowy.

Materiały na płaszcze, palta, raglany, ubrania i spodnie w największym wyborze po cenach bezkonkurencyjnych poleca

F. Lisiecki, Dom Konfekcyjny

Spółka Akcyjna

Poznań, Stary Rynek 98/100.

Mieszkanie

komfortowe 8-pok., blisko Opery, korzystnie do oddania. Łaskawe zgłoszenia poważnych rezydentów do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 22 664

Stolarz

potrzebny. Adres wskaże Kurjer z dw 39 423

Zwapnienie żył. Zdenerwowania, osiabienia. Zadać bezpłatnie broszury o nieszkodliwym leczeniu domowym od Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk nr. 56

PRZETARG

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 30 000 m² piasku do robót brukarskich.

Wzór oferty, kosztorys ofertowy, warunki ogólne i wzór umowy są do nabycia w Wydziale Budownictwa (Oddział Komunikacji), plac Wolności 14, II. piętro, pokój Nr. 35, codziennie od godz. 9 do 13 za opłatą zł 5,—

Oferty z wypełnionym i podpisanym kosztorysem ofertowym należy składać w Wydziale Budownictwa, plac Wolności Nr. 14, II. piętro, pokój Nr. 44, do dnia 15 kwietnia 1930 roku do godz. 12.00 w kopertach podwójnych, zapieczętowanych i zalakowanych pieczęcią firmową z napisem „Oferta do przetargu na dzień 15 kwietnia 1930 roku na dostawę piasku” z podaniem nazwy i adresu oferującej firmy. Koperta wewnętrzna winna zawierać ofertę, podpisaną kosztorys ofertowy i warunki ogólne oraz przetrzymany wzór umowy — zewnętrzne zaś — dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi.

Wadium w wysokości 3% od oferowanej sumy może być złożone w gotówce bądź też w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Oferty mogą być składane na całość dostawy lub na jej część dzielnicami stosownie do kosztorysu ofertowego.

Oferty będą otwarte w dniu 15 kwietnia 1930 roku o godz. 12.30 w Wydziale Budownictwa, plac Wolności 14, II. piętro, pokój 43. dw 4 677

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta. Jak również prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu, lub złożone po terminie, nie będą rozpatrywane. Magistrat m. Łodzi.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, d. 2 kwietnia r. b., o godz. 10 przed poł., sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: zw 22 678

biurko, 3 krzesła koszykowe i płaszcz zimowy. Obejrzeć można 30 minut przed przetargiem. Zbiórka przy ul. Pocztowej 30.

Kosiński, kom. sądowy z p., ul. Śniadeckich 7.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W środę, dnia 2 kwietnia r. b., o godz. 2 po południu, w Pniewach, sprzedawcą będą najwięcej dającym za gotówkę: 3 krowy. Zbiórka u przechowawcy p. Adamczewskiego w Pniewach. d 4678

JUJA, komornik w Pniewach.

Licytacja samochodu „Mathis”

odbędzie się w środę, dnia 2 kwietnia r. b., o godz. 11-ej na Gieldzie handlowej, ul. Stawna 13. Pw 10 412-04,78

Władysław Wojciechowski uprawniony licytator i taksator.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, a 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Naręczonym
pierszenie zaręczynowe, obrączki ślubne, ceny 16 do 100 zł. polecam Chwiłkowski, Św. Marcin 40. zdw 40 195

Skład
kolonialnej z towarem męglm na sprzedaż. Adres Kurjer zdw 40 105

Wózek
dziecięcy sportowy tania sprzedam. Szymański, Strzałowa 6, parter. zdw 40 118

Rower
sprzedam. Zdobych, Kraszewskiego 9b. zdw 40 110

Meble
Kompletne sypialnie 800.— kompletne jadalnie 600. olbrzymi wybór kuchennych urządzeń, kanary, leżanki, stoły, krzesła. Marcin Zytkowski, tylko Chwaliszewo 5 zdw 30 260/1

Przy Poznaniu
sprzedam dom, 4 pokoje z kuchnią z morgą ogrodu, 15000 zł i stajnią. za 10.000 zł. Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 9335

Szafy
garderobiane, meble bielizniarka, l. l. i inne rzeczy. także książki belestryczne tania sprzedam. „Polmetal”, ul. Żupańskiego 17, II zdw 40 324

Zegarek
damski, bransoletkowy, złoty, wartościowy, sprzedam tania. — Mostowa 5 III. prawo. — zdw 40 325

100 zł
dwa 162ka, szafa 50. Poznańska 8/10, II. lewo. zdw 40 320

Skład
cukierków, śródmieście, przyległy pokój, nadający się na każdą branżę sprzedam. Wskaże Kurjer zdw 40 283

Kiosk
do wygrywkę na sielance sprzedam korzystnie. Kreta 5, Holender podw. lewo IV. rw 9333

Koldry
materace, prześcieradła wyrabia i sprzedaje najtaniej Stare przerabia. Wszelka bielizna szyje. Gnojska ul. Świętokrzyski 1. zdp 39 446

Motocykle
Rex Acme tylko najtańsze, najpewniejsze Koszczyński, Pasz 2 Kino Apollo. zdw 40 091

Majątki
gospodarstwa, kamienice mamy wielki wybór do sprzedania i do wydzierżawienia także z rak niemieckich. Agrapol, Poznań, Dąbrowskiego 2. zdw 40 098

Sprzedam
162eczko dżetecie Wielkie Galarzy 36, Becker. zdw 40 212

2
duże szafy od ubrań i zegar ścienny. Paszak, Przemysłowa 29. zdw 40 216

Gospodarstwo
60 morgowe rolno-rybne, zabudowania masywne, 40 jeziora, cena 60 000. wpłata 35 000. Golez, Skłarkowa Myślniewska, poczta Chojnik, pow. Ostrowszów, zw 9 802

Mam
do oddania 1 000 butelek od piwa patentowych oraz z skrzynkami. Oferty złożyć do Kurjera Poznańskiego zdw 40 602

Dobrze
prosperujące atelier fotograficzne o świetle sztucznym w bardzo dobrym położeniu w Rybnikach, przy niskiej dzierżawie, gotowe do dalszej pracy z powodu stosunków rodzinnych zaraz tania na sprzedaż. Nadaje się również dla pań. Oferty w języku niemieckim pod zdw 40 339 do Kurjera.

Skład
urządzenie, piwica, sprzedam. Długa 5, III. prawo. 11-2 i 4-6. zdw 40 344

Lodownię
pokojowa mało używana, sprzedam za bezcen Nowak, Kreta 21, 4-7. zdw 40 347

Pianino
krzyżowe sprzedam Św. Marcin 47, III., prawo. zdw 39 832

Gramofony
sprzedaż okazyjna Adres wskaże Kurjer zdw 39 401

Zegarek
Patek osiemnastkaratowy, okazyjnie Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Pw 10 297-13,209

Folwarczek
120 m² sprzedam lub zamienię na dom budynki masywne cena 60 000. wpłata 35 000. Golez, Skłarkowa Myślniewska, poczta Chojnik, pow. Ostrowszów, zw 9 802

Salony
mahoniowe, komody orzechowe, mahoniowe, brązowe, toalety, witryny, biblioteki, stoły krzesła, fotele, świeczniki żydowskie, weneckie, arabskie tace, półmiski, cukierniczki, zastawy do owoców porcelane dekoracyjna, kryształ, brzozy, obrazy tania Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Pw 10 345 13,200

400 m² m²
majątek 237 lat w posiadaniu rodziny. Wobec zmiany stosunków rodzinnych na sprzedaż. — 228 m² lasu 60-100 letnia sosna. Ziemi ornej 140 m², 40 dwukosnej łąki. Budynki bardzo dobre, kryte dachówka, pałac. Inwentarz żywy kompletny. Stacja kolejowa Szubin 5 kl. Cena 160 000. wpłaty połowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 485

Pianino
czarne, tania. Telefon 5997 zdw 39 551

Biurka
dobre, tania na sprzedaż. Stolarnia, Woźna 13 a. zdw 39 601

Biurko
ameryk. szafa, 162ka, stół kanapa sprzedam. Strzelecka 5, I., lewo. zdw 39 811

Fryzjerski
zakład s. powodu choroby karzynnie. Oferty Kurjer zdw 40 327

Skład
artykułów piśmennych i galanterji przy Staromiejskim Rynku narożnik ul. Chelmińskiej. Szewskiej w Toruniu, sprzedam tania. — E. Szymański, Turm. Szeroka 42. Pw 10 526-64,107

Cieślarówkę
w dobrym stanie sprzedam tania J. Kocb, Kasz. pow. Srem. zdw 40 328

Restauracja
większa z pełną koncesją z powodu stosunków rodzinnych natychmiast do oddania. Oferty do Kurjera zdw 40 330.

Okazyjnie
sprzedam gabinet męski w lepszym wykonaniu Adres wskaże Kurjer zdw 39 730

Wózków
dziecięcych wybór. Awiatek dziecięcy, Kraszewskiego 11. zdw 40 057

„Roneo”
powielacz, mało używany. Kolo Farmaceutów Zamek, portier, od 12-1. zdpw 39 984

Wałki ołszowe
zdadne do wyrobu pantofli sprzeda. Dom. Goluń, P. Pobiedziska. zdw 40 333

Skład
kapeluszy tania sprzedam, nadaje się na inną branżę Oferty Kurjer zdw 40 332

Parcele
w Puszczykowie pod budowę sprzeda lub wydzierżawi. Allin Wybielski, Poznań, Półwiejska 19. zdw 40 221

55 złotych
serwis obiadowy kompl. 12 osob. porcelana, noże, widelce Alpaka 28 zł. serwis do kawy 8½ zł. szklanki 10 gr sprzedaje tylko Hurtownia Porcelany, Wroniecka 24, podwórza. zdw 40 172

Wózek
biały na nikielowych resorach na sprzedaż. Ostrowski 17-18, II., prawo, front. 6rw 104

Łóżko
z materacem na sprzedaż. Weiss, Szamarzewskiego 20 22, I. piętro, jw 3624

Parcele
2 500 kw. mtr. przy szosie Obornickiej sprzedam za gotówkę. — Adres Kurjer jw 3629

Składy
poleca „Informator”, Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 39 703

Zielononóżek
jaja wyliczowe 60 gr. sztuka, piśkieta jednodniowe 1,60 zł oddaje Majątek Unisaw — dwór dw 4172

Gramofon
szafkowy sprzedam. Dąbrowskiego 52, III., prawo, front. zdw 40 231

Parcele
Śródmieście, Łazarzu, Jeżycach, Ratajczak, Wildzie Dębow. i Awicy. Solarzu, Winiarcom pod dołowa budowe dogodnych warunkach sprzedam. Zgłoszenia: Hordowaniak, „Biuro Pracy”, Plac Wolności 9, dom ogrodowy, II., piętro. zdw 40 229

Sypialnię
mahoniowa pod gwarancją sprzeda tania na spłaty. Stolarnia, Szyperska 3. zdw 40 130

Jadalnię
kompletna okazyjnie za 1 100 zł sprzeda Stolarnia Szyperska 3. zdw 40 179

Sprzedam
nowa sypialnia debowa urzede-
wo wykonana za bardzo niską
cenę. Adres Pawlak Antonin,
Poznań Wsch. zdw 40 188

Korzystnie
do nabycia skład papieru w śródmie-
ściu. Adres Kurjer zdw 40 267

Dorożkę
samochodową z koncecją zegar-
em korzystnie sprzedam. Oferty
Kurjer zdw 40 274

Łóżko
sprzedam. Marsz. Focha 81, II, l.
lewo. zdw 40 316

Thuje Chamacyparis i Taseus
w rozmaitych gatunkach ma na
sprzedaż. Ogrodnictwo Majestno-
ści Rakoniewice, pow. Wolsztyn.
zdw 40 309

Ford 2728
po gruntownym remoncie bardzo
dobrze się reprezentujący sprze-
da za bezcen. Jankowick. Zgło-
szenia Cukiernia Warszawska,
Podgórną 4, tel. 1138. zdw 40 307

Gieźzarówkę
doskonale utrzymaną, gotową do
jazdy sprzedam tanio na dogod-
nych warunkach. Oferty Kurjer
zdw 40 297

Willa
6 pokojowa Solacz, cena 60 000,
wplawy 30 000, willa 10 pokojowa
2 morgi ogrodu Puszczykowie, ce-
na 60 000, wplawy 25 000 sprze-
da „Krakus”, Poczta 30, zdw 39 809

Zakład
fryzjerski z mieszkaniem sprze-
dam. Oferty Kurjer zdw 40 242

Samochód
(taksówka) prawie nowy z konce-
cją po gruntownym remoncie, no-
wy zegar, światło elektryczne,
sprzeda korzystnie. Faktawę zgło-
szenia do Kurjera zdw 40 253

Meble
na raty i za gotówkę po najniż-
szych cenach poleca Szpryncarz
Wielka 13. Klienteli zamieszko-
wej odstawiamy własnym samo-
chodem. Pw 9757

50
mórg, ziemia pszenna, 110 drzew
owocowych, dom rodzaj willi, 4
pokoje można urządzić jeszcze 2
pokoje, budynki dobre, 2 konie,
3 krowy, maszynaria kompletna,
od Poznania 30 kilometrów, sta-
cja, złota w miejscu, wplawy 10
tys. złotych sprzeza Argus, Poz-
nań, Piekary 18. zdw 40 151-2

Meble
sprzedaje 20% taniej stolarnia —
Garbary 41. zdw 40 114/15

Płaszcz
latowe damskie sprzedam. Bo-
rzyński, Górna Włda 65. zdw 40 258-9

Meble
wysprzedaje po cenie fabrycznej,
li tylko za gotówkę. Magazyn
mebli, Woźna 12. (Butelska).
rw 9230-1

Kanarki
Spiewaki sprzedam. Borzyński,
Górna Włda 65. zdw 40 260-1

Singera
maszyną, doskonale szyjąca 100
zl. Marszałka Focha 173, pod-
wórze. zdw 40 312-3

Na sprzedaż
maszyną do szycia damska. Singe-
ra, dobrze utrzymana. Św. Jó-
zefa 2, sutereną prawą. zdw 39 937

Putra
lub skóry cheesz kupię naprawde
tanie! przyjdź do składu futer
Dobrowolskiego Marcina 1.
zdw 37 604

Meble
w znitonych cenach poleca Plu-
ciński, Wodna 7. Odstawiam
własnym samochodem. zdw 39 239

Ubranie
jak nowe, popielate i brązowe,
na tejszą figurę, sprzedam. Skar-
bowa 8, dom ogrodowy, Romala.
zdw 39 268

Tanio
na sprzedaż — używane, lecz
w dobrym stanie się znajdu-
jące — samochody: limu-
zyną „Berliet”, karetką „Ford”,
rocznik 1926, ciężarówką „Ford”,
model A 1929, samochód półcięż-
arowy Ford. Faktawę zgłoszenia
uprasza W. Wentzel, Ostrów
Pozn. zdw 39 415

Pianino
pierwszorzędne oddam za gotów-
kę. Marsz. Focha 53, III, pietro,
prawo. zdw 39 980

Stajnia
na 6 koni 25 minut, za gotówkę,
Zgłoszenia Kurjer zdw 39 968

Płaszcz
wiosenny sprzedam Gleszczyński,
krzawiec, Półwiejska 9 a. I. zdw 39 965

Motocykl
2 1/2 konny sprzedam tanio Sie-
miatkowski Antoni, Jeżycka 15.
zdw 39 962

Pościel
sprzedam tanio. Św. Wojciech 8,
parter, prawo. zdw 39 960

4 lampkowe
radio, aparat kompletny do użyt-
ku na sprzedaż lub zamiana na
Fisharmonia lub motocykl Adam
Szwajcarska 14, parter zdw 40 000

Kanapy
leżanki kluby materace, najtań-
niej za gotówkę, raty. Strzelecka
nr. 81. zdw 39 556/67

Kilimy
artystyczne poleca pracownia ki-
limów Kalksteinowej, Wierzbie-
cice 13. zdw 39 931

Lisy
jasne, ciemne, Wierzbiecice 13,
parter, prawo. zdw 39 930

Pianino
na płycie metalowej systemu
krzyżowego korzystnie sprzedam.
Za Bramką 5 a, parter, lewo,
zdw 40 045

Tanio
ubrania meskie, używane, radio-
aparat dobry, Kanałowa 4, I,
prawo. zdw 40 044

Płaszcz
damski latowy i zimowy nowy,
Tyrakowska, Mielżyńskiego 22,
IV, wejście. zdw 40 042

Sprzedam
znaczkę Czerwonego Krzyża —
Zgłoszenia do Kurjera zdw 40 035

Wilka
rocznego sprzedam. Oferty Kur-
jer zdw 40 030

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie do
sprzedania, Mickiewicza 32, III,
między godz 3 a 5 po południu,
zdw 39 991

Wózek
dziecięcy niklowany mało uży-
wany sprzedam, Szymkowiak,
Dolna Włda 64, II, prawo, zdw 39 993

Sprzedam
platforme L Hendrysiak, Wiel-
kie Garbary 52. zdw 40 011

Jadłodajnia
w większym mieście powiatowem
z mieszkaniem zaraz do nabycia
Zgłoszenia do Kurjera zdw 39 959

Kostjum
średnia figurę maszynkę parową
sprzedam, Langewski, Przemys-
łowa 12. zdw 39 999

Koń
powózka, polowczyk i mała plat-
forma sprzedam. Oferty Kurjer
zdw 40 007

Sprzedam
płaszcz, 2 ubrania w dobrym sta-
nie na średnia figurę. Codziennie
od 15 — 16. Matejki 30, 31 willa
miejsce główne, prawo. zdw 39 992

Skład
papieru mieszkaniem sprzedam.
Adres Kurjer zdw 40 028

Rower
sprzedam Szkolna 7/8, Cichoci,
II, pietro. zdw 40 015

Dom
pletrowy w rynku, wielki ogród,
dwa składy, piekarnia, rzeźnicznia
i kolonialka w pełnym biegu na
wsi, gdzie jest dworzec, poczta,
dwie szkoły policia, kościół i to-
warzystwa na dogodnych warun-
kach zaraz na sprzedaż. Cena
20 000, wolała 5 000 od właściciela
F. Kowalski, Koźmin, Młyna
14. zdw 40 062

Maszyna
do szycia z długim członkiem
89 zł. Ostrówek 10/11, III, pra-
wo. zdw 38 939

Pianino
krzyżowe sprzedam, Piekary 5,
II, lewo. zdw 40 081

Elektroluz
nowy okazynie, Cieszkowskiego
1, III. zdw 40 077

Płaszcz
wiosenny (granat) na średnia,
szczipła figurę sprzedam, Mic-
kiewicz 7, III, lewo. zdw 40 120

Kołyse - łódeczko
sprzedam, Wały Zym. Augu-
sta 10a, IV, prawo. zdw 40 128

Stół
rozciągany 25 zł, magiel domowy
25 i lodówka, 20. Dąbrowskiego
15, parter, prawo. zdw 40 136

Maszynę
siodlarską, kandarę do konnej
jazdy, nowe lejece, uzdeczki, no-
szerniki tanio sprzedam. No-
wicka, Strzałowa 7, III. zdw 40 117

Skład
kolonialny z towarem, maglem,
mieszkaniem 2 pokojowym kuch-
nią. Objęcie 7 500, komorne
mies. 72 zł. Adres Kurjer
zdw 40 112

5 KUPNA

Brylanty
złoto srebro itd kupuje F Tar-
kowska Poznań Plac Wolności
11 Pw 9656-10.111

Maszyna do pisania
używana dobrze utrzymana po-
szukiwana celem kupna. W. Pri-
mas, Poznań, Wierzbiecice 37a,
nw 9 704

Kwity
lombardowe kupie. Oferty Kur-
jer zdw 39 506

Gramofon
szafkowy tanio kupie. Oferty
Kurjer zdw 39 964

Kupię
mały używany Ford. Pośrednicy
wykluczeni. Oferty Kurjer
zdw 39 957

Rower
damski kupię, używany, w do-
brym stanie. Kurjer zdw 39 940

Gramofon
szafkowy nowszej techniki kupię
lub radioaparat. Oferty z poda-
niem ceny do Kurjera zdw 40 049

Kupię
za gotówkę używane urządzenia
do cukierni i okna wystawowego.
Oferty do Kurjera zdw 40 065

Kupię
koncesję na dorożkę lub dorożkę.
Marcin Mikulski Łościniec, pocz-
ta Popowo Kościelne. zdw 40 010

Zniszczone
pianino lub fortepian kupię. Zgło-
szenia z ceną Kurjer jw 3630

Rzeźnictwo
z mieszkaniem kupię spiesznie.
Sroka, Sew. Mielżyńskiego 25a.
zdw 40 281

Kupię
maszynę do pisania dobrze utrzy-
maną. Oferty Kurjer rw 9338

Kamienicę
wplawy 80 000, 100 000 kupię. —
Oferty właścicieli domów do Kur-
jera zdw 40 276 Agenci bezce-
lowo.

Stalowa
szafa do ksiąg handlowych uży-
wana kupię. J. Glinka, Poznań,
Wrocławska 26/30. Pw 10 538-14.56

6 KAMIENICE

Kamienicę
IV pięt przy parku Willsona,
czynsz 15 000 zaraz sprzedam, ce-
na 155 000 potowa wplawy Czar-
necki Ratajczaka 13 zdw 39 537

Administrację
budynków w Poznaniu przyjmę.
Oferty zdw 39 226

Willa
6 pokoi ogrodem przy Poznaniu
35 000, wplawy 20 000, Tomczak,
Poznań, Wierzbiecice 81. zdw 40 027

Kamienicę
centrum Poznania, dochód roczny
6 000, cena 52 000, wplawy 20 000
reszta kilka lat sprzeza „Krakus”,
Poczta 30. zdw 40 234

7 PIENIADZ

Poszukuje
pożyczki od 10—12 tysięcy zł na
gospodarstwo blisko Poznania na
I. hipoteke. Zgłoszenia Kurjer
zdw 39 972

5 — 6 000 zł
gotówki przystąpię do spółki lub
przyjmę posadę magazyniera,
kierownika filii lub restauracji.
Oferty Kurjer zdw 40 022

30 000
ewentualnie więcej wypożyczę na
I. hipotekę za uzyskanie miesz-
kania 4—8 pokojowego w Poz-
naniu, lub kupię listy hipoteczne
z dobrem danmem. Oferty
Kurjer zdw 40 017

1 000
wypożyczę zastaw w dom. Oferty
Kurjer zdw 40 064

200
zł poszukuje wdowiec pod zastaw.
Oferty Kurjer zdw 40 214

I. hipoteka
około 15 tysięcy udzielię na kamie-
nicę w Poznaniu. Oferty do Kur-
jera zdw 40 213

Zł 50.000,—
listy hipoteczne nieruchomości
miejskich wrócić płatne, za-
bezpieczenie pierwszorzędne ca-
łości lub częściowo odsprzedam
korzystnie. Oferty do Kurjera
pod zdw 40 247

Wspólnika
cichego, czynnego z gotówką 7—
10 tys. poszukuje dobrze zapro-
wadzone przedsiębiorstwo che-
miczne, celem powiększenia. —
Zgłoszenia Kurjer zdw 40 270

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
z kuchnią wydzierżawie, Brycki,
Junikowo. zdw 39 975

Oddam
pokój kuchnie, korytarz z me-
blami. Adres wskazuje Kurjer
zdw 39 969

Pokój
próżny do wydzierżawienia. —
Czynsz zgóry, Józef Pawliński,
Luboń. zdw 39 942

Mieszkanie
dwpokojowe z meblami, gaz, e-
lektryczność, II pietro front,
okolica Starego Ryнку, natych-
miast odstanie. Zgłoszenia Kur-
jer zdw 39 922

Do
wynajęcia pokój i kuchnia 1 500
zgoty za dwa lata, wprost od go-
spodarza Stanisław Ziemiński,
Poznań-Staroleka, ul. Romana
Maya. zdw 39 909

6 pokoi
mieszkanie, parter, łazienka, e-
lektryczność, centralne ogrzewa-
nie, elegancka dzielnica do odda-
nia zaraz za rocznym czynszem i
zwrotem kosztów. Zgłoszenia Kur-
jer Poznański zdw 40 093

Mieszkanie
1 pokojowe z meblami 1 000 zł
sprzedam. Adres Kurjer
zdw 40 132

Wydzierżawie
zaraz mały dom ogród i ziemie
razem 28 arów, dzierżawa rok
zgóry. Ul. Pałacowa 36.
zdw 40 099

Trzypokojowe
pietro, dwuletni czynsz 8000. Ma-
tejski. Zgłoszenia Kurjer
zdw 40 200

Mieszkanie
dwpokojowe, parter, Matejski —
meblami 3 200 wskazuje Kurjer
zdw 40 109

Pokój
z kuchnią 20 minut od tramwa-
ju za czynszem zgóry zaraz wy-
najme. St. Maślona, Junikowo.
zdw 40 251

Mieszkania
każdej wielkości za dzierżawę od-
da „Komis”, Sew. Mielżyńskie-
go 25a. zdw 40 282

Mieszkanie
2 pokoje i kuchnia wydzierżawi
K. Murkowski, Długa 6. Zgło-
szenia od 2—3. Telefon 23.16.
zdw 40 318

Mieszkania
1, 2, 3, 5 i 6 pokojowe za dzier-
żawę odda „Komispol”, Sewery-
na Mielżyńskiego 4. zdw 40 289

Mieszkanie
pokój, kuchnia dzierżawa zgóry.
Adres Kurjer zdw 40 279

9 SZUKA MIESZK.

Szukam
mieszkania 1 lub 2 pokojowego z
kuchnią od gospodarza zaraz. —
Oferty Kurjer zdw 39 963

Młode małżeństwo
z jednym 3-letnim synkiem po-
szukiuje 1—2 próżnych pokoi do
odnawienia lub wprost od właścici-
ciela. Zgłoszenia do Kurjera
zdw 39 951

Poszukuje
1 pokoju z kuchnią wprost od
gospodarza. Oferty Kurjer
zdw 39 932

Mieszkania
3—4 pokojowe nie wyżej II,
pietra z wygodami poszukuje le-
karz dentysta (Oferty Kurjer
zdw 39 924

Pokoju próżnego
lub mieszkania z kuchnią poszu-
kuje bezdzietne małżeństwo. Za
zgoda gospodarza płaci dzierża-
wę zgóry Oferty Kurjer
zdw 40 012

2 pokoje
z kuchnią zaraz potrzebne
wprost od gospodarza, czynsz
zgóry. Oferty Kurjer
zdw 40 023

Mieszkania
dwóch pokoi z kuchnią poszu-
kuje bezdzietne małżeństwo w ok-
olicy Jeżyca, Łazarza. Fotexpress.
Zgłoszenia Bukowska 17a. tele-
fon 67-40. zdw 40 150

Staroleka - Luboń
poszukuje mieszkania w pobliżu
dworca. Pośrednicy wykluczeni.
Warunki do Kurjera zdw 40 193

Poszukuje
pokój i kuchni. Zgłoszenia do
„Par”, Al. Marcinkowskiego 11,
pod nr. 14.30. Pw 10 528 14.30

Poszukuje
mieszkania pokoju z kuchnią bez
dzietne małżeństwo wprost od
gospodarza Czynsz płace zgóry.
Oferty Kurjer zdw 40 209

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
z utrzymaniem dobrem, niekre-
pujący wejście, wynajme. Pół-
wiejska 8, III, prawo. zdw 39 555

Pokój
umeblowany elektrycznym świa-
tłem inteligentnemu panu wy-
najme. Koscińskiego 10, parter
prawo. zdw 36 794

Kantaka
8, III, pietro, lewo, wspólny po-
kój do wynajęcia. zdw 39 977

Kawalerowi
lub małżeństwu bezdzietnemu po-
kój do wynajęcia Wierzbiecice
26 II, pietro, lewo zdw 39 976

Dwuosobowy
umeblowany, czysty pokój wy-
najme. Kraszewskiego 5, II,
lewo. zdw 39 956

Elegancki
pokój, elektryczność, lepsze
panu do wynajęcia. Małckiego
19, II, pietro, prawo. zdw 39 943

Pokój
niekrepujący 1 lub 2 osobom za
raz wynajme. Matejski 40.41, IV.
zdw 39 941

Pokój
wolny, Łąkowa 7, III, prawo.
zdw 39 923

Sympatyczny
pokój frontowy I, pietro, przy
Alejach Marcinkowskiego, tele-
fon, elektryczność, łazienka, od-
najme poważnemu panu. Adres
telefon 12.38. Pw 10 527-14.29

Pokój
na biuro. Stary Rynek 45, II.
zdw 39 920

Willa
pokój inteligentnemu solidnemu
panu wynajme (pościel własna),
godz. 3—9, St. Fillingierowa, To-
polowa 6, parter (Goniec Pr. Ra-
stajczaka). zdw 39 915

Pokój
1—2 osobom utrzymaniem (wspól-
ny) panience. Półwiejska 2, III.
zdw 39 921

Pokój
z światłem elektrycznym do wy-
najęcia Wierzbiecice 37 a IV,
front, prawo. zdw 39 917

Słoneczny
pokój z wiktlem lub bez wynajme
inteligentnej osobie Łukaszewi-
cz 15, parter, prawo. zdw 39 911

Pokój
z biurkiem. Kreta 7, II, lewo.
zdw 40 058

Pokój
niekrepujący inteligentnemu mał-
żeństwu zaraz lub piętnastego
Kaczmarek, Wierzbiecice 11 o-
grodowy. zdw 40 051

Pokój
dla lepszych panów, Małckiego
13, I, lewo. zdw 40 040

Pokój
bez pościeli dla 2 panów do wy-
najęcia. Różana 22, III, lewo.
zdw 39 734

Pokój
umeblowany wynajme Jeżyce,
Piotra Wawrzyniaka 24, parter,
prawo. zdw 39 098

Pokój
Romana Szymańskiego 3, III,
prawo. zdw 40 031

Niekrepujący
pokój elektryczność, łazienka —
Przemysłowa 12, parter, lewo.
zdw 39 997

Pokój
umeblowany wolny, Chrzanow-
ska, Matejski 57, II. zdw 40 003

Pokój
wynajmie Kędziora, Killińskiego
nr. 10. zdw 39 981

Pokój
do wynajęcia, Żydowska 9, lewo.
zdw 39 996

Pokój
z używaniem kuchni do wynaje-
cia. Łąkowa 18 a, I, prawo.
zdw 40 006

Pokój
dla dwóch panów, niekrepujący
Matejki 11, 111. zdw 40 245

Skład
próżny Poznań na każdą branżę
za roczną dzierżawę do wynajęcia.
Adres Kurjer zdw 40 249

Pokój
na 2 osoby ul. Matejki 6, dom
ogrodowy. I. p. tr. lewo.
zdw 40 123

Pokój
umeblowany frontowy panu za-
raz wynajmę. Wroniecka 16, 11.
lewo. zdw 40 121

Centrum
pokój dla pana, swobodny, wszelkie
wygody, telefon. Góra Przemysława
4, 1. zdw 40 119

Panów
pytających wczoraj wieczór po-
kój Józefa 6, 11. proszę przy-
być. zdw 40 107

Pokój
umeblowany dwuosobowy wynaj-
mę zaraz. Piekary 5, 111. lewo.
zdw 40 111

Centrum
pokój wolny. Chudzińska, Rze-
czypospolitej 2. zdw 40 113

Śródmieście
pokój balkonowy dwuosobowy.
Al. Marcinkowskiego 17a, 11. le-
wo. zdw 40 102

Pokój
wynajmę zaraz. Łakowa 16, 11.
lewo. zdw 40 104

Próżne
2 pokoje, używalność kuchni, la-
zienki, elektryczność wynajmę
bezdzielnym. Debiec, Szczepana
14, willa, wysoki parter.
zdw 40 090

Kantaka 6
I. piętro, telefon wynajmę, fon-
towy pokój. zdw 40 173

Pokoik
dwuosobowy zaraz. Kanałowa
4, I. lewo. zdw 40 170

Dwuosobowy
frontowy, słoneczny, elektrycz-
ność. Niklas, Podgórna 13.
zdw 40 166

Panu
pokój oddam. Mazur, Skarbowska
14. zdw 40 165

Tanio
panom wspólny pokój. Kozia 19,
111. podwórze, lewo. zdw 40 164

Pokój
frontowy, czysty, elektryczność
dla 1-2 zaraz. Kaczmarska,
Wielka 17, 11. zdw 40 163

Wspólny
pokój panu. Św. Marcina 56, pod-
wórze, I. prawo. zdw 40 150

Pokój
balkonowy dla pana wynajmę. —
Podolska, Stary Rynek 53.
zdw 40 157

Samochód
6 osobowy po remoncie zamie-
nia na mniejszy lub sprzedam
tanio. Majewski, Bukowska 17a,
telefon 67-40. zdw 40 148

12 SZUKA POKOJU

Bezdzielne
małżeństwo poszukuje pokoju, z
używaniami kuchni zaraz lub 15.
4. 30. Oferty Kurjer zdw 40 024.

2 pokoje
umeblowane lub 1 duży z używa-
niami kuchni dla małżeństwa za-
raz. Pościel własna czynsz zgóry.
Oferty Kurjer zdw 40 021

Panienska
poszukuje pokoiku zaraz. Oferty
Kurjer zdw 40 137

Próżnego
pokoju z używaniami kuchni po-
szukuje małżeństwo od 15. 4. —
Zgłoszenia Kurjer zdw 40 098

Poszukuje
pokoju ewentl. z kuchnią wprost
od gospodarza czynsz płacę zgó-
ry. Zgłoszenia Kurjer
zdw 40 143

Poszukuje
się dla młodego człowieka próż-
nego pokoju przy uczciwej rodzi-
nie. Zgłoszenia do Kurjera pod
zdw 40 221

13 LOKALE

Stajnia
do wynajęcia. Pawlak, Chwali-
szewo 9. zdw 30 013

Ubikacje
dwie male, parter śródmieście
do wynajęcia Adres wskaże Kur-
jer zdw 39 358

Śródmieście
dwa pokoje na biura telefonem
wynajmę. Młyńska 4, parter,
prawo. zdw 40 116

Na biuro
pokoju z telefonem poszukuje. —
Oferty, podanie ceny. Kurjer
zdw 40 243

14 DZIERŻAWY

Wydzierżawie
skład bławatów i konfekcji z to-
warem lub bez, istniejący 8 lat,
z 2 oknami i przyległymi 2 poko-
jami, ewentl. mieszkanie w ryn-
ku. Antoni Nagajewski, Staro-
gard, Rynek 33. zdw 39 102

500 mórg
pszennej ziemi wydzierżawie. —
Nowakowski, Bydgoszcz, Dwor-
cowa 60. telefon 850.
Pw 10 304-63.181

Skład
do wydzierżawienia wprost od
gospodarza. Jan Karpiński, ul.
Kramarska 25. zdw 39 806

Skład
mieszkanie z przynależnościami
zaraz do wydzierżawienia. Obor-
niki, ul. Dworcowa 18 zdw 39 985

W Ostrzeszowie
skład z mieszkaniem nadający
się na każde przedsiębiorstwo w
najlepszym położeniu zaraz do
wydzierżawienia Józef Kuśnier-
czyk, Ostrzeszów. zdw 39 952

Piekarnia
z mieszkaniem w mieście powia-
townym zaraz do odstąpienia. Ce-
na 2500 zł. Zgłoszenia Tyfent,
Wały Jana III 11. zdw 39 929

Ubikacje przemysłowe
ca. 300 qm, rzemieślniczo elek-
tryczne, woda i kanalizacja, w
całości lub częściowo, ewentual-
nie z mieszkaniem 3 pokoje kuch-
nia we Wrzesni wydzierżawie za-
raz. Chrzan, Poznań 10.
zdw 39 913

Stajnię
na 1 konia wydzierżawie zaraz.
Zaremba, Górna Wilda 51.
zdw 40 032

Piekarnia
w Poznaniu 2 pokoje kuchnia,
dzierżawa 80 złotych, za 8000 do
odstąpienia. Zgłoszenia do Kur-
jera Poznańskiego zdw 39 994

Stajnia
do wydzierżawienia. Wierzbie-
cice 37. zdw 40 149

Restauracja
mieście powiatowym, pełna kon-
cesja, pozostanie, 12 ubikacji
wraz z mieszkaniem, podwórze, za-
jazd, od właściciela, objęcie 3000
złotych. Centrala, św. Marcina
78, Poznań. zdw 40 100

Dzierżawa
sześciolatnia, 60 mórg zabudowa-
nia maszynowe, 2 centnary morgi.
Objęcie 4000. Zgłoszenia „Frag-
gut”, Poznań, Półwiejska 31.
zdw 40 207

Dzierżawy
kupna gospodarstwa 20-30 mórg
szuka Kędziora, 27 Grudnia 16.
zdw 40 135

Młyn kaszowy
i śrutownik, zapęd motor ropo-
wy, urządzenie automatyczne,
najnowsze, dobrze zaprowadzo-
ny w pełnym biegu do wydzier-
żawienia zaraz z mieszkaniem. —
Oferty Kurjer zdw 40 262

Hell Hell Hell
Hotelik stylowy z salą i 14 pok.,
najruchliwszy punkt pod lasem
wydierżawie. Urządzenie pok. i
restaur. komplet, dla refekt. z
koncesją złoty interes. Warunki
Kurnatowski, Hel. zdw 40 302

Restauracja
blisko Poznania z nadzwyczaj
dodatkowym połączeniem kolei,
autob. duży cieniasty ogród, plaża,
sala parkietowa, kregielnia, po-
koje dla tetników, wolne mieszka-
nia zaraz do wydierżawienia. —
Oferty do „Par” Al. Marcin-
kowskiego 11, pod nr 14.31.
Pw 10 539-14.33/34

Wydzierżawie
samodzielnemu
elektrotechnikowi
obszerny lokal z mieszkaniem na
provincji w mieście, które otrzy-
muje instalacje elektryczne. —
Oferty Kurjer zdw 40 294

Obszerny skład
(próżny) z mieszkaniem na
provincji w mieście, które otrzy-
muje instalacje elektryczne. —
Oferty Kurjer zdw 40 293

15 LETNISKA

Rabka - Zdrój
pensjonat 16 pokoi, obok łaźni
za 7000.— do wydierżawienia.
Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Ra-
bka. nw 9 707

Na letnisko
odstąpię 3 pokoje z używaniami
kuchni 25 minut do Prollobusu,
ogród, Warta, las, szosa, auto-
bus, garaż. Zgłoszenia Kurjer
zdw 39 967

Letnisko!
za udzielenie pożyczki 1.000.— zł
dam pokój z używaniami kuchni.
Oferty Kurjer zdw 40 286

21 ZGUBY

Zgubiłem
książkę wojskowa na nazwisko
Wiza Stanisław wystawioną P.
K. U. Poznań, która unieważ-
nia. zdw 38 787

Zaginął
czarny piesek (pinszer) oddać za
wynagrodzeniem. Mańczak, Pia-
skowa 3, I. zdw 40 229

16 OSOBISTE

Unieważniam
skradzioną książeczkę wojsko-
wa, rocznik 1904 P. K. U. Strój
oraz wykaz osobisty, wystawio-
ny przez gminę Tustanowiec na
nazwisko. Michał Wojciechow-
ski. nw 9752

Pan Ludwik
będący wczoraj ulica Józefa 6,
proszę przybyć adre. zdw 40 208

Dobra
krawcowa z Poznania prosi o po-
danie adresu gdzie może się o-
siedlić na prowincji. Kurjer
zdw 39 697

Pani D. G.
Adres mój wskaże Kurjer
zdw 40 041

22 ROZMAITE

Ostrzeżenie
Doszło mnie, że p. Białkowski
rozsprzedaje w Debeu działki bu-
dowlane, na ziemi, która wy-
dierżawilem od małżonków Za-
wadów kontraktem z 24. 4. 28 na
lat dwadzieścia. W. Popiel, Brzo-
stów, p. Miasteczko, pow. Wy-
styski. zdw 38 838

Wielkanocne święta
Jak tamto a zdrowo przetrwać
miesiąca sossy ciasta mazurki,
torty pięknie garniowane, na-
krycia stołu wyucza się Panie
Gospodynie w 10 lekcjach wie-
czornych tylko za 25.00 zł na
Kursach Gospodarczo - Zawodo-
wych w Poznaniu św Marcina 69
nw 9546/7

Hafty
plisowanie, dekaturowanie, me-
reżki wykonuje szybko i tanio —
Haftopia, Woźna 19.
Pw 8 677-4.70

Która
firma da obuwie w komis? Adres
Kurjer zdw 39 936

Filet
kto wyuczy? Zgłoszenia Kurjer
zdw 39 939

Murarz
wykonuje prace samodzielnie. —
Zgłoszenia Tabaka, Rybaki 31,
skład. zdw 40 005

Krawcowa
wykonuje elegancką garderobe
damską, dziecięcą w domu, poza
domem, także przeróbki. Oferty
Kurjer zdw 40 070

Wykonuję
suknie od 8, płaszcze do 20 zł. —
Nowakowa, Składowa 12.
zdw 40 124

Szyję
elegancko i tanio. Słowackiego
39, 111., prawo. zdw 40 106

Która
z koleżanek pragnęłaby zamie-
nić posadę jedno lub dwuklasowe
szkole na posadę w dwuklasówce
odległej przeszło 20 km. od Po-
znania z bardzo dogodną komu-
nikacją. Reflektuje tylko na po-
sadę w szkole położonej w pobli-
żu domostw i okolicy Poznania.
Łaskawe oferty do Kurjera Po-
znańskiego zdw 40 101

Kapelusze
damskie robie, przerabiam w
prze ciągu 24 godzin. Sokolowska,
Zwierzyńska 22. jw 3625

Pirany
preżę i prasuję kołnierzyki 20
gr. z praniem 25. Kozia 15, 111.,
lewo. zdw 40 174

Prywatne
obiady wydaje treściwe, suto na
czystym masle w domu, poza do-
mem, z własną przesyką. Kur-
delska, plac Nowomiejski 1, 111.
piętro. zdw 40 183

Krawcowa
wykonuje eleganckie suknie 10-
15, płaszcze do 20, poranniki 6 zł.
Gwarna 18, 111., lewo. zdw 40 185

Przyjmę
nowo narodzone dziecko na wy-
chowanie w dobre ręce. Zgłosze-
nia do Kurjera zdw 40 257

Chiromantka
przepowiada teraźniejszość i
przyszłość z kart i reki. Przy-
muje od 10-1. 4-7. Łazara, Śnia-
deckich 4, 111., lewo. zdw 40 315

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisania na maszynach Kantaka
I, II p. tr. zdw 33 193

Kursy
stenografji polskiej, niemieckiej,
pisania na maszynach, księgowo-
ści rozpoczynam 3 kwietnia. Ty-
ran-Zaworska, Plac Świętokrzy-
ski wejście Strzelecka 33.
zdw 34 659.60

Kursy kroju
szycia damskiego. Wpisy przy-
muje Klawitowa, Marij Mag-
daleny 1, 111., prawo, narożnik
Raczyńskich. dp 4627/8

Stenografji
prywatnie udzielam. Oferty Ku-
rjer zdw 39 970

Niemiec
maturzysta poszukuje konwersa-
cji polskiej za udzielenie niemiec-
kiej. Zgłoszenia Kurjer
zdw 39 961

Do gimnazjum
przygotowuje. Zgłoszenia Ku-
rjer zdw 40 069

Kto
udzieli polskiego i geografji III.
klasyfikę? Kurjer zdw 39 955

Angielka
udziela lekcji gruntownie. Kur-
jer zdw 40 160

Zł 150,—
kosztuje zawodowy kurs szofer-
ski przy najstarszych kursach
kierowców samochodowych J.
Piatkowskiego, Poznań, ul. Pi-
warska 78-80. Zapisy odbierają
zdw 40 272

Lekcyj
gry fortepianowej udziela su-
miennie, tamże fortepian do cwic-
zeń. Szwajcarska 20, 111., lewo.
zdw 40 308

25 MUZYKA

Fortepianista
może uczniem konserwatorium,
znajomość nawias skrzypek.
Kurjer zdw 39 945

Lekcje
muzyki. Młyńska 3, 111.
zdw 40 140

Lekcyj
muzyki, skrzypiec, mandoliny, gi-
tary i trąbki udzielam. Śniade-
ckich 11, 111. zdw 40 240/41

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

Pisarz
podwórzowy, szofer lat 21, trze-
ży poszukuje posady. Oferty
Kurjer zdw 38 795

Szofer
kawaler, lat 29 z 5 letnią prak-
tyką poszukuje posady na pro-
wincji. — Miejscowość obojętna.
Oferty do Kurjera zdw 38 943

Pierwszorządne
trio salonowo jazzbandowe szu-
ka zająca od 15 kwietnia lub
1 maja. Zgłoszenia do Kurjera
pod zdw 39 040

Aptekarska
siła pomocnicza
obeznana z wszelką pracą w ap-
tece, taksonomii recept i pisaniu
rachunków, również zna prace
biurowe, pragnie zmienić posadę
zaraz lub później. Łaskawe zgło-
szenia Kurjer zdw 39 717

Drogerzysta
młodszy pomocnik poszukuje po-
sady. Łaskawe oferty Kurjer
pod zdw 38 857

Dziewczyna
do dzieci możliwym zarazem do
składu poszukuje posady. Zgło-
szenia Kurjer zdw 39 850

Panienska
jako początkująca do bufetu po-
szukuje posady. Zgłoszenia Ku-
rjer zdw 39 840

Młody
i pracowity człowiek z kilkule-
tnią praktyką biurową i ukoncz-
oną szkołą handlową, znający
księgowość, korespondencje, ste-
nografię i pisanie na maszynie,
poszukuje posady. Zgłoszenia
do Kurjera zdw 39 692

500 zł
kaucję dam za posadę kasjerki
lub inna. Oferty Kurjer
zdw 39 745

Panienska
z prowincji, uczciwa, rzetelna z
dobrem świadectwem szuka posady
w składzie i pomocy pani. Łas-
kawe zgłoszenia do Kurjera
zdw 39 433

Starsza panna
sierota, uczciwa, przyjmie posadę
„panny służącej” lub wyre-
czytelki także do starszej dzien-
czynki za skromnym wynagro-
dzeniem. Łaskawe oferty do Ku-
rjera zdw 39 422. Nachetniej w
majatku.

Pomocnik handlowy
branży drzewnej, pewny w języ-
ku polskim i niemieckim, obzna-
miony z wszystkimi pracami
biurowymi, po wojskowej, uczy-
ni, z dobrymi świadectwami
poszukuje posady. Oferty Kurjer
zdw 40 338

Kierownik
magazynu zbożowo - nasiennego
(Poznańczyk) dokładnie obzna-
miony z nowoczesnym czyszcze-
niem wszelkich zbóż i nasion po-
szukuje odpowiedzialnej posady. —
Zawładuje magazynem — elewa-
torem o pojemności 800 tonn. —
Łaskawe zgłoszenia proszę do
Kurjera pod zdw 40 341

Palacz
obeznany z wypalaniem cegły,
dachówki i dren szuka posady —
Zgłoszenia Kurjer zdw 40 343

Krawcowa
dobrze wykonuje garderobe
damską i dziecięcą, przyjmie pra-
cę u solidnych państwa w Po-
znaniu, chętnie wyjedzie gdzie-
kolwiek do majatku. Łaskawe zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdw 40 348

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer
zdw 40 331

Student
posiadający 3-5 tysięcy złotych,
znajomość samochodów i prawo
jazdy poszukuje odpowiedzialnej
posady. Zgłoszenia Kurjer
zdw 40 222

Dwie
absolwentki, które ukończyły pół-
roczny kurs szkoły Tyran-Za-
worskiej poszukują posady za-
raz na jeden miesiąc bezpłatnie.
Zgłoszenia do Kurjera Poznań-
skiego zdw 40 078

Spokojna
dziewczyna poszukuje posady. —
Oferty do Kurjera zdw 40 155

Szofer
mechanik, trzeży, obowiązkowy,
kilkuletnia praktyka, dobrymi
świadectwami i poleceniami, obe-
znany z różnymi typami maszyn
poszukuje posady. Oferty Kurjer
zdw 40 219

Młody
magazynier prosi o posadę. Po-
ważne referencje. Miejscowość
obojętna. Łask. zgłoszenia do
Kurjera zdw 39 498

Młody
człowiek poszukuje jakiegokol-
wiek posady biurowej Łaskawe
zgłoszenia do Kurjera
zdw 39 499

Drogerzysta
siła aptek, obeznana z wszelką
pracą w aptece i drogerji, pragnie
zmienić posadę zaraz lub
później w aptece, hurtowni ap-
teczno - drogerijnej lub jako ma-
gazynier, podróżujący ewentl.
kierownik drogerji. Łaskawe
zgłoszenia zdw 39 716

Pierwszorządna
kuchmistrzini hotelowa - restau-
racyjna przyjmie posadę od 15.
4 lub 1. 5. Oferty Kurjer Stary
Rynek rw 9324

Inteligentna
panna, pisząca biegle na maszy-
nie, znajomość stenografji pol-
skiej, wszelkiej pracy biurowej,
z trzyletnią praktyką biurową,
bardzo dobrymi świadectwami
poszukuje odpowiedzialnej posady
zaraz, także na prowincji. Oferty
Kurjer zdw 39 983

Pracznia
poszukuje prania, poza dom lub
sprzątania. Zgłoszenia Kurjer
zdw 40 319

Posługaczka
szuka posady. Oferty Kurjer
zdw 40 296

Wychowawczyni
z dobrymi świadectwami szuka
posady. Zna szycie, haftowanie,
początki muzyki. Łaskawe zgło-
szenia Kurjer zdw 40 284

Książkowa
biuralistka dzielna poszukuje za-
raz lub później posady. Zgło-
szenia uprasza się do Kurjera Po-
znańskiego zdw 40 230

Młodzieniec
zna cokolwiek usługi pałacowe
poszukuje posady. Oferty do Ku-
rjera Poznańskiego zdw 40 014

Masażystka
i pielęgniarz chorych z długolet-
nią praktyką poszukuje posady.
Masaż wykonuje poza domem.
Jędrzej Józef, Poznań, ul. Wro-
cławska 56. zdw 39 998

Panna
znająca prace biurowe, pisanie
na maszynie szuka zająca w biurze.
Zgłoszenia Kurjer zdw 39 900

Nauczycielka
poszukuje posady zaraz w zakre-
sie szkoły powszechnej, 10 letnia
praktyka. Patent nauczycielski
egzamin robót ręcznych. Pobory
nauczycieli szkół powszechnych.
Zgłoszenia Kurjer zdw 40 008

Dziewczyna
uczciwa poszukuje prania lub
do gruntownego sprzątania. —
Marsz. Pocha 69, tylny dom. —
Ostrowska. zdw 40 002

Inteligentna
panienka z lepszego domu z pro-
wincji poszukuje posady do
dzieci. Oferty Kurjer
zdw 40 026

Uczennica
z prowincji poszukuje posady w
składzie rzemieślniczym. Oferty Ku-
rjer zdw 40 025

Hallo! Wszystkie Piękne Panie...

W środę, dnia 2 kwietnia spieszmy na otwarcie

wytwornego magazynu

Konfekcji Damskiej, Kapeluszy i Stroju

przy ulicy Wodnej 1.

Prawdziwą niespodzianką będą rewelacyjne ceny dotąd w Poznaniu nie widziane.

P. Szczawińska i S-ka

Pw 10541-14.54

Posługaczka
potrzebna do wszystkiego. Różański, Za Bramką 4. zdw 40 037

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz. Matejki 2, parter, prawo. zdw 39 982

Krawcowa
umiejąca akuracie szyc garderobę damską i dziecięcą. Jaroszyk, Chwaliszewo 24. zdw 39 974

Inteligentna
wychowawczyni, znająca polski i niemiecki z dobrymi świadectwami, do 3-letniej dziewczynki (dom chrześcijański) na wyjazd do Warszawy poszukiwana. Wykazane szycie i pomoc w gospodarstwie. Oferty z dołączeniem fotografii, która zwrócona zostanie pod „Wychowanie” od Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. nr 9 903

Uczeń
w naukę piekarską potrzebny zaraz. Zgłoszenia tylko piśmie. Kosicki, Poznań, Szamarzewskiego 10.

Poszukiwany
wspólnik kina stałego i przenośnego z 3000. Oferty Kurjer zdw 39 985

Potrzebny
wojazer, kaucja 500, pensja 250 i diety. Oferty Kurjer zdw 39 984

Dziewczyna
do posylek potrzebna zaraz. Skład kapeluszy, 3 Maja 7. zdw 39 926

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Moralność Pani Dulskiej”.
Casino: „Rudowłosa”.
Colosseum: „Jego ostatnia przygoda”.
Dom Rzemieślnicy (ul. Fr. Ratajczaka 21): „Quo Vadis...?”
Edison, ul. 27 Grudnia 20: „Jeszcze jedna kobieta” (z Billie Door).
Metropolis: „Pułapka Miłości”.
Odeon: „Przedwiośnie”.
Renaissance: „Zemsta Hiszpana”.
Słońce: „Szatańska miłość”.
Wilsona: „Napoleon” (Bona-partie).

Fotografistka
laborantka zupełnie pewna w pracach amatorskich potrzebna zaraz lub później. Br. Machalla, Drogerja, Poznań, 27 Grudnia 2. zdw 40 987

Potrzebna
panna bardzo zdolna na płaszcze, która pracowała u krawca. Matejki 60, II. prawo. zdw 40 086

Służąca
do lat 18 zaraz potrzebna. Bolesław Minich, Wielka 19. zdw 40 056

Pomocnik
fryzjerski potrzebny, 3 Maja 4, zakład fryzjerski. zdw 40 048

Służąca
do wszystkiego, ucziwa, pracowita, może się zgłosić zaraz u Drowej Borowiakowej, Debiec, Bzowia 10. Ostatnia służąca 6 lat w obowiązkach. zdw 40 060

Ucznia
poszukuje poważna firma zbożowa zaraz. Pierwszeństwo mają absolwenci szkoły wydziałowej lub M. Szkoły Handl. Oferty Kurjer zdw 40 029

Elewka
może wstąpić w naukę zaraz do kuchni pałacowej Wrocławz, poczta Modne (Poznańskie). zdw 40 000

Dzielny
pomocnik krawiecki potrzebny zaraz. Jeżyce, Polna 2, skład. zdw 40 001

Młodsza
posługaczka na dwie godziny dziennie potrzebna od 1. 4. 30. Zgłoszenia Zupańskiego 1. II. prawo. zdw 40 016

Panienkę
przyjme na kurs szycia i kroju. Jankowska, Przecznicza 6. IV. piętro. zdw 39 925

Fryzjerka
potrzebna. Sołacz, Wolińska 13. fryzjer. zdw 39 907

Dzielna
marszantka potrzebna zaraz. Ignasiak, 3 Maja 7. zdw 40 013

Żelazniak
rutynowany, podróżujący, do sprzedaży narzędzi patentowanych dla włóciarzy ziemian, przemysłu potrzebny za prowizją i pensją. Uprasza się dokładny życiorys, odpis świadectw, referencje do Kurjera Poznańskiego zdw 40 059

Posługaczka
poszukiwana. Kolejowa 7a, I. wejście, part., lewo. zdw 40 169

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego zaraz. Gdzie? wskaże Kurjer zdw 40 168

Młodsza
dziewczyna, ucziwa, pracowita, do wszystkich prac domowych potrzebna zaraz. Sieroca 8-9, I. piętro, prawo. zdw 40 167

Marszantki
wykwalifikowane i po nauce przyjmie natychmiast pierwszorzędną magazyn kapeluszy damskich. Oferty Kurjer zdw 40 097

Dziewczyna
ucziwa, porządna z praniem, gotowaniem zaraz. Zgłoszenia od 5-7. Mielcarska, Marsz. Kocho 71. zdw 40 138

Marszantka-ekspedjentka
potrzebna zaraz. T. Ludw. Szkoła 9. zdw 40 141

Uczeń
fryzjerski potrzebny. Górna Włoda 199, Fryzjer. zdw 39 995

Dziewczyna
do pracy domowej z gotowaniem potrzebna. Adres Kurjer zdw 40 004

Pończochy - Skarpetki
wszelkie gatunki poleca korzystnie detalicznie i hurtownie D. H. „Julpol” firma chrześc. Poznań, Rzeczypospolitej 3. Cenniki hurtowe bezpłatnie.

Poszukujemy zdolnych zastępców!
Do sprzedaży losów na raty. Nasi zastępcy zarabiają miesięcznie ponad 4000 nie ponosząc żadnego ryzyka, ponieważ wszelkie na raty sprzedane premjówki i dolarówki przechowujemy we własnym skarbcu. Niskie ceny i najlepsze prowizje, patent P. K. P. Piszcze natychmiast: Lombardowy Bank Spółdzielczy, Lwów, Mickiewicza 4. Pw 10 360-72,61

Służąca
do wszystkiego z dobrem gotowaniem i dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Fr. Ratajczaka 18, I. lewo. zdw 40 088

Chłopak
do posylek może się zaraz zgłosić. Hurt. Porcelany Wrocławska 24. zdw 40 171

Ucznia
z odpowiedniemi wykształceniem i ukończoną szkołą handlową przyjmie zaraz przedsiębiorstwo zbożowe. Oferty Kurjer zdw 40 298

Ekspedjentka
do składu kolonialnego na 14 dni do pomocy potrzebna. Zgłoszenia ul. Żydowska 11. zdw 40 292

Młodsze
panienki do pomocy przy fotografii mogą się zgłosić od godz. 7 do 8.30. Oskar Salzbeg, Szyperka 1. I. piętro, lewo. zdw 40 295

Krawczyń
biegle mogą się zgłosić. Chwaliszewo 70, II. prawo. zdw 40 237

Służąca
uczciwa z gotowaniem zaraz potrzebna. Antkowiak, Kopernika 2 zdw 40 238

Posługaczka
zaraz Suszczyńska, Słowackiego 8 zdw 40 250

Krawców
i krawczyń samodzielnych na pierwszorzędną garderobę damską przyjmie St. Szymański, Wielkie Garbary 33. zdw 40 156

Sprzedawców
poszukujemy. Zgłoszenia Aleje Marcinkowskiego 20, II. piętro. zdw 40 154

Która
pani zechciałaby prowadzić samodzielnie skromny dom i biuro u samotnego pana. Posada stała, pensja skromniejsza, dam możliwość uczenia się dobrego fachu. Krótki życiorys, wykazową fotografię, kaucja lub gwarancja pożądana. Oferty Kurjer zdw 40 153

Szofer
troskliwy mechanik i spokojny jeździec poszukuje stałej posady. Zgłoszenia Fotoexpress, Bukowska 17a, telefon 61-40. zdw 40 145

Służąca
do prac kuchennych w restauracji potrzebna zaraz. Jądłodajnia Obywatelska, Chwaliszewo 76. zdw 40 203

Służąca
do wszelkich prac domowych możliwie wiejska potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 40 209

Krawcowa
na płaszcze i sukienki potrzebna od zaraz. Młyńska 12, IV. p. u Zakrzewicz. zdw 40 218

Fryzjerka
zaraz potrzebna. Pensja 150 zł. Szkoła 7. zdw 40 215

Ucznia
z porządnej rodziny poszukuje zaraz sprężajny skład artykułów instalacyjno-kanalizacyjnych

Lisiewicz i S-ka
Sp. z o. o.
Poznań, ul. Żydowska 2-3.
zw 226 5

Potrzebna
od 15. 4. aptekarka z prawem zarządu do mniejszej apteki 400 zł miesięcznie, wolne utrzymanie i mieszkanie przy aptece. Zgłoszenia i referencje do Apteki w Miejskiej Górce, powiat. Rawicz. dw 4673

Wychowawczyni
rutynowana potrzebna do dworu. Zgłoszenia Kurjer zdw 40 340

Uczennica
do stroju potrzebna zaraz. Gert. Linkowa, ul. Szkoła 5. zdw 40 109

Służąca
bez spania potrzebna zaraz. Adres Kurjer zdw 40 122

Uczennica
potrzebna zaraz. Praszawalnia, Piotra Wawrzyńskiego 3. zdw 40 120

Służąca
potrzebna z gotowaniem. Skład lamp, Piekary 24. zdw 40 125

Oddam
3 tygodniowe dziecko lepszej rodziny na własne. Zgłoszenia do Kurjera zdw 40 158

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, obeznana z hodowlą drobiu potrzebna zaraz. Zgłoszenia piśmie z kopją świadectw i podaniem pretensji do Wojewódzkiego Zakładu Pracy Dobrowolnej w Łaskach, poczta Wieleń n. Notecią, powiat Czarnków. dw 4672

Żyrardowskie pończochy i skarpety
prowadzi stale hurtownia Pw 10361-14.55
KAZIMIERZ TWAROWSKI, Poznań,
St. Rynek 76, I. p. obok apteki Pod Lwem. Tel. 10-21.

Dla
damskiej konfekcji potrzebuje prasowacza pierwszorzędnego i do rocznego szycia panienki. Żydowska 20. zdw 40 217

Służąca
młodsza, skrotna, potrzebna. — Górna Włoda 16, I., prawo. zdw 40 225

Dziewczyna
potrzebna zaraz z pościelą. W. Garbary 40, IV., prawo. zdw 40 223

Fryzjerka
siła pierwszorzędną potrzebna zaraz. Hurnik, św. Marcina 45. zdw 40 177

Fryzjera
damskiego lub fryzjerki poszukuje. S. Ratajczak Aleje Marcinkowskiego 20. zdw 40 317

Poważne
przedsiębiorstwo poszukuje jeszcze kilku inteligentnych panów i pań. Posady stale. Zarobek wysoki. Dla uzdolnionych awans. Tylko poważni refleksjanci mogą się zgłosić osobiście z dokumentami i świadectwami w dniu 2 i 3 od godz. 10-1 i od 3-6 Poznań, Kierownictwo Okręgu Pocztowa 31a wysoki parter Pw 10 536-14.46

Pomocnik
ogrodnicy potrzebny. Adres Kurjer rw 9334

Służąca
bez spania do wszystkiego zaraz potrzebna. Bydgoska 2 a. I., prawo. rw 9336

Dziewczyna
porządnych rodziców potrzebne do posylek. Rozmarynowicz, skład obuwi, Stary Rynek 93. rw 9337

REKAWICZKI
Największy wybór
Najtańsze ceny
S. KAŁAMAJSKI

P 10 318-13.206

Dziewczyna
uczciwa, z dobrymi świadectwami do wszystkiego potrzebna od zaraz. Dolna Włoda 24, skład kolonialny. zdw 40 176

Szofera poszukujemy
zaraz na półcieczarówkę Forda z towarem, 1000 gotówki potrzebne. Zgłoszenia z podaniem wy magań do Kurjera zdw 40 303

Panny
biegle do krawiectw damskich mogą się zaraz zgłosić. — Susicka, Mostowa 26, III. piętro. zdw 40 181

Pomocnik
fryzjerski soboty na razie, później stała posada. Kurczewski, Leonarda 2, Winiary. zdw 40 178

Kucharka
samodzielną z pierwszorzędną kuchnią potrzebna zaraz. Zgłoszenia plac Wolności 6, inż. Hempowicz, pomiędzy godz. 10-11 i 5-6. zdw 40 252

Młynarza
jako kierownika, młyn wodny, kaucja 3000 poszukuje. Agencja, Długa 5. zdw 40 264

Dzielnej
młodej pianistki do wieczorowego koncertowania w lokalach poszukuje. Zgłoszenia Scheller, Zankowa 4. zdw 40 278

Maszynistka
b. biegle. Czystopis, Wjazdowa 10. zdw 40 306

Służąca
do kuchni i pokojowa jako druga potrzebne od 15. 4. do lepszego domu na prowincji. Zgłoszenia do Kurjera zdw 40 305

Młodsza
dziewczyna z prowincji, z pościelą potrzebna. Zacisze 4, III., lewo. zdw 40 219

Humor zagraniczny

— Musi mi pan dać inny pokój. Znalazłem pluskwę w łóżku.
— Przecież już ją pan zabił. Nie będzie panu więcej przeszkadzała.
— Racja, ale obawiam się pozostałej w żalobie rodziny. (Humorist London) S. F.

Przedpłata
za kwiecień 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4.70 z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 11.00, kwartalnie zł 14.80 pod opaską w Polsce zł 9.00 pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych przez wyższą przeszkodę w zakładzie, strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie piśmie a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowań.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczno: 240 gr. od 1-lamowej milim. ogłoszenia skomplikowane oraz z rastrowaniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża do wydania wieczornego do godz. 10. w dni przedświąt. do godz. 9 przed połudn. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wyekscykacją ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305. w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524 — P. K. O. Poznań, nr 200 149.